

Oživitve doline pod Rogom

Kmalu idejni načrti za urejanje širšega območja Črmošnjic

Na sobotni seji skupščine podpisnikov družbenega dogovora o urejanju širšega območja Črmošnjic v tem kraju pod Rogom je odbor podpisnikov - teh je sedaj 27, v glavnem iz črnomaljske in novomeške občine - poročal o svojem delu v letu dni od prve seje skupščine.

Za urejanje širšega območja Črmošnjic so naročili idejne projekte, ki bodo vsi stvar osvetlili tako z zgodovinskega, turistično-gostinskega in športno-rekreacijskega stališča. Pri tem pa bodo same Črmošnjice s svojimi zgodovinskimi, naravnimi in spomeniškovarstvenimi vrednotami ostale neokrnjene.

Brž ko bodo narejeni idejni projekti, bosta črnomaljska in novomeška skupščina občine sprejeli ustrezne odloke, ki bodo urejali nadaljnji razvoj tega območja in urede partizanske magistrale od Soteske do Brezj. Namen urejanja tega območja je v prvi vrsti oživitev teh krajev, kjer se je med NOB poleg novel oblasti začela razvijati tudi industrija.

V GLOBOKEM NOVI PRIKLIJUČKI

V globoški krajevni skupnosti ima zdaj telefon vsaka vas. Dobili so 35 novih priključkov. Posameznik je moral zanj prispevati nekaj nad petnajst tisočakov in 50 ur prostovoljnega dela. Celotna investicija je veljala 900 tisoč dinarjev.

Zaupanje v svoje moči

Praznik črnomaljske občine, ki se je konec srednjeročnega obdobja izvila iz nerazvitosti - V Vinici predali namenu sodobno zdravstveno postajo

V prenovljenem zadržnem domu v Dragatušu je bila v petek v počastitev praznika občine Črmošnjic slavnostna seja vseh zborov občinske skupščine in vodstev družbenopolitičnih organizacij.



PRIZNANJE REVOLUCIONARJU - Eno od petih letošnjih plaket občine Črmošnjic so podelili revolucionarju in prijatelju Bele krajine Janezu Vipotniku.

Potem ko je slavnostni govornik, predsednik skupščine občine Črmošnjic inž. Niko Požek, opisal bogato revolucionarno preteklost občine in velik pomen tega območja in celotne Bele krajine med NOB - v spomin na zasedanje Slovenskega narodnoosvobodilnega sveta 19. in 20. februarja 1944 v Črnomlju praznujejo tudi svoj praznik - je opozoril, da se je črnomaljska občina še pred kratkim uvrščala med deset manj razvitih slovenskih občin, ob koncu zadnjega srednjeročnega obdobja pa se je izkazalo, da so tako rekoč na vseh področjih dosegli velik napredek. "Tako smo po narodnem dohodu na prebivalca v teh petih letih napredovali z 49 na 40 mesto med 60 slovenskimi občinami. Takšen napredek je črnomaljsko občino v naslednjem srednjeročnem obdobju uvrstil med razvite,

vendar obkoljske krajevne skupnosti še vedno sodijo med manj razvite, " je med drugim dejal Požek.

Tudi v prizadevanjih za nadaljnji napredek občine se opirajo v glavnem na svoje sposobnosti. K temu bodo precej pripomogle večje naložbe, ki bodo kmalu začele dajati sadove, pa tudi tiste, ki jih, skrbno pretehtane, še načrtujejo.

• Najvišje občinsko priznanje, plaketo občine Črmošnjic, so letos podelili Janezu Vipotniku, predsedniku republiškega odbora ZZB NOV, Radeu Vrdničju, sekretarju občinskega sveta Zveze sindikatov, Mirku Miheliču, vodji viniškega tozda Novoteksa, tozdu Kovinar in črnomaljskemu Dijaškemu domu.

Slovesnost se je nadaljevala v Vinici, kjer so odprli sodobno zdravstveno postajo.

A. B.



NOVA ZDRAVSTVENA POSTAJA - Ne samo za Vinico in ostale vasi v tej krajevni skupnosti, ampak tudi za sosednje hrvaške kraje je nova zdravstvena postaja v Vinici ena največjih pridobitev v zadnjem času. V postaji, ki je veljala 14 milijonov dinarjev, sta dve splošni in dve zobni ambulanti in ostali prostori, potrebni za dobro zdravstveno varstvo. (Foto: A. Bartelj)

Sestanki niso metri za delo

Število sej ne more biti dokaz za uspešnost organizacij ZK - Ni nadzora nad uresničevanjem sklepov - Slabost prihaja tudi iz malodušnih, pasivnih komunistov

Kmalu bo mino leto, kar so opravile občinske organizacije ZK na Dolenjskem programsko-volilne konference in izvolile na njih tudi svoje prve predsednike z enoletnim mandatom. Tovrstne letošnje konference bočjo v vseh štirih občinah marca. Priprave nanje so se začele pred tedni, pa ekod so tudi že obravnavali delovno gradivo.

Aktivnost ni bila majhna. Zvrstilo se je 23 zapisniško izkazanih, sej

občinskih konferenc in 61 sej njihovih komitejev, medtem ko število sestankov najrazličnejših komisij na občinski ravni ni natančno znano. Sejalo se je tolikokrat, da sekretariu Borisu Gabriču na seji Medobčinskega sveta ZK za Dolenjske 23. februarja ni bilo težko govoriti: "Vsaj po številu zasedanj občinskih organizacij smo bili v Sloveniji na samem vrhu aktivnosti."

Število sej je le eno od meril za dejavnost, vendar tako pomembno, da ga pri obravnavanju ne smemo z anemariiti. Mnogo več kajpada povedo naslovi tem oziroma točke dnevnih redov na sestankih. Iz zapisnikov je razvidno, da so tako konference kot komiteja pretresali in reševali najrazličnejše problematiko. Osrednje poglavje je predstavljala stabilizacija. Zelo velik poudarek je bil na idejnopolitičnem usposabljanju, podatek pa pove, da je bilo raznih oblik tovrstnega usposabljanja in izobraževanja deležno prek 800 članov ZK.

Na zasedanjih partijskih teles je bilo sprejetih izredno veliko stališč in sklepov, tudi po petnajst in dvajset na eni seji. Največkrat so zadeli

žebličico na glavico in tudi prišli so pravočasno, žal pa ni bilo skoraj nikakršnega nadzorstva nad tem, ali jih sploh kdo izvaja in kako jih izvaja. To pa je po mnenju medobčinskega sveta ZK še velika in neiztrebljena slabost v delovanju ZK.

Precejšnja slabost vidijo nadalje v tem, ker je del članov občinskih konferenc postal skrajno pasiven, saj običajno ne prispevajo nič drugega kot s svojo navzočnostjo to, da so seje sklepene. Tako njihovo "delovanje" pa se prav nič ne ujema z zahtevno, da morajo kot člani najvišjega partijskega telesa v občini pomagati razčiščevati nejasnosti in oblikovati sklepe ter stališča s sodelovanjem v razpravi in biti v svoji "bazi" funkcionalni konference v pravem pomenu. Zato so se v nekaterih občinah odločili, da jih bodo zamahnjali z bolj aktivnimi. Vse to (Nadaljevanje na 4. str.)

NOVI SEKRETAR MS ZK LJUBLJANA JE ZAJC

Na zadnji seji Medobčinskega sveta ZK Ljubljana, ki je bila minuli ponedeljek, 23. februarja, so razpravljali o delu tega sveta lani in programskih usmeritvah za letošnje leto, sprejeli pa so tudi predlog poslovnika Medobčinskega sveta ZK Ljubljana-okolica. Razrešili so sekretarja tega sveta Franca Svetelja, ki odhaja na novo delovno dolžnost v izvršni svet skupščine SRS, na njegovo mesto pa so izvolili Ludvika Zajca, ki je bil doslej tajnik CK ZKS. Več o seji bomo poročali prihodnjič.



PREDSEDNIK ZIS "SRCU JEDRSKE" - Na seji komisije zveznega izvršnega sveta za nuklearno energijo, ki je bila 18. februarja na Otočcu in na kateri so sodelovali tudi predsedniki republiških izvršnih svetov, so pod vodstvom predsednika Veselina Djuranovića razpravljali o osnutku zakona o jedrski energiji. Seznanili so se tudi s poročilom o poteku gradnje JE Krško, zatem pa so si ogledali jedrsko elektrarno. (Foto: Ivan Krasko)

OSREDNJA PROSLAVA

Organizacija ZZB NOV ribniške občine bo imela letos osrednjo proslavo julija, ko bodo praznovali 40-letnico ustanovitve prve ribniške čete. Pokrovitelj svečanosti bo tozđ Donita iz Sodražice, na njej pa bodo sodelovale tudi pohodne enote JLA, mladine in ZRVŠ. Ni še dogovorjen natančen datum proslave, ki bi po do sedanjih predlogih lahko bila na dan borca (4. julij), na dan vstaje (22. julij) ali na dan ustanovitve prve ribniške čete (13. julij).

Ob tednu cvička bo teklo dobro vince

Degustacije po vinorodnih okoliših so presegle pričakovanja

Od 19. do 22. marca bo, kot smo že najavili, v Novem mestu tradicionalni teden dolenjskega cvička. Vinogradniki in organizatorji se na prireditve že vneto pripravljajo.

Narejen je že širši izbor vin, ki jih bodo obiskovalci večdnevni prireditve lahko pokušali v novomeški športni dvorani. Po sklepu upravnega odbora društva vinogradnikov Dolenjske so lahko v pokušino dali svoje vzorce le tisti člani društva, ki so poprej sodelovali na degustaciji vin v svojem ožjem vinogradniškem okolišju.

Na degustacijah vin v Podbočju, Čerljah, Novem mestu, Sentiemeju, Malkovcu, Skočjanu, Sentrupertu in Trebnjem so preizkusili izjemno veliko število vzorcev - kar 536. Od tega je bilo 377 vzorcev cvička, 24 vzorcev dolenjske črne oziroma močnejše rdečih dolenjskih vin in 135 vzorcev belih dolenjskih vin. Za osrednjo degustacijo v Novem mestu, ki bo danes in jutri, je bilo izbranih 130 vzorcev cvička z oceno nad 14 točk



DOBRA LETINA - Ožji vinogradniški okoliš Sentiemeja je imel pokušino 22. februarja. Kar 89 vzorcev se je potegovalo za uvrstitev v Novo mesto in številnim pokuševalcem je bilo težko izbrati najboljši. (Foto: Polde Miklič)

in 75 vzorcev belih dolenjskih vin z oceno nad 14,5 točke. Pomenski seznam lastnikov izbranih vin bo skupaj z oceno vzorcev po ožjih vinogradniških okoliših objavljen v posebnem biltenu, ki bo izšel ob Tednu dolenjskega cvička.

Razveseljivo je predvsem, da je lanski pridelek kljub slabemu vremenu in zakasnelemu zorenju, kar velja zlasti za žametno črno, presegel pričakovanja. Tako bo na prireditvi na voljo dovolj dobrega cvička, pa tudi belih dolenjskih vin.



Vreme se bo postopno izboljšalo. Do konca tedna bo prevladovala oblačnost, padavin ne bo, nočne temperature pa bodo nekoliko nižje.

Elektrike pa ni

Sneg in mraz povzročila veliko težav

Prebivalci iz KS Osilnica v kočevski občini se pritožujejo zaradi pogoste in dolgotrajne izgube elektrike na njihovem koncu. Za prekinitev krivjice Elektro, češ da poleti ne očisti trase daljnovodov drevoja in vej zaradi česar pade deblo ali veja na daljnovod in ga prekine. Menijo pa tudi, da je za prekinitev lahko kriv tudi slab material. Zaradi takih nevarnosti vasi nimajo elektrike.

Pri Elektru pa pravijo, da vlagajo precej denarja in naporov za čiščenje tras daljnovodov in vzdrževanje vodov. Letošnja zima je bila izredno neugodna zaradi česar je bilo težav še več. Pri Elektru porabijo največ časa, da okvaro odkrijejo, popravijo pa jo nato razmeroma hitro. Čeprav so prav kraji v KS Osilnica pozimi zelo težko dostopni. Do njih lahko pridejo v glavnem iz ene smeri, pa še tam služijo cesto z zamudo. J. P.

Boljša šola prinaša prihranek

V Posavju prišli s celodnevno šolo najdlje v krški občini

Preveč togo iskanje prihrankov v izobraževanju lahko dolgočrno prizadene ustalitvena prizadevanja, so menili na posvetu o uvajanju celodnevne osnovne šole pri medobčinskem svetu SZDL 23. februarja v Krškem.

Posavje si kljub svoji nerazvitosti nima kaj dosti očitati pri razvoju celodnevne šole. Odstotek sicer močno povečuje skok krške občine, ki stopa v novo srednjeročno obdobje že s 25,53 odst. učencev, zajetih v to obliko šolanja. Brežiška občina zaima v celodnevni pouk 8,43 odst. vseh osnovnošolcev, severiška pa le 4,65 odstotkov.

OBRTI VEČJI DRUŽBENI POMEN

Delegati skupščine združenja obrtnikov v brežiški občini so se na sobotnem zasedanju zavzeli za ustreznejše družbeno ovrednotenje drobnega gospodarstva. Menijo, da niti zasebna niti družbena obrt nima primerne mesta v gospodarstvu in da je zato skrajni čas za sklenitev družbenega dogovora o pospeševanju obrti v brežiški občini.

Ob tem so se borili s številnimi težavami. Krška občina zavzema z doseženim razmerjem resda že 4. mesto v Sloveniji. Ko bodo dela dokončana še v Podbočju, bodo razmere več ali manj izenačene v vsej občini. V bodoče bodo dajali bistven poudarek vsebinskim spremembam.

V brežiški občini ugotavljajo, da bo denar, zbran s samoprispevom, prepričel za naložbe. Skrb posvečajo zato oblikam podaljšane bivanja. Težave s prehrano, ki jih imajo s celodnevno šolo na Bizeljškem, terjajo kar najhitrejšo rešitev.

V severiški občini so edini v Posavju, kjer so omenili rast oblik celodnevne šole tudi za novo petletko. Razvoj bodo uokvirjale denarne možnosti. Verjetno bodo prehod na celodnevni pouk v tej občini vnaprej najlažje opravile nekatere podružnične šole. Če bodo vsako leto tja do leta 1985 odprli samo po en odde-

lek podaljšane bivanja, bo v to obliko zajetih 21 odstotkov učencev. A. Z.

Osrednji dogodek tedna je, vsekakor 26. kongres komunistične partije Sovjetske zveze v Moskvi, na katerem bo ustaljeni navadi uvodoma spregovoril generalni sekretar Leonid Brežnjev.

Med domačimi temami bodo kot pričakujejo prevladovale predvsem poudarjene potrebe po krepitvi gospodarstva, učinkovitejši in boljši proizvodnji ter krepitvi obrambne sposobnosti države. Pričakujejo tudi, da

Kongres sovjetske partije

bodo veliko govorili o potrebi po višanju življenjske ravni prebivalcev, kar terja med drugim tudi prestiž, ki ga Sovjetska zveza kot velesila neizmerno želi uveljaviti tudi zunaj svojih meja.

Pred kongresom je bila po vsej Sovjetski zvezi dolga in temeljita predkongresna dejavnost, na kateri so razčlenjevali probleme in vprašanja razvoja sovjetske družbe na vseh področjih.

Kongresa se bodo udeležile številne komunistične in druge napredne partije, toda med njimi ne bo italijanske, španske in francoske.

Jugoslovansko delegacijo na kongresu sovjetskih komunistov vodi sekretar predsedstva CK ZKJ dr. Dušan Dragosavac.

VARŠAVA: STAVKE PONEHALE, NOVA SVARILA TUJINE

Položaj na Poljskem se je v zadnjih nekaj dneh znova umiril, saj so prenehale stavke, delavci so se vrnili na delo.

Toda hkrati so začela iz tujine znova prihajati opozorila, med katerimi je največjo pozornost vzbudil članek v tedniku komunistične partije Českoslovaške Tribuna, kjer so med drugim zapisali, da je poljski neodvisni in samoupravni sindikat solidarnost „povsem kontra-

revolucionaren“. To je dolej najbolj grob in oster napad, kar jih je v zvezi s Poljsko prišlo iz tujine. Českoslovaški tednik označuje sedanje procese na poljskem kot „politično razredno borbo proti socializmu“. Vse, kar se dogaja na Poljskem, je po pisanju tega tednika, ki seveda izraža stališča českoslovaškega partijskega vodstva (posredno pa kajpak tudi Moskve), izrazita kontrarevolucionarna dejavnost, ki ogroža temelje socializma v tej državi.

Toda položaj, piše tednik, vendar ni „brezizhoden“, če bodo le socialistične sile znale izrabiti svojo moč in vpliv.

WASHINGTON: GROŽNJE KUBI

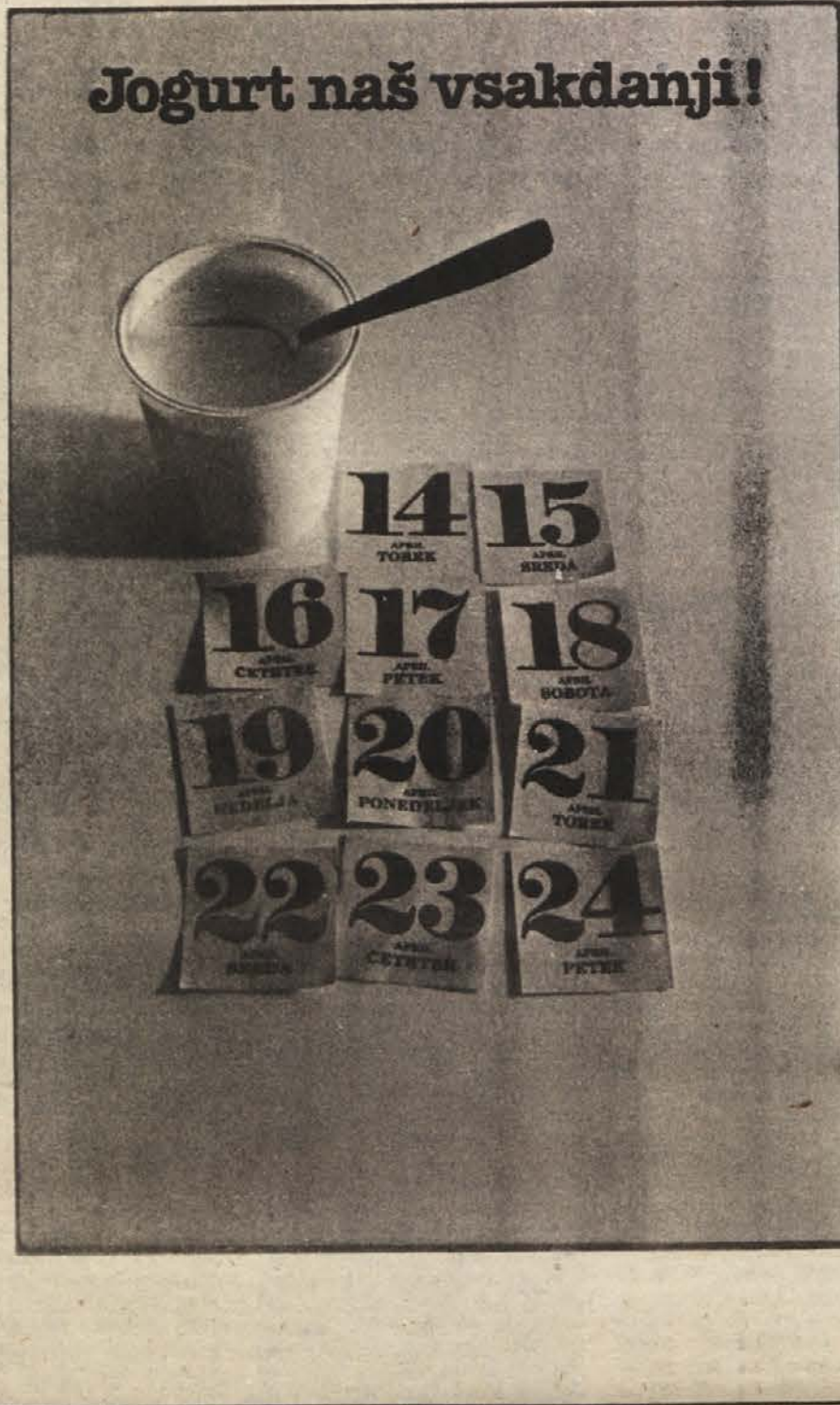
Ameriški zunanji minister Alexander Haig je v izjavi za tisk zagrozil Kubi zaradi, kakor je dejal, njenega vmešavanja v notranje zadeve Salvadorja in nekaterih drugih južnoameriških držav. V Salvador naj bi Kuba pošiljala opremo in orožje za upornike, ki se bojujejo z vladnimi silami. Tem pa so Američani prav v zadnjih nekaj tednih poslali novo vojaško pomoč.

Haig ni natančno povedal, kaj kani nova ameriška administracija ukreniti v zvezi s tem, zadovoljil se je le z ugotovitvijo, da bo nekaj vsekakor treba ukreniti in da vlada za zdaj še izbira med različnimi možnostmi, ki so ji na voljo.

Te grožnje so vznemirile nekatere južnoameriške države, med njimi pa najbolj Mehiko, ki je v zvezi s tem izrazila svojo zaskrbljenost.

Boji v Salvadorju se medtem nadaljujejo, vendar v bistveno zmanjšanem obsegu, saj je, kot vse kaže, velika in dogla napovedovana ofenziva uporniških enot splahnela, še predno se je lahko dobro začela. Bržkone je to tudi v zvezi z vse rednejšimi pošiljkami ameriškega orožja, ki prihajajo po zračni poti.

JANEZ ČUČEK



TEHERAN - Osemčlanska delegacija islamskega vrha bo 28. februarja odpotovala iz Džede v Teheran in z iranskimi funkcionarji pretresa možnosti za prekinitev iraško-iranskega spopada. Iranska vlada je pristala na misijo. Po obisku v Teheranu se bo osmerica predsednikov napotila še v Bagdad.

Izigravan najpomembnejši zakon

Sest let je minilo od sprejema zakona o združenem delu, toda tudi po tej prehodni dobi smo prizanesljivi s tistimi, ki ga kršijo in celo izigravajo

„Dosegli smo določene rezultate, v nekaterih okoliščinah pa se še spopadamo s posameznimi slabostmi. Vzroke za to je treba iskati v premalo razvitih samoupravnih odnosih.“ - „V nekaterih srednjih delujejo gospodarsko-politični aktivni, ki pogosto odločajo praktično o vsem.“ - Takšne in podobne „analize in ocene“ se kot na tekočem traku vstijo v gradivih in razpravah političnih organov in delegatskih teles na vseh ravneh. Takšno govorjenje je postalo standardna terminologija številnih govorov in referatov.

Od takšnih „analiz“ pa dejansko ni nikakršnih koristi, ker godijo predvsem birokraciji. Celo o birokraciji kot pojmu se pogosto govori tako posplošno, kot da gre le za nepomembnega uradnika za pisalniškim okencem, ne pa za bistveno bolj škodljivo družbene pojave.

Preveliko posploševanje, ki je zlasti očitno, ko razpravljamo o negativnih pojavih in njihovih povzročiteljih, je krivo, da premalo poudarjamo, pogosto pa tudi zamegljujemo številne konkretne delovne dosežke in uspehe, ki bi lahko spodbudno delovali na druge. Primerov nekritičnega posploševanja različnih pojavov in napačnega reagiranja nanje je nič koliko. Vsi vemo, da mnogi zakona o združenem delu ne uresničujemo ali pa ga uresničujemo samo v besedah. Vendar smo prizanesljivi do delovnih kolektivov, ki ne spoštujejo tega zakona - če dobro gospodarijo. Tisti trenutek, ko se pojavijo izgube, pa kaj hitro ugotovimo, da so nastale zato, ker ni bilo samoupravljanja in ker niso uresničevali zakona o združenem delu. Vsi tisti pa, ki še naprej ne delajo po zakonu o združenem delu, a dobro gospodarijo, nas ne zanimajo. Če pa kdo le javno opozori, da kakšna odločitev ni v skladu s tem zakonom, potem nekateri takoj reagirajo s trditvijo, da ni časa za filozofiranje, da je potrebno - delati.

Zakaj naša družba ne razpravlja o odgovornosti za ne-

uresničenosti posameznih določil in duha zakona o združenem delu? Saj nedvomno ne gre za postranski niti manj pomemben zakon v primerjavi z drugimi zakoni. Res je sicer, da tega zakona ni moč uresničiti preko noči, toda preteklo je že nekaj časa (6 let) od njegovega sprejema, pa ga kljub temu izigravamo in ne uresničujemo. Če se bomo s tem sprijaznili, se bodo podobni pojavi ponavljali še naprej. Tako imamo zdaj skrbi s preskibo, ker se glede nje ni nihče dogovoril in ker

nismo uresničili združevanja dela in sredstev. Za to so krivi konkretni ljudje, ne pa kakšna neotipljiva „višja sila“. Zakaj se ljudje, ki so preskrbo odgovorni, niso odločili za konkretno dogovarjanje za združevanja? Zakon o združenem delu takšno dogovarjanje zahteva, naši oskrbovalci v življenju pa hočejo priti po stari poti - žita, do mesa itd.

S pomočjo zakona o združenem delu moramo reševati konkretne življenjske probleme delovnih ljudi - občanov in potrošnikov - ne pa govoriti o njem abstraktno, brez političnega poslušanja za probleme, ki jih rešujemo. O vsem, kar nam teži, se je treba pogovarjati javno in kritično z odkritimi besedo.

VINKO BLATNIK

NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Od 23. februarja nihče več v Jugoslaviji ne sme prodajati reprodukcijskih materialov in surovin za devize, niti ne sme dobavo teh surovin pogojevati s plačilom avansa ali zahtevkom za skupno vlaganje. To so sklenili predstavniki ZIS in republiških izvršnih svetov, proti vsem kršiteljem tega dogovora pa bodo ukrepale inšpekcijske službe, organi pregona, kršitelji pa bodo odgovarjali tudi politično. To je bila osrednja vest, ki jo je sporočil predsednik slovenskega IS Janez Zemljarič na sestanku direktorjev - komunistov.

Konec izsiljevanja?

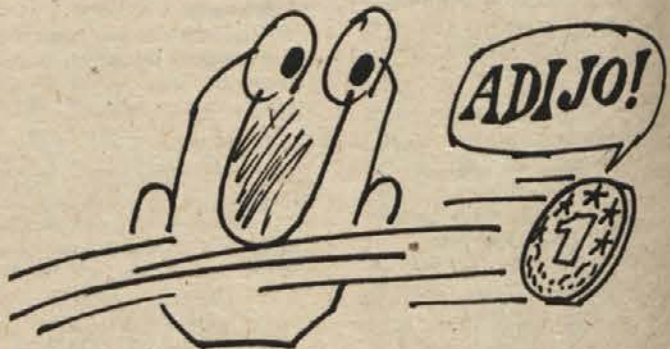
Zemljarič je poleg tega opozoril na nekatere pereča vprašanja našega razvoja in naloge, ki nas čakajo pri uresničevanju stabilizacijskih prizadevanj. Predvsem je zaskrbljujoče stanje v slovenski zunanjetrgovinski menjavi v januarju in prvih 15 dneh februarja, saj smo dosegli le 78 odstotkov izvoza v primerjavi z enakim lanskim obdobjem, poleg tega pa so izredno porasli pritiski za uvoz raznega blaga. V januarju in februarju smo doživeli tudi pravo eksplozijo cen in če bi dopustili nadaljnjo takšno rast, bi bila letos naša inflacija preko 100 odstotkov. Tako visoka inflacija pa seveda lahko resno ogrozi uresničevanje osnovnih ciljev naše družbenoekonomske politike, hkrati pa odločilno vpliva na življenjski standard. Znova se trgajo reprodukcijske verige, zaradi česar številne organizacije ostajajo brez potrebnih surovin in tako brez dela. Tudi naša premalo čvrsta in včasih nedorečena orientacija v ekonomski politiki vodi do številnih težav, poleg tega pa ukrepi ekonomske politike niso dolgoročni, zato se pojavljajo tendence, ki skušajo ponovno uveljavljati centralistični sistem odločanja. To lahko trdimo

tudi za najnovejši predlog o vzpostavitvi deviznega trga, ki je vse premalo premišljen. O ugotavljanju vzrokov težke gospodarske situacije pri nas ne gre zanemarjati tudi vpliva svetovne recesije in inflacije na naše gospodarstvo, pričakovati pa je, da bo vpliv še močnejši. Seveda pa ne gre zapostavljati tudi domačih vzrokov, predvsem pa porabo preko realnih možnosti, zadolževanje v tujini preko realnih zmognosti, struktura neskladja v gospodarstvu, nihanja v proizvodnji v nekaterih proizvodnih panogah, avtarkičnih usmeritvah posameznih delov gospodarstva, prepočasno uveljavljanje zakona o združenem delu. Če k temu prištejemo še subjektivne vzroke, ki so po besedah Zemljariča celo večji kot objektivni, je slika skoraj popolna. Očitno pozabljamo na stabilizacijsko obnašanje, vsak želi izvleči na račun inflacije čimveč seveda pa so to kaj kratkotrajne koristi.

Za razrešitev situacije bo potrebno ponovno afirmirati stabilizacijsko obnašanje in zmanjšati porabo, investicije moramo osloniti na realno razpoložljiva sredstva, ustaviti divjanje cen, vzpostaviti dohodkovne odnose in reprodukcijske verige, zvišati produktivnost dela in z njo povezati nagrajevanje delavcev. V 10 do 14 dneh bodo republike in pokrajine sprejele dogovor o zagotovitvi zadostnih količin blaga široke potrošnje, o preskrbi z energijo, zdravili in pralnimi praški. To je skupna naloga, ki jo je treba čimprej razrešiti, da ne bi prišlo do ponovnega pomanjkanja na tržišču. Da ne bi več zmanjševali življenjskega standarda, se cene sladkorja, olja, mleka, mesa, moke in kruha do konca leta predvidoma ne bi več povečale, pač pa bi proizvajalcem razliko nadomestili s kompenzacijami. Seveda pa je še naprej osnovna naloga, slovenskega gospodarstva čimvečji izvoz in selektivnosti pri uvozu.

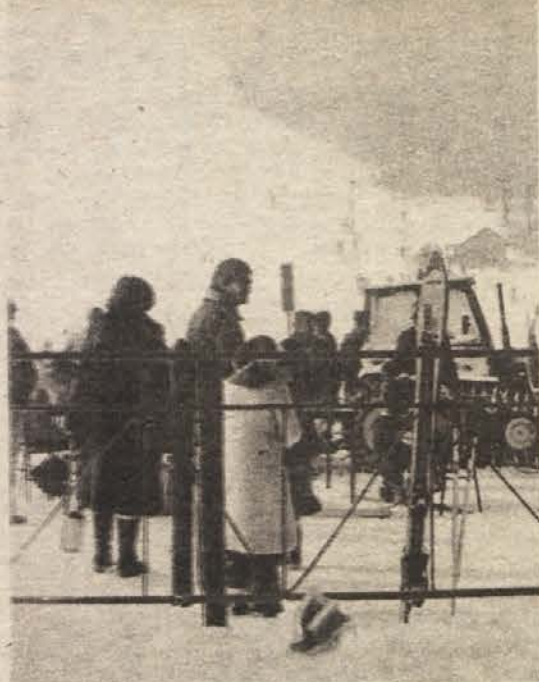
MILAN MEDEN

Iz zadnjega Pavlihe



Občani, varčujte svoje prihranke pri naši interni banki. Pri nas so vaša sredstva tako na varnem, da tudi sami ne boste več mogli do njih.

IMV Novo mesto



SPOZNAVANJE VETERANKE – Učencem sedmih in osmih razredov je puška M 48, naša veteranka, dobro poznana. Pri pouku obrambe in zaštite jo fantje in dekleta velikokrat primejo v roke, razstavijo in sestavijo. Na sliki: učenci šole Zborca odposlancev ob puški. (Foto: F. B.)

SMUKA V DOLGI VASI – Člani smučarskega kluba Kočevje se v Dolgi vasi uredili smučišče, na katerem delujeta dve vlečnici. Obilo snega je letos pripravilo odlično smuko kar doma in tako Kočevcem ni bilo treba na prenapolnjena gorenjska smučišča. (Foto: F. Brus)

MARLJIVE ROKE – Veliko deklet ročnodelskega in modelarskega krožka sevnjske poklicne oblačilne šole se vozi, vendar rade popriimejo za delo. Za konec leta se bodo verjetno z razstavo predstavile zunaj te sedaj tako tesne šole. Javnost premalo ve o njihovem delu. (Foto: Železnik)

PRVA PLAKETA CANKARJEVE BRIGADE – Na seji v počastitev praznika občine Črnomelj v Dragatušu je generalmajor Lojze Hren izročil prvo plaketo Cankarjeve brigade občini, v kateri ima ta brigada domicil in s katero ima tesne stike od ustanovitve. (Foto: Bartelj)

Brez gnojil četrtno manj hrane?

Opozorilo pred pomladersko setvijo – Sozd KIT vlaga v dolensko kmetijstvo

KIT, kot na kratko imenujejo sestavljeno organizacijo Kmetijska in trgovska zveza v slovenskem agroživinstvu nesporno prvenstvo. Da nekaj pomeni tudi v državi, pa najbolje pove podatek, da je lani na spisku dvestotih največjih kolektivov zavzemal 41. mesto.

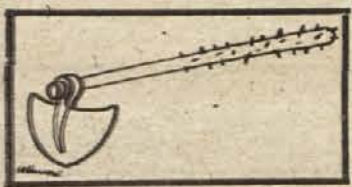
V tej veliki združbi živi in delo domača vse kmetijstvo ožje Dolenske, kočevskega in nitobškega področja. Bolj kot štirilinijski podjetniki o načrtih za novo petletko (minimogostje

28.000 ton. Objubil pa so junij 26.000 ton. Od tega naj bi do junija dobili največ 15.000 ton. Strokovnjaki opozarjajo, da bi morali imeti 21.000 ton v spomladanskem času za gnojenje in dojenjevanje, kasneje jim za to leto gnojilo ne bi več kaj dosti pomagalo. Niti od omenjenih 15.000 ton ni praška v skladišču. Menijo, da bodo zaradi pomanjkanja gnojil do sedaj že ob najmanj četrtino predvidene letine. To velja za koliko toliko normalno vreme, sicer bo še slabše.

Kmetijce kajpak žali soudeležba v devizah za gnojila. V primeru KIT bi morali v devizah pokriti tretjino vrednosti. Negotova pa niso le gnojila, nič manj resno ni vprašanje močnih krmil. Poučarjajo, kako jih ni v večji meri mogoče nadomeščati, denimo, z mavo. Če hočejo pri živini v večji meri izkoristiti tudi te domače krmne, morajo nujno dodati močna krmila. Če ne bo ribje moke in sojinah tropin, bodo morale mešalnice krmil čez mesec dni nehati delati.

Delavci svet sozda KIT terja določena pojasnila, kako z gnojili tako od poslovenega združenja kot od upravnega odbora zadružne zveze, izvršnega sveta in slovenske skupščine. Če ne bo poskrbljeno za gnojila, se nam namreč kaj lahko primeri, da bomo morali v jeseni najti neprimerno več deviz za uvoz hrane.

ALFRED ŽELEZNIK



Posavje hitreje

Da bi nadoknarli zaostanek – Višje razvojne stopnje

Član slovenske delegacije v zveznem zboru skupščine SFRJ Ivo Klimentič se je na posvetu o sedmoročnem načrtu 16. februaria v Krškem izrecno zavzel za zmerno razvojni rast. Načrta je treba, kot je bilo že tolikokrat poučarjeno, uskladiti z razpoložljivimi investicijskim denarjem. Kako je s tem v posavskih občinah, ki imajo vse predvidene

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Za obnovo samo kakovostne trsne cepljenje

Posavski, dolenski in belokranjski vinogradniki se pogosto pritožujejo nad slabim prijemom in nastjo trsnih cepljenk po sajenju v vinogradu. Veliko praznih mest ostane v vinogradu že po prvem letu sajenja, če pa trte ozelenijo, obrodijo dostikrat v 3. ali 4. letu grozdje srbskega izvora, največkrat prokupač ali pa ružico. To grozdje pa ni primerno za pridelovanje vin jugovzhodnega vinorodnega območja. Trta ne ustreza našim talnim niti podnebnim razmeram.

Take cepljenje vinogradniki navadno kupijo pri neznanih prekupčevalcih iz drugih republik. Ti skrivaj ponujajo, oziroma prodajajo trsne sadike kar po vaseh ali jih v večjem številu dostavijo nekaterim našim brezvestnim kmetovalcem, zlasti na območju občin Brežnice in Sevnica. Ti jih po predhodnih naročilih prodajajo nepremišljenim kupcem. Tvegan je tudi nakup trt cepljenk v sosednji Hrvaški, zlasti na tržnici v Samoboru.

Sadikce, nabavljene pri takih prekupčevalcih, niso povezane v plombirane svežnje, niti niso opremljene z deklaracijo o kakovosti in izvoru, ne spremljajo njih niti obvezno zdravstveno spričevalo. Prodajalec teh sadik običajno ob nakupu sam napiše na listič papirja le ime sorte in ga izročil kupcu kot potrdilo, da je sadika kakovostna in sortno čista.

Ze v prvem letu sajenja se v obnovljenem vinogradu opazi veliko praznih mest, trte pa, ki so odgnale, običajno bujno rastejo, zaradijo poznojo to sorte srbskega sortimenta, ki so za Srbijo sicer ustrezne, za naše razmere pa ne. V takih primerih kmetijska inšpekcija ne more ukrepati, in to predvsem zaradi tega, ker je prodajalec trt neznan.

Kmetijska inšpekcija opozarja vse vinogradnike, naj trt cepljenk ne kupujejo pri neznanih ljudeh, pač pa le pri pooblaščenih delovnih organizacijah ali pri njihovih trsnicarjih – kooperantih. Trsnicarji – kooperanti na Dolenjskem so za to sezono pridelali veliko zares lepih in dobrih cepljenk veljavnega trsnega izbora, zato resnično ni nobene potrebe kupovati dvomljiv trsnih material.

Po določbah zakona o semenu in sadikah (Ur. l. SRS št. 42/73), ki ureja promet sadilne

ga materiala, morajo biti cepljenje ob nabavi (prodaji) povezane v plombirane svežnje, ločeno po sortah. Na vsakem svežnju mora biti pritrjena deklaracija (etiketa), to je dokument, ki označuje naslov pridelovalca trt, izvor in kakovost sadike. Vsako prodajo mora spremljati zdravstveno spričevalo, če je sadika prodana izven občine, kjer je bila sadika pridelana, račun oziroma potrdilo o plačilu sadik z navedbo števila sadik in cene. Šele ko se preveri vsebina spremljajoče dokumentacije, se pregleda kakovost sadike.

Najpomembnejši del cepljenke je spojščice, to je mesto, kjer sta zrasli cepljenki del in podlaga. Spojščica mora biti trdno spojeno – zraščeno, brez razpok, ob upogibu se ne sme zalomiti ali celo odlomiti cepljenki del od podlage. Predvsem zaradi slabega razvoja spojščica trta hira ali se celo v prvem letu po saditvi posuši. Cepljenki del mora biti dolg najmanj 30 cm ter imeti najmanj 5 dobrih razvitih oces. Korenine morajo biti razvejane in obrasle s tankimi koreninami. Podlaga, to je del cepljenke med spojščico in koreninami, mora biti ravna, dolga od 35 do 40 cm ter debela od 6 do 12 mm. Pri prezevu cepljenega dela – poganjka iz cepiča – mora biti rezana plošev zelena in sveža, prav tako tudi rezica korenin, ki mora biti svetle barve, torej sveža. Temna rezna plošev je znak, da cepljenka ni primerena za sajenje.

Običajno sadijo enoletne trsne cepljenje, v izjemnih primerih tudi dvoletne, kar pa mora biti napisano v spremljajoči dokumentaciji. Kakovost dvoletnih cepljenk ni nič slabša kot enoletnih, če ustrezajo navedenim normativom. Za podajanje so še bolj primerne, ker so močnejše. Zato je nesmiselno izvajati kakršnekoli omejitve in prepovedi prodaje ustreznih dvoletnih cepljenk.

Kmetijska inšpekcija opozarja vinogradnike, naj obnavljajo svoje vinograde le s kakovostnimi sadikami znanega izvora in kakovosti, katerih letos ne bo manjkalo. V primeru, če bo vinogradnik obnovil vinograd s cepljenkami neznanega izvora, ne bo izpolnjeval pogojev za vpis v register pridelovalcev grozja in vina, torej ne bo smel dati v promet svojega pridelka. Za tiste vinogradnike, ki so že vpisani v register in bodo pri sajenju uporabljali trsne cepljenje, nabavljene pri neznanih prekupčevalcih, bo kmetijska inšpekcija predlagala izpis iz registra.

INŽ. VIDA FEMEC
Krško

BANKA IMA POSLUH ZA KMETIJSTVO

V minulih petdesetih obdobju je temeljna poslovanja banka s posojili podprla skoraj vse predložene programe, odklonjena sta bila le dva. V pridelovanje hrane je bilo usmerjeno 20 do 30 odstotkov kreditnih možnosti te banke. Od tega denarja je bilo 70 odstotkov naložb usmerjenih v sadjarstvo, vinogradništvo in mlekarstvo – večinoma za zbiralnice mleka. Za praščenejo ni bilo družbenih pobud, banka je podpirala zasebne rejce. Družbeni sektor je kazal večje zanimanje za govedorejo.

Sejmišča

NOVO MESTO: Organizatorjem sejma in kupčij je spet zagodlo slabo vreme. Napredaj je bilo samo 214 pujskov in 8 nad tri mesece starih praščev, prodanih pa skupaj 139. Pujski so stali 1.500 do 2.300 din, starejši prašči pa 2.400 do 3.500 din.

BREŽICE: Na sobotni sejmu so prodajalci pripeljali 483 pujskov in 14 nad tri mesece starih praščev. Kupčija je kar lepo cvetela, saj so jih prodali skupaj 407; pujski so veljali okoli 100 din, starejši prašči pa okoli 60 din kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Razkuževanje – da ali ne?

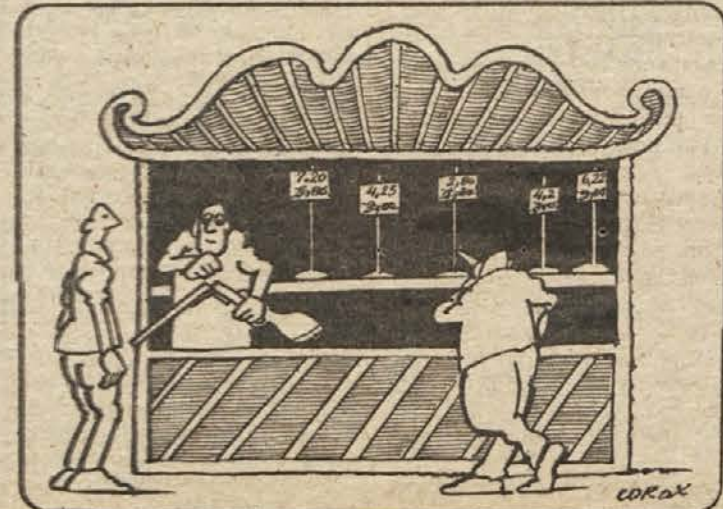
Monokultura, večletno zaporedno sejanje ali sajenje istih kmetijskih rastlin na isto njivo ali vrtno gredjo, ima ob nekaterih prednostih tudi svoje senčne strani. Talni zajedalci, ki se čezmnožijo, če je okinjeno ali skozstida odpravljeno pravilno kolobarjenje poliščin, so že ena od njih. Ker se bliža čas setve, je vredno nekaj skrbno razkuževanju zemlje, zlasti vrtno.

Nekdaj so zelo priporočali razkuževanje zemlje s paro, ki zahteva precej dela in je uporabna le v vrtnarstvu. Ima pomembno prednost: ne onesnaži namavnega okolja. To pa zagotovo kemična razkužila, zaradi česar je treba biti posebno pazljiv. Tudi sicer se za razkuževanje odločimo šele po temeljnem premisleku in ob resnični potrebi, razkuževanje samo pa mora biti opravljeno povsem strekovno.

S paro je mogoče uničiti zajedalske bolezni in seme plevela, če parimo zemljo 15 do 20 minut. Po tem ukrepu seme ne smemo gnojiti vrtno zemlje s hlevskim gnojem, saj bi jo znova okužili z zajedalci in bi bilo razkuževanje zaman. Setev je možna šele čez dva do tri tedne. Zemljo je mogoče razkužiti tudi s formalinom (25 do 30 litrov na kvadratni meter), vendar je treba vedeti, da formalin uniči tudi nekatere bakterije in glivice.

Učinkovitejši so posebni kemični pripravki. Zelo učinkovit je batamid, ki zatira škodljive žuželke, glivice in seme plevela. Priporočajo 150 do 250 gramov na kubični meter zemlje. Uporabni so tudi naslednji pripravki: majotizam P v količini do 800 g na kubični meter zemlje ali do 50 g na kvadratni meter zemljene površine, nadalje Di-trapex v količini do 300 mililitrov na kubični meter zemlje itd. Najpogostejše talne škodljivce, strune in sovke, učinkovito zatira mekap granulat (potrosimo do 50 g po površini enega kvadratnega metra), najpogostejše glivice gnilobe pa zatira busnikol (do 75 g na 1 m²) ali žvapija. Če je zemlja že godna za saditev, preizkusimo s kaljenjem semena solate.

INŽ. M. L.



(Nadaljevanje s 1. strani)

velja seveda tudi za komisije in druga telesa.

Slednjič je medobčinski svet ZK na ponedeljkovi seji izrekel tudi očno o lastnem delu, o katerem je sklepal na šestih sejah po izpeljanih občinskih problemsko-volilnih konferencah v lanskem letu. Kot je navedel Lojze Sterk, je dejavnost tega organa le delno razvidna iz zapisnikov. Medobčinski svet je bil pobudnik in usklajevalec političnih akcij, pomembna je bila njegova vloga pri kadrovanju za opravljanje odgovornih medobčinskih funkcij, pri razbijanju lokalizmov. Spopadel se je z odtujenimi oblikami odločanja. Veliko je prispeval k dobrim varnostnim ocenam, medtem ko je ocene družbenopolitičnega stanja, oblikoval sproti in s takimi ocenami postregel ob pojavih kriznih stanj.

Sprejeti program dela za leto 1981 kaže, da se bo medobčinski svet odzval na problematiko na najrazličnejših področjih, izven programa pa se vpregel v razreševanje zadev, ki jih bo sproti porajalo življenje.

J. ZORAN

Pri prehodu na celodnevno šolo težave s kadri, prostori in seveda denarjem - Celodnevna šola ni le stvar učiteljev, ampak vse družbe - Sindikat na pomaga šoli

V pravkar minulem srednjeročnem obdobju je bilo v Sloveniji zajetih v celodnevno šolo okoli 10 odstotkov učencev, do leta 1985 pa naj bi jih bilo še naslednjih 10 odstotkov. To so ugotovili na posvetu o nadaljnjem razvoju celodnevne šole v Sloveniji, ki ga je minuli teder organiziral Medobčinski svet SZDL ljubljanske regije.

Republiški svet za vzgojo in izobraževanje se zavzema za združevanje dela sredstev v Izobraževalni skupnosti Slovenije, in sicer za vzajemno pomoč občinam, ki imajo največ težav pri uvajanju celodnevne osnovne šole. Še vedno je namreč nekaj občin, kjer še nimajo celodnevne šole, so pa tudi občine, ki bodo v kratkem imele že vse šole celodnevne.

Ena bistvenih značilnosti celodnevne šole je, da opravijo učenci šolsko delo v šoli in da v šoli preživijo tudi del prostega časa. Zato pa mora imeti šola enozimski pouk, notranje in zunanje površine za rekreacijo učencev, prostore za kulturno dejavnost, prostore za zdravo prehrano, v zadnjih razpravah pa se je pokazalo, da tudi prostore za zdravstveno varstvo učencev. Vse to je drago in razprava je pokazala, da so glavne težave pri prehodu na celodnevno šolo prav denar, prostori in kadri, pri dsem pa mentorji.

V marsikateri občini ob koncu leta 1985 še ne bodo imeli 20 odstotkov učencev v celodnevni šoli. To velja tudi za občino Kočevje,

ki ima zdaj 5 odstotkov, do leta 1985 pa jih bo imela 10 odstotkov. Težave so, ker so šole na podeželju v glavnem stare, v mestu pa je nova, a ima premalo učilnic celo za enozimski pouk. V ribniški občini še nimajo nobene šole s celodnevnim poukom, do konca leta 1985 pa načrtujejo, da bo obiskovalo celodnevni pouk že 24 odstotkov učencev.

V razpravi je bilo posebno poudarjeno, da zaradi stabilizacije ne bi smeli zmanjševati sredstev za šolstvo, ampak si prizadevati za večji učinek vzgaje in izobraževanje.

J. PRIMC

Danes v Skupščinskem Dolenjskem listu

Pet občin objavlja v današnji novi številki Skupščinskega Dolenjskega lista vrsto novih odlokov in sklepov: za občini CRNOMELJ in METLIKA velja nova odredba o preventivnih cepilnih in diagnostičnih ter drugih preiskavah v letu 1981.

Občina KRŠKO razglasi sklep o javni razpisni osnutka spremembe zadnjega načrta dela mesta Krško (območje TOZD Imperial Krško in TOZD Pekar na Krško).

Prebivalce občine METLIKA bo zanimal odlok o obveznem zbiranju, odlaganju in odvozu odpadkov na območju občine, odlok o spremembi odloka o odškodnini zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč ter odlok o spremembi odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča na uređitvenem območju Metlike.

Dva odloka sta namenjena prebivalcem RIBNIŠKE OBČINE: družbeni dogovor o ustanovitvi skupnosti za cene v občini in Samoupravni sporazum o združevanju sredstev za vzdrževanje in obnavljanje komunalnih objektov in naprav skupne rabe v občini za obdobje 1981-1985.

Občina TREBNJE objavlja tokrat štiri akte.



TABORNIŠKA DRUŽINA - Na nedeljskem občnem zboru sevniške taborniške družine Treh smrek so s knjižnimi darili izrekli priznanje nekaterim članom. Ob svojem možu, Alojzu Derstvenšku, dolgoletnem blaginiku, je prejela priznanje tudi skrbna kuharica in številnih taborjenjkih Marija Derstvenšek (na desni). Knjižni darili sta prejela še Greta Popelar in Franc Šesko. (Foto: Z. ZIEZNIK)

Večja varnost pri delu

Delovni inšpektor pri Medobčinskem inšpektoratu Posavja v Krškem ugotavlja boljše varstvo pri delu in manj kršitev na področju kooperacijskih pogodb

Položaj delavcev pri zasebnih delodajalcih v Posavju se je v minulem letu nedvomno izboljšal, zlasti velja to za kooperacijske odnose z zasebnimi obrtniki. Še pred kratkim je bilo to najbolj grobo izkoriščanje delavcev pri „kooperantih.“ Široka družbena akcija in ostrejši nadzor delovnih inšpekcij sta prispevala, da delajo in živijo delavci v boljših, človeka vrednih razmerah.

Pa vendarle povsod še ni tako. Organizacija združenega dela prevzamejo dela preko svojih zmožnosti in „plodna“ tla za kršitve, zlasti zakona o varstvu pri delu, so že tu. Medobčinski delovni inšpektor inž. Jože Erman poudarja, da je večina pogodb sklenjenih na kratek rok. O Z D ne prijavljajo oddaje del zasebnim delodajalcem, ali pa pošljejo prijave tako pozno, da so dela že zaključena in plačana. Ukrepanje je

pote mtakem neučinkovito. Od 150 poslanih kooperacijskih pogodb jih je 19 lani vendarle dobil v presojo tudi družbeni pravobranilec samoupravljanja.

Po novem nastopajo kot izvajalci gradbenih in drugih del obrtne zadruge, dela pa izvajajo zasebni delodajalci, dosedanja kooperanti gradbenih in drugih OZD. Na gradbiščih je delovni inšpektor ugotovil več primerov pogodb za razna montažna dela, ki so jih oddale organizacije lesnopredelovalne industrije (Slovenijales, Novoles), prevzeta dela pa so opravljali zasebni obrtniki. Problematika kooperacijskih odnosov se je prenesla iz gradbenih organizacij na obrtne zadruge in druge, predvsem na manjše gradbene in komunalne organizacije. Po zakonodaji mora kooperacijska pogodba vsebovati točno opredeljeno delo, ceno celotnega dela, rok izvršitve, kakovost, penale in jamstvo. „Na več kršitve smo ugotovili pri SOP-ah, Resi Krško, Novolesu-tozd Bor, Splošnem mizarstvu Krško, Komunalnem obrtne m podjetju Brežice in sevniški Komunalni SOP ni prijavil kar 26 pogodb naenkrat!“ pripoveduje inž. Erman. Javnemu tožilstvu so prijavili 10 primerov, sodniku za prekrške pa 11 zaradi kršitve temeljnih pravic iz delovnega razmerja.

Ob koncu pa še podatek, da so lani zabeležili 253 nesreč pri delu; 170 v Bre žicah, 49 v Sevnici in 34 v Krškem. Če uoštevamo porast šte v ila zaposlenih, so nesreče vse bolj redke, k temu razveseljivemu dejstvu pa je prispevalo tudi varstveno izobraževanje v Posavju.

P. PERC

Jože Klarič

V Ljubljani smo 18. februarja pokopali Jožeta Klariča, kočevskega prvoborca, nosilca spomenice 1941, doma iz okolice Banjaloke. Ze v letih 1942-1943 je bil sekretar rajonskega odbora OF Banjaloka, potem pa je opravljal vedno odgovornejše dolžnosti. Med drugim je bil odposlanec Kočevskega zbora, član slovenskega narodno-osvobodilnega odbora, predsednik izvršnega odbora Narodno-osvobodilnega odbora za ribniško in notranjsko okrožje, član Glavnega odbora OF Slovenije, poslanec ustavodajne skupščine, pomembne naloge je opravljal tudi v novomeškem okrožju OF itd.

Tudi po vojni je vse do upokojitve opravljal odgovorne dolžnosti. Med drugim je bil pomočnik ministra za trgovino pri slovenski vladi, sekretar okrajnega komiteja Komunistične partije Kočevje, bil pa je tudi tajnik sveta za združništvo pri Gospodarski zvezi Slovenije.

Na zadnji poti na ljubljanskih Zalah-Navju ga je spremlilo veliko nekdanjih soborcev in delovnih tovarišev iz vse Dolenjske, Kočevske, Notranjske in Ljubljane, predstavniki družbenopolitičnih organizacij, borcev, prijateljev, znancev in sorodnikov pa tudi krajevne skupnosti Poljane-Ljubljana, katere občan je bil, odkar je bival v Ljubljani.

Za pokojnim Jožetom Klaričem, ki je bil tudi nosilec mnogih vojnih in poveljnih državnih odlikovanj ter drugih priznanj, bo ostala vrzel, ki jo bo težko zapolniti. Ostal nam bo v častnem spominu.

OBRTNIKI SO PRAVI "REVEŽI"

V trebanjski občini so že znane davčne napovedi delavcev in obrtnikov. Med delavci so prijavi dohodke štirje zdravilci, ki so dosegli od 294.000 dinarjev do 383.066 dinarjev. K tem je treba šteti še trgovskega potnika, ki je v lanskem letu zaslužil 370.000 dinarjev. Medtem ko so zgoraj našete vsote že čiste in pripravljene za odbitek, pa so obrtniki dohodek le napovedali, šele po njem pa bo sledilo ugotavljanje dohodka, iz tega pa bodo obračunali še davek in različne prispevke. Kot kaže, so trebanjski obrtniki pravi „reveži“, saj je bil največji napovedani dohodek „le“ 593.140 dinarjev.

35 LET DELOVNIH AKCIJ

Letos poteka 35 let od prve delovne akcije v Beli krajini. Od 3. julija do 7. septembra 1946 so namreč obnavljali porušeno železniško progo od Otovca do Bubnarjev na hrvaški strani. Za pripravo proslave republiškega značaja bo črnomaliska mladinska organizacija imenovala poseben odbor.

BRIGADE NA SKOJEVSKI CESTI

Na letošnji republiški mladinski delovni akciji Bela krajina 81, ki bo trajala od 6. junija do konca avgusta, bo v štirih izmenah v osmih brigadah delalo okoli 340 brigadirjev iz Kopra, rovirjev, ljubljanskih občin Center in Moste, Izole, Gornje Radgone, Mozirja in Nove Gorice. Brigadirji bodo nadaljevali lani začeto gradnjo vodovoda v Adlešičih, poprijeli bodo pri posodobitvi tako imenovane skojevske ceste Omota - Gradnik, nato pri delih na cesti Dobljče - Stari trg, v Crnomlju pa bodo začeli graditi zbiralnik

Podatki o kadrih hišne številke

V Posavju bi prišli radi do trdnih kadrovskih načrtov - Kdo ne štampilca?

Strokovna služba posavske skupnosti za zaposlovanje s sedežem v Sevnici želi regiji ponuditi čim boljše podatke, katere smo prej vedno pogrešali, saj je bila ta služba razcepljena med druge regije. Vrsto teh podatkov so pretresli na skupni seji izvršilnih odborov vseh treh občinskih skupnosti v Krškem minuli četrtek.

Služba ni sama sebi namen, zato je, da jo uporabljamo. Žal je pri tem očitno še preveč osamljena. Kako naj si sicer razlagamo, da se je od vseh vabljenih družbenopolitičnih organizacij opravičilo le mladinski predstavnik iz Krškega, drugih pa ni bilo? Usklajevati, voditi politično akcijo pa bi bilo treba o marsičem. Tako imenovane kadrovske potrebe vseh treh posavskih občin krepko presegajo predvidene resolucijske okvire. Še slabšo sliko kot številčna neskladja dajejo strukturna neskladja. Po sedanjih načrtih sodeč, stvari v tej petletki ne bodo dosti drugačne. Izkazane kadrovske potrebe krške občine računajo kar na 49 odstotkov novih delavcev zgolj z ožkim profilom, skoraj polovico znaša to razmerje tudi v sevniški občini, le v brežiški je z 29 odst. bolj.

Temu je verjetno v mnogočem riva tudi sestava posavskega gospo-

darstva, fluktuacija, ki običajno zajema prav te delavce, in morda so tudi težave metodološke narave. Ustaljitveni ukrepi so prišli kasneje, kot so marsikje že zapisali številke o kadrih. Kjer so se kadroviki v delovnih organizacijah pogumneje vključili, jim ne bi smeli odreči podpore. To velja še posebno za kadrovske štipendije. Te štipendije, ki naj bi v bodoče postale prevladujoče, so se letos prehodno osule. Minuli tedeni: zbiranje podatkov še ni bilo zaključeno, vendar pomeni razpisanih 505 kadrovskih štipendij za vse tri posavske občine v primerjavi z lanskim letom zastrašujoč 60-odstotni padec.

A. ŽELEZNIK

S HRIBOV PEŠ DO ŠOLSKEGA KOMBIIJA

Planina, najviše ležeča vas na Goričah, ima že vso zimo več snega kot navadni predeli. Otroci obiskujejo osnovno šolo v Podbočju, kjer imajo še vedno dvozimski pouk. Do prihodnje jeseni bo zgrajeno novo šolsko poslopje in tako se tudi njim obeta le dopoldansko delo. Pozimi je to za hribovske otroke še posebno pomembno, saj se kombi ne prebije do Planine. Otroci morajo do Prunje vasi peš, ob povratku pa jih šolski kombi pripelje do Brezja. Tam jih popoldne pričaka vedno kdo od staršev, da jih pospremi do Planine.

SEJEMSKI PROGRAM POMLAD 1981

VERONA: mednarodni kmetijski sejem avtobus, 1, 2 in 3 dni, odhodi med 7. in 13. marcem 1981
MUENCHEN: IHM, 33. mednarodni obrtniški sejem letalo, 3 dni, odhod 17. marca 1981
avtobus, 4 dni, odhod 19. marca 1981
BASEL: DIDACTA avtobus, 4 dni, odhod 25. marca 1981
DUESSELDORF: Mednarodni sejem EUROSHOP letalo, 4 dni, odhod 6. aprila 1981

ZIMA 1981 IN MINI POČITNICE

ob morju, v zdraviliščih in planinah
PO DOGOVORU IN NAROČILU ORGANIZIRAMO IZLETE ZA ČLANE SINDIKALNIH ORGANIZACIJ IN RAZLIČNIH DRUŠTEV.

POTREBUJETE RENT A CAR? Avtomobil si boste zagotovili, če ga boste pravočasno rezervirali: INFORMACIJE IN PRIJAVE: VSE POSLOVALNICE GLOBTOURA

70/6-81

BI RADI VEDELI ŠE KAJ VEČ O SVOJIH DOMAČIH KRAJIH? naročite se na

»Dolenjski list«

NAROČILNICA

Podpisani(a)
Kraj, ulica
Poštna številka
(lastnoročni podpis)

Naslov izpolnite s tiskanimi črkami in podpisano naročilnico izrežite ter prilepite na dopisnico ali pa pošljite v ovojnici na naslov: DOLENJSKI LIST p. p. 33, 68001 NOVO MESTO



„SLOVENIJALES-STILLES“ Tovarna stilnega pohištva in notranje opreme SEVNICA TOZD STILNO POHIŠTVO

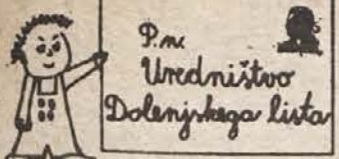
Na podlagi 9., 10. in 11. člena Pravilnika o delovnih razmerjih in sklepa delavskega sveta TOZD Stilno pohištvo

oglašča dela in naloge

PLANIRANJE PROIZVODNJE IN MATERIALA

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpoljevati še naslednje posebne pogoje:
1. srednja izobrazba lesne smeri
2. 2 do 3 let delovnih izkušenj
3. kot poseben pogoj za oglaš del je določeno poskusno delo 2 meseca

Pismene prijave je treba poslati v roku 15 dni po oglasu del na zgoraj navedeni naslov. Prijavi je potrebno priložiti listine o tem, da prijavljeni kandidat izpolnjuje pogoje, ki so navedeni v oglasu. Izbira kandidata bo opravljena najpozneje 30 dni po poteku oglasa. Kandidati bodo o izboru pismeno obveščeni.



DRUGAČEN PIONIRSKI SESTANEK

Predsedniki in tajniki oddelčnih skupnosti smo imeli v petek drugačen pionirski sestane kot običajno. Naš gost, predsednik sveta KS Sentrupert Jože Frelj, nam je pripovedoval o razvoju našega kraja v naslednjih petih letih. Največ pozornosti je posvetil bližnjemu referendumu, na katerem bodo občani odločili glede podaljšanja krajevnega samoprispevka. Tudi pionirski si bomo prizadevali, da bo referendum uspel.

TADEJA ZUPAN
6. a OŠ Sentrupert

MI IN STABILIZACIJA

Učenci razumemo stabilizacijo po svoje. V letošnjem letu smo imeli daljše zimske počitnice in tako privarčevali gorivo, elektriko in tudi nekaj hrane. Vendar ne varčujemo samo z elektriko in gorivom, marveč tudi s kredo. Varčujemo tudi z denarjem, ki ga dobimo od staršev. Vlagamo ga v pionirsko hranilnico, ki deluje na naši šoli.

JANA ŠEPEČ
OŠ Dobova

RIBICE SO POGINILE

Moja vsakdanja naloga je, da skrbim za šolski akvarij z ribicami. Prvi dan pouka sem pohitela k akvariju. Ko sem ribice hranila, sem opazila eno crknjeno in takoj opozorila to. Škoflekov, biologi- no. Po pouku smo očistili akvarij in odstranili 40 poginjenih ribic. Bilo mi je hudo. Najbrž bi ribice ne bi poginile, če bi bilo na hodniku dovolj toplo.

SUZANA ZAJC
OŠ Dobova



FILMARJI MED NAMI - Ob tednu slovenskega filma in 60-letnici filmskega delavca, Novomeščana Dušana Povha, smo si novomeški srednješolci lahko ogledali filme pri pouku, v kinu Krka in v domu JLA. Po predstavi kratkih filmov je sledil pogovor s filmarjem Dušanom Povhom in Ivanom Mažničkom. Pokazala sta nam snemalno knjigo Drazg oske bitke in razložila delovanje snemalne kamere. Zahvalili smo se ji za darilom (I. Grahek, foto: Stojan Pelko)

O KUŽNIH BOLEZNIH

Od 10. do 13. februarja je brežiška Agraria za svoje kooperante iz krajevne skupnosti Globoko pripravila več predavanj o varstvu živali pred kužnimi boleznimi. Kooperanti so bili s predavanji treh živnozdravnikov zadovoljni, pridobili znanje pa so preizkusili tudi v pisni obliki.

JOŽICA LESKOVŠEK
lit. krožek
OŠ Globoko

ZGODOVINA ČRNOMLJA

Pri zgodovinskem krožku smo v prvem polletju zbirali gradivo o zgodovini Črnomlja. Zdj bomo izdali novo številko Belih brez, ki bo posvečena Črnomlju od njegovega nastanka do danes. Tako se bodo lahko vsi učenci seznanili z zgodovino domačega mesta.

KATICA KRAMARIC
OŠ Črnomelj

PRVENSTVO V KO SARKI

V četrtak, 12. februarja, je bilo v telovadnici gimnazije v Brežicah občinsko prvenstvo v košarki. Tekmovala so ekipe osnovnih šol Brežice, Bizelj, Čerklje in Artiče. Najprej so se Artičani pomerili z ekipo iz Bizeljskega in po slabi igri izgubili s precejšnjo razliko. Druga finalista je dohločila tekma med Brežicami in Čerkljami, v kateri so zmagali Brežičani, ki so bili najboljши tudi v končni razvrstitvi. Končni vrstni red tekmovalca pa je naslednji: 1. Brežice, 2. Bizeljsko, 3. Čerklje in 4. Artiče.

JANEZ DERŽANIČ
OŠ Artiče



GLASBENI DOGODEK V ŠOLI - Za prijetno kulturno doživetje v glasbeni šoli „Katja Rupena“ v Novem mestu sta poskrbela glasbenik Silvester Mihelčič in igralec Boris Kralj. Predstavila sta se s prikupnim programom skladb in pesmi za otroke. (Foto: Mitja Pelko, foto krožek OŠ Katja Rupena)

Letos pust brez Pustnih novic

V Krškem ne bodo izdali lista, ki izhaja vsako leto že dve desetletji

Nikar se ustrašiti, vendar letos Pustne novice ne bodo izšle. Če nam le zamršeni Zdravstveni dom Krško nakloni ljubo zdravje, in če se bodo občani voljni smejeti in zganjati vice, ne pa kazati dolge obraze kot letošnjega pusta, potem bodo prihodnje leto zagledale beli dan. Da Pustne novice ne bodo izšle, ni krivo pomanjkanje dogodkov: od hiše do hiše, od občine do vsake skupnosti, povsod se je kaj pripetilo in sočustvovali smo s prizadetimi, na račun katerih smo se potihoma po slovensko hahljali. Mimogrede je minilo leto in niti opazili ni smo, kdaj sta se podražila elektrika in bencin. Sicer

Za samoprispevek

Sentrupert pred počaljšanjem samoprispevka

V Sentrupertu imamo mnogo potreb, brez katerih ne bo napredka. Planska komisija je izdelala program, ki so ga na skupščini KS ljudje sprejeli. Hkrati so sklenili, da podaljšajo samoprispevek, o čemer bodo glasovali na referendumu v nedeljo, 8. marca. Program predvideva, da bodo v naslednjih petih letih položili vrhno plast asfalta na nekaterih cestah, za ostale pa bi bolj poskrbeli. Računajo, da bodo do vsake vasi položili telefonske kabele, popravili pokopališko obzidje, naredili nekaj prostora za parkiranje, uredili gasilski dom in usposobili vodovod, da bo kos rastočim potrebam. Na referendumu bomo opravili svoje delo tudi pionirski: okrasili bomo volišče in raznesli vabila za volitve. Upamo, da se bodo ljudje odločili za podaljšanje samoprispevka in tako pomagali k razvoju kraja.

O vseh teh stvareh smo se učenci naše šole pogovarjali s predsednikom KK SZDL tov. Bojanom Brezovarjem.

DAMJANA ZUPAN
OŠ Sentrupert

DRAGOMLJA VAS: OBČNI ZBOR GASILCEV

Na svoj nedavni občni zbor so gasilci iz Dragomlje vasi povabili tudi predstavnike pobratene gasilskega društva iz Vojnika. Ob prisotnosti delegatov iz Metlike in Suhorja so pregledali lanskoletno dejavnost in si zastavili načrt dela za naprej.

STANKA KRAMARIC
OŠ Metlika

SKUPEN PLES

Črnomljski mladinci že vrsto let sodelujejo z metliškimi, žal se to pokaže le enkrat na leto, ko priredimo skupen ples. Prejšnji tečen smo bili pri Metličanih in se dogovorili za ples v naslednjem mesecu. Upamo, da sodelovanje ne bo ostalo le pri tem.

KATICA KRAMARIC
OŠ Črnomelj

ZVESTA BRALKA

V naše uredništvo je pred kratkim prišlo naslednje pismo:

Vsak teden nestrpo pričakujem četrtak, ko mi poštar prinese Dolenjski list. Z velikim veseljem segam po tem priljubljenem dolenjskem tedniku in prebiram novice iz vseh krajev Dolenjske, ki me še toliko bolj zanimajo, ker živim precej daleč od svojega rojstnega kraja. Zdi se mi, da nekateri naročniki že ob majhni podražitvi prehitro in brez premisleka odpovejo „Dolenjsca“, česar jaz ne bi mogla storiti, saj mi je ta domači tednik zares v veliko veselje.

MARIJA VOVK
Toplarniška 7
Ljubljana

Ko da bi bil sam sebi tečen

13. februarja je bilo pa še petek je bil povrhu. Na novo- meški avtobusni postaji je precej potnikov čakalo na vozilo podjetja Gorjanci, ki vozi proti Brežicam. Za ustavljanje namenjeni prostor je bil zaseden, zato je voznik ustavil sredi postaje, potniki so izstopili, na vstop čakajoče pa je voznik napotil na mesto, kjer avtobus praviloma ustavlja.

Večina potnikov ga je ubogala, nekaj pa jih je ostalo ob avtobusu. Voznik Dimovič jim je odprl zadnja vrata, jim dovolil vstop in zapeljal morda 15 m naprej, ustavil tik ob drugem avtobusu, skozi zadnja vrata, na katerih piše „izhod“, spustil v vozilo še nekaj potnikov, vrata zaprl in začel pobirati denar za vozovnice. Čeprav je bilo še dovolj prostora za nadaljnjih 20 do 30 potnikov, prav toliko jih je ostalo zunaj, pa voznik ni hotel

nikogar več spustiti v vozilo. Ni ga ganilo niti to, da je bil med čakajočimi oče z nekaj mesecev starim dojenčkom.

Opisano ni ne prva in morebiti ne zadnja potegavščina, ki si jo s potniki dovoli voznik Dimovič. Dobro ga že poznamo, godrnja za vsako malenkost, potnikom zapira vrata pred nosom in se sploh vede, kot da bi bil sam sebi tečen, kakor rečemo po domače. Zdi se, da bi najraje prevažal prazen avtobus, hotenja potnikov, ki bi po delu radi prišli čimprej domov, mu niso mar. Za resničnost povedanega jamčimo (sledí pet imen s polnimi naslovi), prosimo pa, da nas podpišete s kraticami, v nasprotnem primeru bi se lahko zgodilo, da bi nas voznik Dimovič lovil po avtobusni postaji, saj je znan tudi po tem, da potnike, o katerih meni, da so za njegovo vozilo odveč, odganja celo z orodjem.

S. V., J. D., M. D., D. B. in J. Z.

Izjemno za Novo mesto

Ob koncertu Skotov

Ze večkrat smo imeli priložnost poslušati posamezne folk glasbenike, toda redkokateri nastop je tako uspel, kot je 18. februarja v dvorani kina Krke uspel nastop škotske skupine Tannahill Weavers. Glasba, ki jo igrajo, je zelo značilna za njihovo domovino. Predvsem so to otožne balade ter ljubezenske pesmi, bolj vesele pivske pesmi in pa ljudska plesna glasba, škotska in irska. Skupina teh štirih poklicnih glasbenikov, ki igrajo na kitaro, banjo, razne piščali, leseno flavto, bodhran, razna tolkala, škotske dude, mandolino, mandolo, bouzouki in orglice, je nastopala v številnih deželah sveta. Koncert je bil v popolnoma razprodani dvorani, kar je za Novo mesto izjemno. Do izraza je prišlo tudi sodelovanje glasbenikov in občinstva, saj je pri izvajanju skladb „Jock Stewart“ pela skomaj vsa dvorana.

Za uredništvo Pustnih novic: M. POGAČAR

PRIPRAVLJENI

Vsako leto se za dan žena v Adlešičih spomnimo vseh žena. Kupimo jim darila in jim čestitamo za praznik. Tudi letos bo dramski krožek priredil proslavo za delavke, žene in matere v naši krajevni skupnosti.

NATAŠA ŠPEHAR
OŠ Črnomelj

Cirili Jevnikar v slovo

Po zahrbtni bolezni nas je zapustila naša draga sodelavka, učiteljica Cirila. Vsaka smrt svojca, prijatelja, sodelavca prinaša bolečino, mnogokrat tudi novo spoznanje o vrednotah človeka, ki nas je zapustil, o nedokonanem dialogu med njim in nami.

Tovarišica Cirila nam je pokazala, kako živeti, ko si zapisan smrti, kako ostati dostojanstven, ko usiha vse življenjske sile. Borila se je z vsemi sredstvi proti smrti in jo hkrati pogumno sprejemala. Njen nrisrčen smeh, ki ga je delila med nami v zbornici, ko je bila še zdrava, ni zamrl tudi v času najhujšega razmaha bolezni in vsi smo upali, da bo bolezen premagala. Kako smo bili veseli, ko nas je obiskala na šoli, se udeležila svečanosti ob koncu lanskega šolskega leta in tako še naprej spremljala naše delo in delo svojih učencev.

Rodila se je v Metliki pred 47 leti, kjer je končala tudi osnovno šolo. V domači hiši, ki je bila napredno usmerjena in aktivno udeležena v NOB, je doživela tisto vzgojo, ki je pomembna za delo bodočega vzgojitelja mladine. Učiteljische je končala v Novem mestu in kot mlada

ŠTUDIJSKI: KDAJ, KJE IN KAKO?

20. februarja je bil na novomeški gimnaziji informativni dan, na katerem smo dijake poučili o univerzitetnem študiju, štipendiranju, stanovanjskih problemih in vlogi kluba novomeških študentov. Zanimanje dijakinj je bilo očitno večje kot dijakov, kar je po svoje razumljivo, saj morajo fantje naprej še v vojaško suknjo. Letos se bo zelo poznalo pomanjkanje kadrovskih štipendij in bo marsikdo prikrajšan za urejeno študentsko življenje. Gimnazijci so se največ zanimali za študij medicine, telesne kulture, ekonomije ter za pedagoške poklice. Informativni dan je bil vsekakor koristen in vreden porabljenega časa.

Z. ŠEPEČ

NA DVORU DISCO MAŠKARADA

OO ZSMS DVOR organizira tradicionalno disco maskarado, ki bo obogatena z raznovrstnimi presenečenji. Prav gotovo bo najbolj zanimiva izbira miss maskar, pa tudi pustnih norčij in smeja ne bo manjkalo. Govost večera bo več, zato nikar ne odlašajte, kajti reklamni panoji in plakati vsa vabijo, da sobotni večer 28. 2. 1981 ob 19. uri preživite v mladinskem klubu na Dvoru.

OO ZSMS DVOR

pisma in odmevi

Obujeno društvo /in upanje/

Vabilo Metličanom, naj bi sodelovali v tekmovalstvu za najlepše urejen kraj

-Bela krajina nima pogojev za bogato turistično ponudbo skozi vse leto. Tu ni naravnih zdravilišč, smučišč, na katerih bi se sneg obdržal več mesecev, ni jezer in še česa. Vendar je kljub temu turizem v primerjavi z drugimi območji naše republike le preveč zaostal, saj pokrajinskih lepota, zgodovinskih znamenitosti in drugih za turiste zanimivih stvari v Beli krajini ni malo. Zlasti so Belokranjci ponosni na svojo zgodovino, še posebno na čas med NOB.

Eden od vzrokov za tako stanje turizma v Beli krajini je gotovo ta, da zadnja leta tu ne deluje niti eno turistično društvo. To Belokranjcem očitajo tudi slovenski turistični delavci.

Pred kratkim pa so v Metliki ponovno ustanovili turistično društvo, vendar se je na ustanovnem občnem zboru bralo le 18 občanov. Vendar so ti zanesenjaki prepričani, da se bo število članov povečalo. Društvo si bo v glavnem prizadevalo za lepši videz krajev, za zagotavljanje možnosti za razvedrilno in rekreacijsko obiskovalcev, popostritev turistične ponudbe in za turistično propagando. Vendar brez sodelovanja širšega kroga občanov ne bo večjega uspeha.

Z ustanovitvijo turističnega društva Metlika sodeluje tudi v izboru za najlepše urejeni turistični kraj v Sloveniji. Prav bi bilo, da bi se letos v akciji, ki bo trajala od spomladi do jeseni, Metličani izkazali vsaj tako kot pred desetimi in več leti.

Novoustanovljeno društvo vabi v svoje vrste čimveč prebivalcev metliške občine (članarina znaša komaj 20 dinarjev na leto), še posebej pa bodo veseli vsakega našega rojaka, ki živi sedaj zunaj Bele krajine.

TONE OMERZEL

ZOPET ŽIVAHNO NA POLOMU

Minulo soboto je bil Polom na Gorjancih spet prizorišče množičnega tekmovalstva. Krški smučarski klub je namreč pripravil klubsko prvenstvo v slalomu za vse kategorije. Po merilo se je 62 tekmovalcev. Rezultati: Cibičani - 1. Aleš Kužnik, 2. Domen Petan, 3. Blaž Žibert; Cibančani - 1. Katja Šonc, 2. Maša Petan; mlajši pionirji - 1. Peter Preskar, 2. Mitja Voglar, 3. Jernej Iskra; starejši pionirji - 1. Damjan Obradovič, 2. Rado Glas, 3. Robert Kozmus; mlajši mladinci - 1. Justin Božič, 2. Toni Petelin, 3. Aljoša Preskar; mlajše mladince - 1. Vesna Kužnik, 2. Vldka Redešek; mladinci - 1. Branko Žibert, 2. Jože Glas, 3. Bojan Kalan; članice - 1. Branka Kužnik; člani A - 1. Bojan Štih, 2. Andrej Romih, 3. Bojan Mlakar; člani B - 1. Bojan Petan, 2. Rafko Kranjc, 3. Ivan Rožman; člani C - 1. Mirko Kužnik, 2. 3. Ivan kozole in Stane Gašperin.



BISERNI JUBILEJ - Šest desetletij skupnega življenja sta pred kratkim praznovala zakonca Marija in Rudolf Hotujec iz belokranjskega Bednja. Pet otrok sta vzgojila, eden je padel kot partizan. Za časa zadnje vojne sta stala na strani borečih se za pravično stvar, Rudolf je bil terenski delavec, že 1942 pa je postal komunist. Kljub visoki starosti sta Hotujčeva še zmeraj zdrava in čila. Na posnetku ju vidimo v krogu domačih.

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 27. II.

petek

1

8.45 TV V ŠOLI: Koledar, Poštni nabiralnik, Ruščina, Športna rekreacija in zdravje, Prva pomoč
10.00 TV V ŠOLI: Angleščina, Risanka, Zgodovina, Zgodba, Izobraževalna oddaja, Zadnje minute
14.55 TV V ŠOLI (ponovitev)
16.10 SMUČARSKI POLETI, posnetek iz Oberstdorfa
17.30 POROČILA
17.35 OLIMPIADA SMEHA, risana serija
18.00 JAZZ NA EKRANU: European Jazz Consensus

Vodja te skupine evropskih glasbenikov je naš rojak Lala Kovačev, doma iz Kikinje. Velja že nekaj časa za enega najbolj uspešnih jazzovskih glasbenikov na tujem. Skupino, ki jo bomo slišali tokrat, je stara tri leta, igra pa moderno usmerjen jazz.
18.25 OBZORNIK
18.35 ČUSTVENE MOTNJE IN NJIH POSLEDICE
Oddaja iz ciklusa o čustvih govori o čustvenih motnjah, kot sta depresivnost, razdražljivost, ter o njihovem vplivu na ljudi.
19.00 NE PREZRITE
19.15 RSANKA
19.24 TV NOCOJ
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 TV DNEVNIK
19.55 VREME
19.57 PROPAGANDNA ODDAJA

20.00 SREČNO, TUJKA! avstralska nadaljevanka
20.55 MUPPET SHOW: Roger Miller
21.20 V ZNAMENJU
21.35 NOČNI KINO: ameriški film Hollywoodski frizer

2

16.55 Test - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Naši pesniki - 18.15 Mladinski ekran - 18.45 Zgodbe Radoja Domanovića - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Tevetecka - 20.45 Zagrebška panorama - 21.10 Narodna glasba - 21.40 Kulturni magazin

SOBOTA, 28. II.

sobota

1

8.10 POROČILA
8.15 MALI GODCI V GLASBENI DEŽELI
8.25 BOLEK IN LOLEK, poljska risanka
8.35 STORŽKOVO POPOLDNE: Dolgi Filip
8.50 TOVARIŠIJA, mladinska nadaljevanka
9.20 MALI SVET, otroška oddaja
9.50 OD REFLEKSA DO LOGIKE:

Od misli do sklepa
10.25 SMUČARSKI POLETI, prenos iz Oberstdorfa
13.30 NOGOMET: Radnički: Sarajevo
15.50 POROČILA
15.55 LOV NA MAČKO, mladinski film
Film pripoveduje o sedemnajstletni dijakinji, njenih prvih izkušnjah z nasprotnim spolom ter o njenem odnosu do staršev. Dekle je prepučeno samo sebi, medtem ko se starša trudita le, da ostane malomeščanki videz urejene družine, čeprav se zakonca ne razumeta. Dekle tako vrsto problemov rešuje sama. Čeprav gre za mladinski film, je prav primeren tudi za starše in odrasle. Posnel ga je mladi Milan Muhna po pripovedi Karla Storkana.
17.15 KOŠARKA: Jugoplastika; Partizan, prenos
18.55 NAŠ KRAJ
19.10 ZLATA PTICA
19.15 RSANKA
19.24 TV NOCOJ
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 TV DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 SREČANJA
21.45 SPET S POPEVKO NA EVROVIZIJO

Po daljši odsotnosti bo Jugoslavija ponovno sodelovala na velikem tekmovalju Pesem evrovizije 1981, ki bo 4. aprila. Zmagalo je pričanje, da je pomembneje sodelovati, kot pa zmagati, in tako bo nočoj na programu prenos finala, na katerem bodo žirije osmih TV središč iz naših republik in pokrajini izbrale med šestnajstimi popevkami tisto, ki bo predstavljala Jugoslavijo. Slovenija pošilja v boj popevki Tadeja Hrušovarja in Janeza Gregorca. Izvedbo so zaupali ansamblu Hazard in Alenki Pinterič.
22.55 TV KA ŽIPOT
23.15 POROČILA

2

12.40 Test - 12.55 Nogomet Radnički: Sarajevo - 17.30 Glasba narodov - 18.00 Iz sporeda TV - 18.30 Na vrat na nos - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Življenje na zemlji - 20.45 Poročila - 21.05 Stanovanje - 21.35 Športna sobota - 21.55 Hrvatska klavirska glasba

NEDELJA, 1. III.

nedelja

1

8.35 POROČILA
8.40 PETROV DOJENČEK, švedska mladinska serija
9.25 MAČEK POD ČELADO, nadaljevanka po delu J. Horvata
10.25 SMUČARSKI POLETI, prenos iz Oberstdorfa
13.30 TV KA ŽIPOT
16.30 POROČILA
16.35 PONIŠAVLJE, dokumentarna oddaja
17.05 ŠPORTNA POROČILA
17.15 ŽETEV DIVJEGA VETRA, ameriški film

kojnega Johna Wayna, Paulette Goddard in Roberta Prestona.
19.15 RSANKA
19.20 TV NOCOJ
19.30 TV DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 VELIKO MESTO, zadnji del nadaljevanke
21.25 SLOVENSKA MESTA: Škofja Loka
Škofja Loka spada med najstarejša slovenska mesta, ki so do današnjih dni ohranila razmeroma nedotaknjeno mestno jedro. Četudi spada mesto v sam vrh po razvitosti, se meščani ubadajo s številnimi težavami: dotrajanost stavb, prometna (ne)urejenost, revitalizacija mestnega jedra ipd. Beseda bo tekla tudi o t. i. uranski cesti.
21.55 V ZNAMENJU
22.15 ŠPORTNI PREGLED

2

9.00 Oddaja za JLA - 15.05 Nedeljsko popoldne - 16.25 Košarka Jugoplastika: Partizan, prenos - 17.50 Nedeljsko popoldne - 19.00 Risanke - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Zakaj imam rad jazz - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.25 Igrani film

PONEDELJEK, 2. III.

ponedeljek

1

8.45 TV V ŠOLI (Ponovitev ob 10.00 in 14.55)
16.05 KMETIJSKA ODDAJA
17.05 POROČILA
17.10 VRTEC NA OBIŠKU: Šviga-švaga

17.30 POLJUDNO ZNANSTVENI FILM
18.00 NARAVA IN ČLOVEK: Zdravilne korenine
18.30 OBZORNIK
18.40 MOZAIK
18.45 POP GODBA: Jani Kovačič, Buldogi, Lublanski psi
Novejši smeri v rockovski glasbi so naše odmeve tudi pri nas. Ljubljanski snemalci so februarja posneli skupino, ki igra punk in novi val: Lublanski psi in Buldogi. V oddaji bo nastopil tudi Jani Kovačič s skupino Veseli raztrganci, s katero je pred kratkim nastopil na koncertu v Mestnem gledališču.
19.15 RSANKA
19.24 TV NOCOJ
19.30 TV DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 BIFE TITANIK, drama po noveli Iva Andrića
J. Beran in E. Kusturica sta po motivih Andrićeve povesti napisala scenarij za televizijsko dramo, kateri je žirija na lanskem festivalu v Portorožu podelila posebno nagrado za režijo (Kusturica). Drama Bife Tita-

nik prikazuje pisano družbo, ki se na začetku 2. svetovne vojne zbira v bifeju Titanik v Sarajevu. Lastnik bifeja je Žid in zaradi tega pade pod zločinsko roko. Pisatelj je v svoji povesti obsodil vojno, človekovo nizkost in duhovno pasivnost, kako pa sta izročilo našega Nobelovca prenesla na filmski trak oba avtorja drame, si oglejmo sami!
21.10 35 MM, oddaja o filmu
22.10 V ZNAMENJU

2

17.10 TV dnevnik v madžarščini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Pravljica - 18.15 Znana neznana Jugoslavija - 18.45 Glasbena medigra - 18.50 Športna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Po poteh spoznanj - 20.50 Zagrebška panorama - 21.15 Trnje in blato, španska nadaljevanka - 22.15 7 + 7, ponovitev zabavno glasbene oddaje

TOREK, 3. III.

torek

1

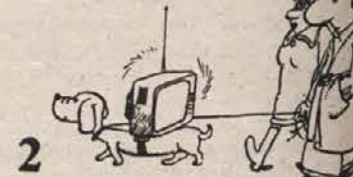
9.00 TV V ŠOLI
10.00 TV V ŠOLI
16.25 ŠOLSKA TV: Ob ekvatorju, Lahka atletika
17.25 POROČILA
17.30 LOLEK IN BOLEK, poljska risana serija
17.40 VEČER KOLUMBIJSKE FOLKLORE
18.05 PISANI SVET
Današnja oddaja nosi naslov Improvizacija v glasbi in bo prikazala različne možnosti improvizirane igranja: instrumentalno, vokalno, s toni, šumi, ropoti itd. Za otroka je improvizacija velikega pomena, saj v njem sprošča ustvarjalni navdih, v skupinski improvizaciji pa se krepe občutki strpnosti, razumevanja in skupnega dela.

18.35 OBZORNIK
18.45 MOSTOVI - HIDAK, oddaja za madžarsko narodnostno skupnost
19.00 KNJIGA
19.15 RISANKA
19.24 TV NOCOJ
19.30 TV DNEVNIK
20.00 ODPRTO ZA USTVARJALNOST: Bistri otroci
V oddaji bo tekla beseda o bistrh otrocih, o tem, kako skrbimo zanje.



kako jih spremljamo v življenje in kaj kot družba storimo zanje. Poleg

mnenj naših strokovnjakov bo v oddaji podan tudi pogled na podobno problematiko v svetu.
20.55 ZGODBA O VITEZU DES GRIEUXU IN MANON LESCAUT, francoska nadaljevanka
21.50 V ZNAMENJU
22.05 IZ KONCERTNIH DVDORAN: J. Dolar: Balleti a quattro, Vivaldi: Koncert za oboo in orkester.



17.10 TV dnevnik v madžarščini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Pionirski TV studio - 18.15 Književnost - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Razvoj popularne glasbe - 20.55 Zagrebška panorama - 21.20 Portreti: Dobriča Smiljančić

SREDA, 4. III.

sreda

1

9.20 TV V ŠOLI (Ponovitev ob 10.00)
17.35 POROČILA
17.40 Z BESEDO IN SLIKO: Strožkovo popoldne
17.50 VELIKE RAZSTAVE, kulturno dokumentarna nanizanka
18.20 OKROGLI SVET

18.30 OBZORNIK
18.45 AMATERSKI STUDIO
19.15 RSANKA
19.24 TV NOCOJ
19.30 TV DNEVNIK
20.00 FILM TEDNA: Prvikrat poročena, sovjetski film
Veteran sovjetskih režiserjev Josif Hejfic je nocojšnji film tedna posnel po romanu Pavla Nilina, pri nas nepoznanega, v domovini pa dobro znanega pisatelja. Film pripoveduje zgodbo preprostega dekleta, ki se mora sama prebijati skozi življenje, ob delu študira in poskuša napredovati. Doživi žalostno izkustvo, da jo

zapusti fant, s katerim je zanosila... Gre skratka za zgodbo, v kateri se vrsti vrsta zanimivih likov.
21.45 MINIATURE
22.05 V ZNAMENJU

2

16.20 TV dnevnik - 16.45 Mak ob progii - 17.15 Košarka, finale jugoslovanskega pokala - 18.45 Amaterski studio - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Športna sreda - 22.00 TV dnevnik - 22.15 Pop godba

5. III.

četrtrek

1

9.00 TV V ŠOLI (Ponovitev ob 10.00)
16.35 ŠOLSKA TV: Ob ekvatorju, Lahka atletika
17.35 POROČILA
17.40 TOVARIŠIJA, zadnji del nadaljevanke
18.10 MOZAIK KRATKEGA FILMA: Bergamo, ital. film
18.40 OBZORNIK
18.50 STABILIZACIJA V MAKEDONIJI

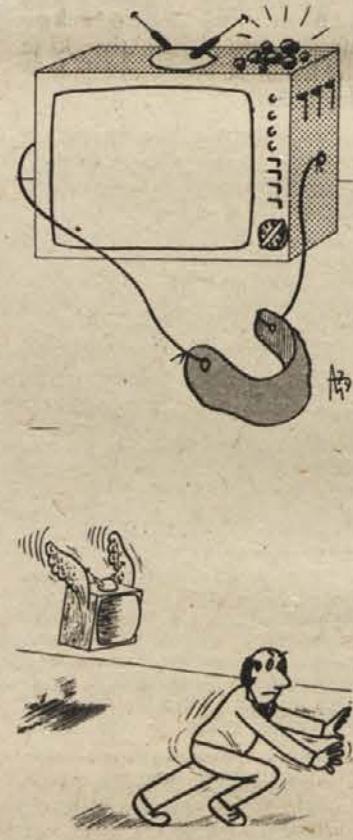
Oddaja skopske televizije vsebuje dva prispevka, ki govorita o aktualnem vprašanju izrabe odpadnih surovin, torej o stvari, s katero je mogoče pripomoči k stabilnejšemu gospodarstvu in njegovi manjši odvisnosti od uvoza.
19.50 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 STUDIO 2
22.05 V ZNAMENJU

ZAKONSKI TRIKOTNIK



2

16.40 Poročila - 16.45 SP v umetnostnem drsanju, pari - 17.45 Jelenko - 18.15 Šola zelenega načrta - 18.45 Evrogol - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Teleskopija - 21.00 Po izbiri - 23.00 24 ur



DITC TOZD TISKARNA NOVO MESTO GLAVNI TRG 14

Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge:

REZAČ PAPIRJA

Pogoji za sprejem:

- končana osnovna šola
- 3 leta delovne dožje
- odslužen vojaški rok

Prošnje s kratkim življenjepisom pošljite na naslov: DITC - TOZD Tiskarna Novo mesto, Glavni trg 14. O izbiri bomo kandidate obvestili v roku 15 dni po objavi razpisa.

ZITO LJUBLJANA TOZD PEKARNA IN SLAŠČIČARNA DOLENJSKA NOVO MESTO, Ločna 21

Delavski svet

razpisuje

JAVNO LICITACIJO

za prodajo dostavnega avtomobila TAM 2000, letnik 1972

Licitacija bo v petek, 27. februarja, ob 10. uri pri Pekarni Novo mesto, Ločna 21. Vozilo je na ogled vsak dan od 11. do 12. ure. Interesenti morajo položiti pred licitacijo 10-odst. varščino.

137/9-81



Odkritja dajejo moč

Predsednik izvršnega odbora krške kulturne skupnosti Mirko Avsenak o doseženem in načrtih — Zanimive najdbe v kapucinskem samostanu

V vseh kolenih brestaniških Avsenakov se je pretekala kulturniška kri, zato ne preseneča, da je ostala taka genska zasnova tudi pri otrocih. Mirko Avsenak, predsednik izvršnega odbora krške kulturne skupnosti, je eden tistih, ki nadaljujejo kulturno poslanstvo, bogato dediščino svojih rodbinskih korenin in stebala.

Mirkov prvi stik s kulturnim amaterstvom sega v leto 1949, ko je zapel v zboru brestaniškega KUD Svoboda. „Odlučitev ali petje ali glasba ni bila težka. Igral sem trobento in postal eden od ustanoviteljev ansambla Steb, ki ga je ves čas vodil Mato Zakonšek. Pomagal sem pri vodenju glasbene sekcije Svobode.“ Po dvajsetih letih je leta 1973 presahnilo delovanje ansambla Steb in Mirko Avsenak se odtlej pogosteje pojavlja v vlogi kulturnega animatorja in člana — dobrega organizatorja.



Mirko Avsenak

„Že od leta 1956, hodim v službo v Krško, zato nimam pravega stika z domačini,“ skromno pove, čeprav so mu brestaničani lahko hvaležni zavoljo „razdajanja“ na vse strani, posebno pri ohranjanju in določenju namembnosti brestaniškega gradu. Njegovo bogato izročilo in odkritja pa so že zgodba zase.

„Krška občina ima nekaj izjemen poklicnih ustanov. Predvsem je tu kostanjevski kompleks s Fomo vivo, Lamutovim salonom, Galerijo Božidarja Jakca... V Krškem se je pokazala potreba po ustreznih prostorih. 500 letnica mestnih pravic leta 1977 je bila prava priložnost, da smo prišli do Delavskega doma. Tedaj je bil predsednik izvršnega odbora kulturne skupnosti Lado Smrčkar. Senovčani so z razvejen amatersko kulturno dejavnostjo nedvomno tudi zaslužili Dom XIV. divizije...“ Tako pojasnjuje dosežke Mirko Avsenak, pri tem pa ne pozabi omeniti skrbi za zagotavljanje pogojev dela tudi občinski zvezi kulturnih organizacij. Potem velja omeniti še reševanje kulturne dediščine. Na Drnovem bodo še odkrivali temelje in pristaniške bloke Neviodunuma. Ob brestaniškem in kostanjevskem gradu (Spanheimski posesti v mestu!) bodo pozornost posvečali še bolj kot doslej sakralnim spomenikom. Gre za Jakobovo cerkev v Kostanjevici, cerkev sv. Petra iz 11. — 12. stoletja, kjer so tudi grobnice rajhenburških grofov in cerkev Mohorja nad Brestanico, kjer so našli upodobitev Notburge. „Ker ideja o zgraditvi druge faze Delavskega doma Edvarda Kardeja zaradi pomanjkanja denarja ni bila uresničena, je ostalo odprto vprašanje povečanja izposoje knjig — gre torej za rešitev Valvasorjeve knjižnice, v domu pa bi morali akustično urediti prostor za godbo. V krškem kapucinskem samostanu je okoli 1500 knjig. Obnoviti bi kazalo ne le knjižnico, temveč tudi nekaj slik, ki se lahko primerjajo s pletersko zbirko. Razstavili bi jih v samostanu, spodaj pa bi bila čitalnica in izposojevalnica. Zaenkrat bomo skušali pripraviti vsaj dokumentacijo, da bi lahko pozneje pričeli.“ Živahno našteva naloge za prihajajoča leta Avsenak. Seveda pa krška občinska kulturna skupnost ne bo pozabila niti na vzdrževanje in obnovo kulturnih domov v Brestanici, Podbočju, Podlogu, na Raki... Skratka: dela ne bo zmanjkalo!

PAVEL PERC



ARTIČANI SO SE IZKAZALI — Artičani so s folkloro skupino (na sliki), pevci, tamburaši in bobnarji spet dokazali, da lahko tudi ljubiteljske skupine postanejo kvalitetne, če so dovolj vztrajne pri delu. (Foto: V. PODGORŠEK)

Uspešen nastop ljubiteljstva

Ob izteku prvega tedna amaterske kulture v štirih krajih brežiške občine

Nedavna akcija ZKO brežiške občine je razgibala kulturna društva, saj so se razen „Slavčeka“ z Velike Doline vsa odzvala vabilu in prispevala pomemben delež končnemu uspehu nastopa ljubiteljske kulture.

Nastop 25 kulturnih skupin z več kot 400 udeleženci je izpričal množičnost in izredno pestrost ljubiteljskih snovanj. Z veseljem je moč ugotoviti, da so v društvih udomačene najrazličnejše oblike dejavnosti, med katerimi jih kar precej dosega spodbudno kakovost.

V okviru tedna amaterske kulture so presenetili kulturniki iz Pišec in Bizeljskega. Godbeniki iz Loč so dokazali, da se nadvse resno priprav-

ljajo na proslavitev svojega jubileja (60-letnice ustanovitve). Večina pevskih zborov je pokazala, da se loteva zahtevnejših skladb. Izstopale so vse štiri skupine iz Artič in njihova godba iz Kapel. Pomemben delež so prispevali gojenci brežiške glasbene šole, brežiški likovniki, občinska matična knjižnica in člani vojaškega kluba iz Cerkele.

Pestro zastavljena prireditev je pritegnila veliko obiskovalcev. Dvo-

rane v Globokem, na Bizeljskem in v Dobovi so bile natrpane, le v Brežicah je bil obisk manjši. Vse to kaže, da bi poslej kazalo imeti take kulturne akcije vsako leto.

Pregledna revija kulturnega amaterizma je bila tokrat tudi dober uvod v problemsko konferenco ZKO, ki bo sredi marca in na kateri bodo kulturni delavci poleg svojega dela ocenili tudi odnos dejavnikov do ljubiteljskega dela v brežiški občini.

VLADO PODGORŠEK



NOVA POSTAVITEV STALNE RAZSTAVE — V trebanjski Galeriji likovnih samorastnikov so ob slovenskem kulturnem prazniku pripravili novo stalno razstavo. V izboru je večje število del, ki se niso bila na ogled v taki postavitvi. Fond slik, ki jih je galerija zbrala od udeležencev vsakoletnih taborskih srečanj in drugih naivnih slikarjev in kiparjev iz domovine in tujine, predstavlja eno največjih in najpomembnejših zbirk naivne umetnosti pri nas. Tudi po zaslugi te galerije je Trebnje zaslovelo v svetu kot središče, ki prestreza najboljše in najizvirnejše, v slogu naivnih nastale slikarske in kiparske stvaritve. (Foto: I. Zoran)

Knjige živijo z branjem

Predlagajo ustanovitev treh aktivov šolskih knjižničarjev

Na pobudo Društva knjižničarjev Dolenjske je bil 20. februarja v Novem mestu prvi sestanek šolskih knjižničarjev iz Brežic, Krškega, Črnomlja, Metlike, Novega mesta in Trebnjega z namenom, da bi se leti med seboj spoznali in povežali ter razvili šolsko knjižničarstvo. Sestanek, ki se ga je udeležilo skoraj štirideset knjižničarjev, je bil tudi poziv Zavodu SRS za šolstvo, OE Novo mesto, da ustanovi aktiv šolskih knjižničarjev za Dolenjsko.

O stanju knjižničarstva v novomeški občini sta pripravila referata Janez Št. bene in Drago Vuica. Ugotovila sta, da imajo le redke šole

redno nastavljenega knjižničarja, največkrat to delo opravljajo delavci šole mimogrede. Več kot po 10.000 knjig imajo na svojih knjižnicah polcah le osnovne šole Sentjerneje, Bršljina, Grm, Katja Rupena, Dolenjske Toplice, med srednjimi šolami pa le gimnazija, ki ima tudi največ knjig (20600).

„Šolska knjižnica ne bi smela biti le skladišnica zaprašenih knjig, temveč mora biti ponos in hrbenica šole, saj dopolnjuje vse vzgojno-izobraževalne procese in je enakovreden del tega procesa,“ je ugotovil Drago Vuica. Marsikje imajo knjige zapisane le v inventurni knjigi in nič ne vedo o decimalni klasifikaciji. Mnogokrat je tudi pristop do knjige oviran, premalo je nasvetov bralcem, predvsem pa je nezadovoljivo število knjig.

K reševanju problematike šolskih knjižnic bo zagotovo v mnogočem prispevala ustanovitev aktivov. Predlagana je bila ustanovitev treh aktivov. Aktiv za srednje šole bi združil knjižničarje vseh sedmih občin, za osnovne šole pa bi ločili dolenjski aktiv (4 občine) in posavski aktiv (3 občine). Vodstvo aktivov za osnovne šole sestavljajo: Jože Škufca in Vlada Škof (Zavod za šolstvo SRS-OE Novo mesto) ter Marjanca Verček (Grm), Drago Vuica (Vavta vas), Marica Novak (Sentjerneje).

J. P.

JUTRI KONCERT V NOVMESTU

Več tednov je že, kar je pevski zbor novomeške IMV, ki je eden najboljših v novomeški občini, gostoval v rudarskih revijah, kamor ga je povabil zbor Slavček iz Trbovelj. Skupni nastop teh zborov, ki sta navezala tesnejše stike, bo jutri ob 19.30 v veliki dvorani novomeškega Doma JLA.



Drago Vuica

NASTOP BASISTA

Na jutrišnji otvoritvi razstave „Novomeške gostilne in gostilničarji“ v Dolenjskem muzeju bo pel znani operni solist basist Ladko Korošec. Nastopil bo z izbranim priložnostnim sporedom.

Krška vas spet oživlja

To zagotavljajo skupni sklepi udeležencev nedavne konference krajevnega Prosvetnega društva Ivan Kobal

Prosvetno društvo Ivan Kobal v Krški vasi je eno najstarejših v Posavju, saj mineva letos že 53 let, kar so ga osnovali. Časi so mu bili različno naklonjeni. Pred leti je imelo društvo moški pevski zbor, ki je zaslovel daleč po Sloveniji, igralska skupina iz tega kraja pa je natopala

z ljudskimi igrami in operetami po raznih posavskih in dolenjskih krajih. Posebno zbor je vidno nazadoval, članstvo se je tako razredčilo, da je od nekdanjega pevskega kolektiva, ki je štel kakih 30 glasov, ostala le še desetnica.

Na letni društveni konferenci, ki so jo opravili kmalu po slovenskem kulturnem prazniku, so sklenili zaustaviti nazadovanje in zbor iz živatarnja spet pripeljati na oder. Prva skrb je seveda namenjena pridobitvi novih članov, da bo zbor spet ustrezno zasleden. Načrt, ki so ga sprejeli za poživitev pevstva in ostale kulturne dejavnosti, ni že vnaprej obsojen na neuresničenje. Računajo zlasti na mladino, ki je v okviru ZSMS že dokazala, da zmora marsikaj. Njena recitatorska skupina se je že uveljavila, poleg nje so začeli čedalje pogosteje nastopati mladi lutkarji.

Udeleženci konference so menili, da je treba kulturno dejavnost mladim, še posebej pa obe omenjeni skupini podpreti in jima omogočiti kvaliteten razvoj. Pozornost pa bodo posvetili tudi tistim načrtom mladim, ki vidijo razvoj novih kulturnih programov in oblik, ne nazadnje pa ponovno oživetje domačega gledališkega življenja. Mladim v Krški vasi povsem zaupajo. Med drugim so jim sklenili dati v oskrbo krajevno knjižnico, ki bo urejena v družbenem domu. S pridobitvijo ustreznih prostorov bi mladi lahko razvili tudi številne klubске dejavnosti.

I. Z.

JOŽE PILTAVER



Jovo Grobovšek, predsednik IO novomeške kulturne skupnosti: „V taki zagati s financiranjem kulture v občini še nismo bili.“

tudi o tem, kako zrelo in tehtno je omenjeno delovno gradivo, ter splošni izrekli mnenje o zapletih.

Oznanilo

Uljudno si usojamo slaunemu občinstvu naznaniti, da bomo v petek, 27. februarja 1981 ob 6. uri zvečer, v Pofenskem muzeju otvorili razstavo

Novomeške gostilne in gostilničarji

Na razstavi videti boste imenitne fotografije podobne spoštovanih birtov in birtinj, njihovih staroznanih gostilnic, kmečkih krčem, hotelov in kavarnic tistega časa, v katerih so domači ljudje in ptujci najimnitnejša jedila, najizvrstnejša dolenjska narurna vina in najfinejše uvoženo pivo zamogli dobiti.

Razstava bo do 27. marca 1981 odprta.

Ni še videti odrešilnega ključa

Novomeščani še vedno iščejo pravnjo formulo za sestavo letošnjega denarnega načrta kulturne skupnosti — Nobena od dosedanjih razprav ni pokazala poti iz zagate

V razpredelnicah za letošnji denarni načrt novomeške kulturne skupnosti še vedno ni števil, ki bi ustrezale občinskim in republiškim zahtevkom. Sestavljalcem se jih ni posrečilo zapisati niti po več tednih računanja. Zato so namesto osnutka načrta ponudili le delovno gradivo, Kajpada v upanju, da se bo kaj otipljivega in sprejemljivega utnilo v razpravah.

V problematiko, ki ni prav nič enostavna, saj ima korenine v nasprotujočih si obravnavanjih obveznosti občinske kulturne skupnosti do skupnega programa republiške kulturne skupnosti, se je nekajkrat pogledil izvršni odbor kulturne skupnosti, minuli petek pa so poskušali po: do rešitve najti tudi komunisti, ki delajo na področju kulture, ob sodelovanju Franca Šalija, izvršnega sekretarja predsedstva CK ZKS.

Nobena od do zdaj organiziranih razprav ni dala sestavljalcem denarnega načrta v roke pravega, odrešilnega ključa. Tako ostajata zaplet in zadrega še naprej glavna spremljevalca prizadevanj, da bi omenjeni načrt le spravili pod streho. Ob znanem dejstvu, da je vsota, ki jo sme v srednjeročnem obdobju 1981—1985 združiti novomeška kulturna skupnost, „zakoličena“ z vnaprej določenim zneskom, kar — razumljivo — velja tudi za letos, pa ni videti za vse zadovoljivega izhoda. Tem manj, ker sega kulturna skupnost Slovenije v novomeško vrečo s stopnjo 0,56 odstotka, oziroma s skoraj za tri milijone dinarjev večjim zahtevkom, kot ga Novo mesto letos lahko zmore.

Na petkovem sestanku komunistov — kulturnih delavcev so ponovili že v preteklosti poudarjeno novomeško stališče, da bi morala republiška kulturna skupnost svoje zahteve do občinskih kulturnih skupnosti prikazovati v zneskih, ki bi bili posledica ovrednotenih dejavnosti v okviru skupnega nacionalnega programa, ne pa kar tako povečevati prispevne stopnje. To je Avtomati zem, ki je ostal iz proračunskih časov in s samoupravnim sporazumevanjem ter odločanjem nima nič

kultura in izobraževanje

Suhadolčanova bralna značka

Novica, ki jo objavljamo, prihaja iz koroških občin. Prežihovi bralni znački, ki jo tam že dolgo podeljujejo, se je prejšnji teden pridružila bralna značka, imenovana po pisatelju in sopoljudniku gibanja bralnih značk na Slovenskem, Leopoldu Suhadolčanu, ki je umrl lani na dan Prešernove smrti.

Bralna značka bo trajen spomin na pisatelja, ki se je s svojimi romani, povestmi in igrami priljubil slovenskemu bralstvu, zlasti šolarjem. Suhadolčan si je s svojim pisateljskim in človeškim poslanstvom prislužil kar precej uglednih priznanj. Dobil je Levstikovo nagrado, plaketo kurirja Jovice (ob 20-letnici bralnih značk), Trubarjevo plaketo in letos, posmrtno, zvezno priznanje Mlado pokolenje (za mladinsko in uredniško delo ter za širjenje dobre knjige ob tekmovalstvu za bralno značko), podeljeno v Prežihovih Kotljah.

POTA IN STRANPOTI

dežurni poročajo

ODSEL BREZ PLENA - V noči na 20. februar je bilo vlomljeno v priročno skladišče Kioska Tobarka pri novoroški bolnišnici. Vlomilec je razbil obojanko, v prostoru pa je bila le prazna embalaža, tako da je moral oditi brez plena.

ZENO PRETEPAL - Miličniki iz Dolenjskih Toplic so 20. februarja pridržali do izrečitve 50-letnega Antona Gašperiča iz Dol. Straže, ki je dopolnne pijan tako pretepal ženo, da je morala k zdravniku Gašperič je nadaljeval pitje. Ko se je popoldne vračal domov, je napadel mimoidoče, doma pa je tako grozil, da so morali poklicati miličnike.

STAR ZNANEC - 16. februarja so metliški miličniki pridržali do izrečitve 46-letnega Janka Mužeta iz Kanizarice. Možak je vinjen kolovratil po metliških cestah, oviral promet in ogrožal sebe. Mužeta, ki slovi po teh prekrških, so odpeljali spat za zapahe.

TAT V TOVARNI - V noči na 18. februar se je oglašil tat v tovarni Krka v Novem mestu in na škodo IMP iz Ljubljane, ki nekaj dela v Krki, odnesel električni rezilni stroj z glavo, noži in kablom. Škode je za 50.000 din. Tatu se iščejo.

PO DOLENJSKI DEŽELI

V noči na soboto je bilo vlomljeno v klet pod stanovanjsko hišo Jožeta Žukovca na Pluški. Nepripravili so iz sode natočili 50 litrov belega vina in ga odnesli. Kaže, da so vino popili v bližnjem naselju Romov.

Pred dnevi je neki tovarnjak pri Mokricah zapeljal na parkirišče, motor pustil v teku, zategnil ročno zavoro in zaspal. Med počitkom je zavora popustila, tovarnjak se je premaknil in zdrknil čez nasip na travnik, kjer se je prevrnil. Vse bi bilo še kar lepo in prav, če ne bi tovarnjak prevažal slivovke. Travnik je je popil za 200.000 dinarjev!

V temni noči je bilo vlomljeno v črnomaljski vrtec. Izginilo je 150 din in par copat. Oboje so našli pri neki mladoletnici. Uradno poročilo ne omenja, ali je bila bossa ali v copatah.

UMRL ZARADI OPEKLIN

V nedeljo zjutraj so opazili, da gori v sobi v poslopju na Cesti 4. julija v Krškem. Med gašenjem so v stanovanju našli 24-letnega Stefanata Vaša. Bil je nezavesten in opečen. Med prevozom v zdravstveni dom je umrl. Ugotovili so, da je Vaš zgodaj zjutraj najbrž legel s prižgano cigareto.

UMRI V BOLNIŠNICI

V novomeški bolnišnici je 19. februarja umrl 49-letni Franc Boršnar s Pulegda, ki je bil 13. februarja kot pešec hudo ranjen v prometni nesreči.

POJASNILO

K poročilu o lanskem delu novomeškega temeljnega javnega tožila, objavljenem v prejšnji številki pod naslovom „Gospodarski kriminalni razteza lovke“, smo dolžni dodati še tole: Pri opisu treh največjih obravnavanih gražev v lanskem letu je potrebno dodati pri omenjanju sevniškega Stilleša, da je šlo za prodajalno št. 24 trgovskega podjetja Tkanina iz Celja - tozd Maloprodaja. V nadaljevanju pa je tiskarski skrat znesek, ki si ga je pridobila Setinškova na OS v Krškem povečal od 69 na 169 starih milijonov.

Sorazmerno mirno in varno leto

Zadovoljive varnostne razmere na območju UNZ Novo mesto - Velik odstotek raziskanih zadev - Zavrti zlorabljanje carinskih in deviznih predpisov - Manj prometnih nesreč

Varnostne razmere na območju Uprave za notranje zadeve Novo mesto so bile v letu 1980 zadovoljive tako na področju kriminalitete, kot tudi pri javnem redu in miru in prometni varnosti.

Enote milice in notranje organizacijske enote uprave so opravile z letnim načrtom zastavljene naloge, izvedle pa so tudi odgovorne in obširne naloge, ki so jih terjale varnostne razmere glede na otežene pogoje gospodarjenja, dodatne naloge med zdravljenjem predsednika republike, zahtevne prometne razmere ter še nekatere oblike kriminalitete. Polno zavzetost in načrtno delo so terjali predvsem premoženjski delikti in gospodarske kršitve.

Področje družbene samozasčitve se je lani okrepilo predvsem v pogledu kvalitete. Ob dosedanjih uspešnih oblikah delovanja je treba tudi vnaprej graditi kakovostno vsebino družbene samozasčitve, te zavestne sestavine vsakodnevnega obnašanja in dela občanov in delovnih ljudi pri varovanju družbenega in svojega premoženja ter varnosti.

Kaznivih dejanj je bilo lani na območju uprave nekoliko več kot leto poprej, vendar je odstotek povečanja na ravni republike, poleg tega pa ne odstopa od rasti v preteklih letih. Odstotek raziskanih zadev je ugoden in presega republiko povprečje. Med neraziskanimi zadevami so predvsem tatvine in vplomi, uspehe pa beležijo na področju gospodarske kriminalitete in krvnih deliktov. Zastavljena delovna usmeritev na odkrivanje zlorab carinskih in deviznih predpisov, prekupčevanje s tujo valuto, prevoznimi sredstvi, gradbenimi stroji in ob tem tudi prekupčevanje z olajšavami, ki jih imajo zdornici, se je bogato „obrestovala“. O tem priča število prijav carinarnici in deviznemu inšpektoratu, odvzemi motornih vozil, tehničnega blaga in tuje valute.

Občutno manj je bilo lani kaznivih dejanj zoper delovno razmerje in socialno varnost, kar je mogoče pripisovati širši družbeni akciji za preprečevanje posredništva pri zaposlovanju delavcev iz drugih republik.

Kršitev javnega reda in miru je bilo več, pretežni del je bil

storjen pod vplivom alkohola. Prekrški s političnim značajem so bili na ravni minulih let, ne spreminjajo se tudi po vsebini, gre predvsem za besedne izpade pod vplivom alkohola na javnih krajih. Število odvzetega orožja, streliva in eksploziva, ki so ga imeli občani brez ustreznih dovoljenj, pa kaže, da se ljudje ne zavedajo dovolj nevarnosti teh predmetov.

Na področju prometne varnosti je bil dosežen napredek, saj je bilo manj nezgod in tudi manj hudih posledic kot v črnem letu 1979. Menijo, da je to sad širše družbene akcije za večjo disciplino prometnih ude-

ležencev pa tudi načrtnega in okrepljenega nadzorstva. Še vedno pa je v ospredju vprašanje vzdrževanja cest in cestnih objektov, opremljenosti s prometno signalizacijo in drugimi tehničnimi napravami, ki zaostajajo za potrebnimi in zahtevami prometa na širšem novomeškem območju.

LEVO V TOVORNJAK

Ljubljčan Ciril Jesenovec se je 11. februarja zvečer peljal z osebnim avtom iz zagrebške smeri proti Ljubljani. Pri Jezeru ga je na zasneženem vozišču zaneslo v tovornjak, ki ga je nasproti pripeljal Stanislav Šotlar iz Mačkoveca pri Veliki Loki. Pri trčenju se je Jesenovec poškodoval, pa tudi materialna škoda je precejšnja: ocenili so jo kar na 90.000 din.

PRIJET S KLJUČI V ŽEPU

V torek, 17. februarja, so krški miličniki v delavnici servisa Slovenija-avta v Krškem zasačili 21-letnega Nikolaja Davidoviča iz Sevnice. Fant je očitno prišel z nepoštenimi nameni, čemu sicer v njegovih žepih ključiči od trgovine in ključiči od nove zastave 101, ki je stala tam. Sumljivega neznanca je opazil občan in obvestil miličnike.

SMRT POD LOKOMOTIVO

Minuli četrtek ob 16.30 je skušal 77-letni Andrej Kos iz Mihajlovca skupaj s prijateljem ob zaprtih zapornicah prečkati progo. Ravno takrat je pripeljal vlak, namenjen proti Zidanemu mostu. Strojvođa je pisal, prijatelj je pravočasno odskočil, Kosa pa je lokomotiva zbila do smrti.

TOVORNJAKAR POBEGNIL

V petek, nekaj pred drugo popoldne, je neznan tovornjak z registracijo Jajca peljal od Zidanega mosta proti Krškemu in tesno prehitel kolo z motorčkom, na katerem sta se peljala 25-letni Mihael Kurnik in 48-letni Anton Lisec, oba iz Loga. Prikolica tovornjaka ju je oplazila, da sta padla in se laže ranila.

Ženski zasačili vlomilsko tolpo

Mimo trgovine v Ajdovcu prišli, ko so lopovi zbirali plen

V noči na nedeljo je bil v vromljeno v trgovino Kmetijske zadruge Žužemberk na Ajdovcu. Medtem ko so nepripravili zbirali plen, sta mimo prišli dve ženski in slišali ropot.

Še preden je k trgovini prišla pomoč, so vlomilci zaslutili nevarnost in jo ucvrtili brez plena. Vse kaže, da so hoteli pobegniti z avtomobilom ljubljanske registracije, vendar so med jadrnim besom zdrsnili s ceste in nato s pogonom na lastne noge zbežali proti Dvoru. Miličniki so takoj organizirali zasledovanje in nedolgo zatem pri Straži vričeli dve osumljenca. Oba sta v priporu, več podatkov pa zaradi interesa preiskave še ne sme v javnost.

Nevarni traktor

V sevniški občini lani umrli trije traktoristi

Lanska črna kronika smrti v prometu sevniške občine je še bolj krvava zaradi nesreč traktoristov. Trije so bili s traktorjem ob življenje, dva pa sta s tem za kmeta vse bolj nepogrešljivim pomočnikom doživela hude telesne poškodbe.

Komisija sveta za varnost in preventivo v prometu je v zimski čas uvrstila predavanja za traktoriste in voznike drugih kmetijskih strojev. Akcijo po množičnosti presega samo tekmovalje solarjev „Kaj veš o prometu“. Tajnik sveta Alojz Golob ima na mizi zajetno kopicco ovojnic z obvestili za vse registrirane lastnike traktorjev. Najprej želijo pritegniti na predavanja voznike z območij krajevnih skupnosti Studenec in Bučka. Na Studencu bodo na vrsti že to nedeljo. „V bučuški krajevni skupnosti je registriranih 54 traktorjev, v studenški 73. Zaradi velikega števila zato že razmišljamo o tem, da bi predavanja v Trzišču in Sentjanžu delili na manjše skupine,“ pravi tajnik Golob.

Pri sevniški komisiji vedo, da imajo večji uspeh ustrezna predavanja s ponazorili. Zato so pričetak raje odmaknili, samo da so zbrali ustrezne filme in diapozitive. Kopije filma Traktor v prometu so namreč postale redke. „Posamezne teme obravnav na teh predavanjih smo

razdelili kar med člane komisije. Ugoden odziv ne pričakujemo le med traktoristi, temveč tudi med uporabniki drugih kmetijskih strojev, npr. samohodnih kosilnic, motokultivatorjev in drugih. Vsi ti stroji delajo ponavadi po slabem terenu, v



Alojz Golob: „Želimo, da ne bi izostal noben traktorist.“

moči in drugih nevarnostih. Na naših predavanjih želimo seveda opozoriti posebno na te nevarnosti in tehnične pomanjkljivosti.“

S predavanji želijo nadaljevati pozno jeseni še po drugih krajevnih skupnostih sevniške občine. Ni treba posebej poudarjati, kako tragična je lahko traktorska nesreča. Običajno zamaja še tako trdno domačjo. Izobraževanja za to ne more biti nikoli preveč.

A. Ž.

KRONIKA NESREČ

SEM TER TJA - V soboto zvečer je Slobodan Milošević iz Osijeka vozil osebni avto od Ljubljane proti Zagrebu. Pri Mokricah je začelo avto zaradi neprimerne hitrosti zanašati. Vozilo je trčilo v odbojno ograjo, od tam ga je odbilo v osebni avto, ki ga je nasproti pripeljal Ljubljčan Viljem Duh. Sopotnica v Miloševićevem avtu je bila leže ranjena, škode pa je za 100.000 din.

nemu avtu so pri trčenju odpadla zadnja leva vrata, tako da je iz vozila padla 26-letna Francka Znidaršič in se laže ranila.

V AVTOBUSU - Alojz Znidaršič iz Preske pri Dobrničju je v soboto peljal osebni avto od Dobrničja proti Žužemberku. Pri Borštu je nasproti pripeljal avtobus IMV Stane Zaletelj iz Zagorice pri Dobrničju. Na ledu je osebni avto med srečevanjem zaneslo v prednji del avtobusa. Oseb-

PREHITER TOVORNJAK - 16. februarja zjutraj je Jože Kociper z Rake vozil z osebnim avtom po magistrali mimo Bele cerkve proti Zagrebu. Ker je na cesti stal avto-bus, je ustavil, za njim tudi voznik osebne avta Viljem Žibert in Skočjana. Ustaviti pa zaradi neprimerne hitrosti ni utegnil voznik tovornjaka Mehmed Dorut iz Banje Luke. Zadel je v Žibertov avto in ga porinil naprej v Kociperjevega. Škode je za 19.000 din. Laže je bila ranjena Marija Kociper z Rake.

Beseda, ki poceni zelenjavo

Je v Novem mestu že mogoče govoriti o tako imenovani zeleni mafiji? Prodajalska romanja k sodniku za prekrške - Zagrebška zveza - Kaj svetujejo inšpektorji in pamet

Tržna inšpekcija od aprila 1979 redno in poostreno nadzoruje cene pri obrtniku Nedjeto Djeladiniju, ki s sadnjem in zelenjavo zalaga dobršen del Novega mesta. Te dni je več ljudi telefoniralo inšpektorjem, da v Djeladinijevi prodajalni v Kandiji prodajajo pomaranče po 60 din kilogram (uradno 42 din), oziroma da ceno določijo obraz ali položaj kupca. Kakšna je resnica, ali je že tudi v Novo mesto stegnila lovke tako imenovana zelena mafija?

iz poročila, ki ga je uprava inšpekcijskih služb Novo mesto predložila novomeškemu izvršnemu svetu. Je moč videti, da stvar le ni tako nedolžna, kot bi kdo sklepal po zlatih nasmeških, nagovarjanju z gospo in klanjanju do tal. Zoper Nedjeto Djeladinijo, vezirja Begaja in Svetlano Maletič, ki je v letu 1979 tudi prodajala sadnje in zelenjavo, je bilo do lanskega junija vloženih 11 predlogov sodniku za prekrške, od tega 7 predlogov zaradi kršitev predpisov s področja cen, kot uradno pravimo goljufiji, 2 predloga sta bila zaradi oporečnih meril in 2 zaradi neustreznih kakovosti blaga. Sodnik je izrekel kazni od 2.500 do 7.500 din, kršilci so zelo hitro stopili pred obličje pravice.

Uradno bi morala sadje in zelenjavo stati toliko, kot znesejo nabavna cena, tako imenovani odvisni stroški (prevoz itd.) ter 12 do 20-odstotna marža po občinskem odloku. Po besedah inšpektorjev zasebni prodajalci cene zelo poredkoma izračunajo na predpisani način, preprosto jih „usekajo“. Dokumentacija o nabavi blaga, ki je osnova pri določanju maloprodajne cene, je pogosto nejasna in dvomljiva izvora, kar še posebej otežuje

inšpekcijski nadzor. V sodelovanju z inšpekcijami v Zagrebu, Mariboru in Ljubljani ter upravami za notranje zadeve so inšpektorji ugotovili, da je Nedjeto Djeladini inšpektor, vezir Begaj (ta v Novem mestu ne prodaja več) pa enkrat preduregel poslovne listine z namenom, da bi inšpektorje zavedel pri kontroli cen. Zadeva je bila zrela za kazenski postopek.

Nekaj najnovejših primerov. Sanitarnega inšpektorja so hoteli zavesti, da bi verjel, kako ima prodajalec sadja in zelenjave vreden zdravstveni pregled, brez katerega ne sme stati za pultom. Prodajalec Emre Djeladini ob času kontrole ni imel izobesečene cenika za blago. Tablo s cenami je izobesil šele na zahtevo inšpektorice. Naipogosteje so kupci oguljufani prav zaradi neoznačevanja sadja in zelenjave s cenami. Če ni cenika, ne vedo, kakšna je pravilna, zakonita cena blaga. In ceniki se zelo radi skrijejo, kaj pa je tistih 500 din mandatne kazni. Inšpektor ne pride vsak dan.

SEMINAR S PREVJALCEM

Lani so inšpektorji sklicali s prodajalci sadja in zelenjave ses-

tanek, lahko bi rekli seminar o označevanju blaga s cenami. Poskrbeli so celo za prevajalca, da je res lahko vsak razumel, kaj jet po zakonu in kaj ne, za označevanje blaga so potem dobili tudi odločbe. Vse je bilo bolj ali manj bob ob steno. Stvar je pripeljala tako daleč, da mora Nedjeto Djeladini od 3. februarja naprej vse dobavnice za kupljeno blago imeti v prodajalni, da se ne bi izgovarjal, kako da so pri nekem človeku, ki da je baje iz Novega mesta in ki mu vodi knjigovodstvo. Za tistega, ki ti vodi knjige, najbrž že veš, od kod je.

Se en primer: stranka je sporočila, da je na tehnični na onli strani, kjer je blago, nekaj kovanec po 10 dinarjev. Inšpektorica je res našla v skodelici dva kovanca po 10 din. Za poskus smo stehitali, na pravi tehnični, koliko navrže kovarec za 10 din. Namerili smo 1 dekagram. Torej je lahko prodajalec Nedjeta Djeladini, zoper katerega je podana ovadba kaznivega dejanja, lahko pri vsakem kilogramu pomaranč po, recimo, 60 din mimogrede zaslužil 1,20 din. Pri solati, ki jel še dražja, seveda še več. Mimogrede je inšpektorica iz uporabe izločila še 16 uteži, ki pa jih po izvavi navzočega Nedjeta Djeladini niso uporabljali. Tam so bile samo shranjene. In tako naprej.

Kaj storiti, da Novo mesto res ne postane podzemlje zelene mafije? Če to že ni. Najboljši odgovor bi lahko dala družbena trgovina. Žal novomeška podjetja, ki se gredo trgo-

vino, ne morejo zagotoviti zadovoljive preskrbe s sadjem ali zelenjavo. Zasebniki so jim zlahka kos z iznajdljivostjo, zvezami in ponudbo. Inšpektorji povedo, da je novomeška zasebna ponudba sadja in zelenjave praviloma kvalitetna, Novo mesto je imelo na primer dovolj pomaranč v času, ko ni Ljubljana premogla niti kilograma. Utehe in rešitve v družbenem sektorju vsaj v Novem mestu torej ni iskati. Nekateri predlagajo, da bi bilo treba Djeladiniju vzeti prodajno dovoljenje in dati obrt nekemu, ki bo manj mislil na svoje in bolj ne na tuje želo. S prodajo zelenjave se da zelo dobro živeti tudi na pošten način. Toda kdo se bo spustil v boj z nekom, ki je v Novem mestu že pognal korenine, da o drugih obrambnih mehanizmih ne govorimo, ker bi se sicer mi znašli na sodišču?

ČAROBNA BESEDA?

Inšpektorji pravijo, da se bodo še bolj potrudili, da bodo kazni še bolj ostre. Predvsem pa predlagajo, naj prav vsak Novomešan, ki gre po sadje in zelenjavo k zasebniku, zahteva cenik in predvsem račun. Račun je prodajalec dolžan izstaviti, terja ga zvezni zakon, če to seveda prodajalca sploh kaj pomeni. Račun torej mora biti, naj vam ne bo nerodno, ne dajte se odpri, zanesljivo se bo izplačalo! Račun je beseda, ki poceni zelenjavo. Poleg tega pa prodajalcu nikoli ne bo jasno, (ne bo si upal izstaviti lažnega računa), ali potrebujete tisti račun za družinski arhiv ali za strogega tržnega inšpektorja.

In takrat bodo morda nastopili časi, ko se ta ali oni zelenjavar ne bo več smejal tistemu „dobiži“, kot rečejo kaznim od nekaj 100 do nekaj 1.000 dinarjev. Morda bo „dobiža“ le nekoliko preveč.

M. BAUER

Tudi pogum vodi k zmagi

Prvenstvo v II. zvezni košarkarski ligi se bliža koncu — Novomeščani, čeprav njihova usoda še ni znana, prijetno presenetili

Košarkarsko prvenstvo v II. zvezni ligi se je prevesilo v zaključni del. Navzlic temu da je do konca vsega še nekaj kol, je vendar še veliko prezgodaj govoriti o tem, kdo bo prvak in kdo bo izpadel. Velika izenačenost in negotovost v domala slehernem srečanju sta večino napovedi povsem postavili na glavo, nekaj so pa k takšnim ugotovitvam prispevali tudi novomeški košarkarji.

Malo jih je bilo, ki bi si pred pričetkom letošnjega prvenstva ob vseh znanih dejstvih, ki so novomeško ekipo pospremila v vodna srečanja, upali trditi, da bodo rumeni vseskozi trdno zasidrani sredi prvenstvene razpredelnice. Menjava trenerja, odhod nekaterih igralcev in oslonitev na zgolj lastne moči tudi za ceno morebitnega neuspeha so bila dejstva na strani skeptikov. Novomeški košarkarji in vodstvo kluba so jih razbili na najboljši možni način, prvi na terenu, drugi pa z.

jasno začrtano politiko kluba, ki je dala največ poudarka vzgoji lastnega igralnega kadra. Ne samo v soboto, pač pa tudi v nekaj prejšnjih srečanjih smo lahko videli, da znajo biti mladi dostojna zamenjava izkušenejšim tovarišem. Ne manjka jim drznosti, domiselnosti in borbenosti (Skobe, Bajc), zato pa se pozna pomanjkanje rutine. In prav tu gre mogoče očitati vodstvu novomeškega drugoligaša, da mladim igralcem vse pomeni zaupa. Vzemimo sobotni primer, ko nekaterim stalnim igralcem prve peterke ni in ni šlo, pa vendar si trener ni upal poslati v boj mlajših. To je storil šele potem, ko zaradi osebnih napak drugeče ni šlo. In prav v teh trenutkih je, denimo, mladi Bajc pokazal, da vse bolj trka na vrata prve postave, njegovih 6 košev v nekaj minutah pa je to še potrdilo.

Tudi hrabre, čeprav morda tvegane poteze z klopi so znale odločiti srečanja.

B. BUDJA

Sodnika pokvarila predstavo

Hud poraz novomeških košarkarjev v 17. kolu: Novo mesto—Jug 59:79 (31:45) — V soboto iz nevarnih voda? — Slaba sodnika in nezbranost odločili

Čeprav jih ni bilo malo, ki so pred sobotnim srečanjem 17. kola II. zvezne košarkarske lige med Novim mestom in Jugom računali na nov uspeh domačinov, so na koncu vendarle priznali premoč gostov. Resda je zmagal igralec nepričakovano visoka, preseneča tudi izredno nizko število košev domačinov, zato pa je srečanje pred odločilnimi boji v finišu prvenstva prineslo nekaj dragocenih spoznanj. Poglejmo si, kako je potekala sobotna tekma.

NOVO MESTO — JUG 59:79 (31:45) — Domačini so na parket poslali najboljšo peterko s Plantanom, Seničarjem, Munihom, Ivančičem in Zupcvcem. Kar 600 gledalcev v sportni dvorani je v prvih minutah videlo izredno nervozno, a borbeno igranje, v kateri so bili Novomeščani vseskozi korak pred nasprotnikom. Tako so v 3. minuti vodili z 8:4, v 6. še z 11:8, predvsem po zaslugi Ivančiča, ki se je v tem obdobju še edini kosal z visokimi centri Juga. Do preokreta pa je prišlo med 7. in 11. minuto. Najprej so gostje povedli s 16:15, nato se z 19:24, za največkrat pa sta izredno slaba in gostom očitno naklonjena sodnika še dosodila Muniho osebno napad, ki sta jo videla samo onadva. Iz minute v minuto je

PORAZ KOČEVJA — Negotovo je tudi v drugih slovenskih ligah. Na zahodu je Kočevje nekoliko nenačajno izgubilo na gostovanju v Tolminu z 62:67 (34:32) in tako ponovno dovolilo Lesonitu, da se jim je pridružil na prvem mestu s 16 točkami. Sicer pa je možnost za popravek že v soboto dovolj, saj prihaja v Kočevje ekipa Cerknice, ki po vseh napovedih za domačine ne bi smela biti resnejša ovira.

DVE ZMAGI — Izmed dolenskih predstavnikov na vzhodu sta poln izkupiček pobrali ekipi Straže, ki je doma premagala Litijo z 80:75 (44:29), in Počbočja, ki je v gosteh ugnala Dravo z 88:85 (41:46). Ejinji poraz so doživeli Brežičani doma s Sentjurjem z 68:81 (41:49). Vodi Kovinar z 18 točkami, Počbočje jih ima 12, Straže 10 in Brežice 4. V naslednjem kolu igrajo: Počbočje — Straža in Dravograd — Brežice.

B. B.

TREBNJE: PRVENSTVO V VELESALOMU

Pred dnevi je bilo na trebanjskih smučiških občinsko prvenstvo osnovnih šol v veleslalomu. Na startu se je našlo 115 tekmovalcev iz štirih osnovnih šol, nastopa se niso udeležili le predstavniki iz Mokronoga, ker niso imeli prevoza. V posameznih kategorijah so zmagali: cicibanke — Moica Starc, Trebnje, cicibani — Matjaž Kranjc, Trebnje, mlajše pionirke — Melita Fišer, Trebnje; mlajši pionirji — Matjaž Kotar, Trebnje; st. pionirke — Alenka Kržan, Trebnje; st. pionirji — Saša Cvelbar, Mirna.

N. BUKOVEC

Medalji Primcu in Cujniku

Uspeh novomeškega zastopstva na republiškem dvoranskem prvenstvu v Mariboru v metu krogle

Uspešnemu startu v novo atletsko sezono je novomeško zastopstvo dodalo še dve medalji z nedavnega republiškega dvoranskega prvenstva v metu krogle, ki je bilo te dni v Mariboru.

Vsekakor je tej razveseljivi vesti potrebno v prvi vrsti dodati novico, da je deseterbojec in metalec kopja Darko Cujnik v konkurenici specialistov v metu krogle dosegel odlični rezultat 14,65 metra in tako osvojil srebrno medaljo. Drugo medaljo je da iz najlahtnejše kovine, je povel mladi, nadarjeni Igor Primc med pionirji, saj je zalučal 4-kilogramsko kroglo 16,84 metra daleč in za preko dva metra premagal drugovrstnega Trboveljčana Čuliga. Sicer pa so imeli največ uspeha na prvenstvu po pričakovanju metalci Mari-

bora, ki pa se jim je ob bok postavilo tudi maloštevilno novomeško zastopstvo z zlato in srebrno medaljo.

TREBNJE: PIONIRSKO SAHOVSKO PRVENSTVO

Pred dnevi je bilo v Trebnjem odigrano občinsko pionirsko šahovsko prvenstvo, na katerem so bili doseženi naslednji rezultati: st. pionirji: Marko Salekar (Trebnje); starejše pionirke: Marija Sinjur (Veliki Gaber); mlajši pionirji: Andrej Bracar (Trebnje); mlajše pionirke: Andreja Tratar (Mokronog).

Regijskega tekmovalstva so se udeležili po trije prvovrstenci v vsaki kategoriji.

J. HOČEVAR

Zagorc osmi v Poreču

Prvi mednarodni kolesarski dirki nove sezone v Poreču — Solidne uvrstitve novomeškega zastopstva

Na kratko smo že poročali, da se nekaj novomeških kolesarjev pripravila za novo sezono v Poreču, kjer je te dni pisana družba iz domala vseh jugoslovanskih klubov, pridružili so se jim pa tudi kolesarji iz Češkoslovaške in Zahodne Nemčije.

V taki konkurenci sta bili v soboto in nedeljo že prvi dve mednarodni dirki, ki so se jih udeležili tudi novomeški tekmovalci. Na prvi sobotni krožni dirki je nastopilo 75 kolesarjev, med njimi pet Novomeščanov. Trojica od njih je končala tekmo v prvi polovici uvrščenih kolesarjev, medtem ko sta ostala dva zaradi okvar odstopila. Še množičnejša pa je bila druga dirka v nedeljo. Za razliko od sobotne je bila tudi izredno zanimiva in razburljiva, z

več pobegi, o hitrosti pa priča podatek, da je zmagovalček vozil s povprečno hitrostjo preko 40 km/h. Novomeščani so ponovno zadovoljili, še posebej velja to za starejšega mladince Ivana Zagorca, ki je v močni konkurenci zasedel solidno 8. mesto.

F. BERGER

ČRNOMELJ: KARLOVAC PRED PIONIRJEM

V počastitev črnomaljskega občinskega praznika je bil v tamkajšnji sportni dvorani Loka zanimiv odbojarski turnir, na katerem so poleg domačega Partizana igrali še zvezna ligaša Karlovac in Bled ter novomeški Pionir. Rezultati: Črnomelj — Pionir 0:2, Karlovac — Bled 2:0, Bled — Črnomelj 2:0, Pionir — Karlovac 1:2, Karlovac — Črnomelj 2:1, Bled — Pionir 1:2.

Vrstni red: Karlovac, Pionir, Bled, Črnomelj.

VESEL ZA KEGELJ ZGREŠIL NASLOV

Kar 90 tekmovalcev je nastopilo na 3. odprtem prvenstvu Senovega, na katerem je tokrat zmagal Mariborčan Posternič z 862 podrtimi keglji. Le en kegelj je zaostal član Gozdarja Božo Vesel. Sledijo: Židarek (IMV) 856, Prijatelj (Krško) 848, Bajuk (Metlika) 847, Bratož (IMV) 843, Jarc (Krka) 840, Prelec (Partizan) 839, Poljšič (Konstruktor) 836, Goleš (Mercator) 831.

N. GOLEŠ

V TENISU IN ŠAHU ČRNOMALJČANI

V počastitev črnomaljskega občinskega praznika je SD Butoraj pripravilo tekmovalstvo v namiznem tenisu in šahu. Vsega je nastopilo 8 ekip s 24 tekmovalci.

Namizni tenis — ekipno: TVD Partizan Črnomelj, SD Butoraj, Iskra Semič; posamezno: Gajič (Butoraj); šah — ekipno: Belt Črnomelj, Griblje, Butoraj; posamezno: Dragoš (Črnomelj).

ZA FEBRUAR MAURER

Na hitropoteznem šahovskem turnirju SK Milan Majcen iz Sevnice za mesec februar je nastopilo 11 šahistov, med katerimi je največ pokazal Jože Maurer, ki je zbral 8,5 točke, sledijo pa: Lederer (Maribor) 6,5, Sorli (Radeče) in Furlan (Sevnica) 6 itd. Po dveh krogih je še naprej v vodstvu Sorli, ki pa se mu je z enakim številom točk pridružil Sevnčan Maurer. Vsak jih ima po 18.

VOJAKI NAJBOJŠI NA TURNIRJU

Zmagovalci 5. jubilejnega turnirja v malem nogometu, ki ga je v počastitev 40-letnice vstaje jugoslovanskih narodov pripravil NK Kočevje, so nogometaši kasarne Mirka Bračiča; zmagali so v vseh srečanjih, v finalu pa so premagali Itas s 6:4. Prvi strelec turnirja je bil Atanasovski z 12 zadetki, najboljši igralec je bil Jelesič, vratar pa Dančulovič. Pokal za fair play je dobila ekipa Zidarja.

M. G.—6.

TRETJI POLČAS

Sobotna prvenstvena košarkarska tekma v novomeški sportni dvorani je znova pokazala, da imajo košarkarji največvirnejšo armado navijačev, z redkimi izjemami tudi discipliniranih, v vsaj kar se kajenja tiče. Zato pa je tolikanj huje med odmorom, ko se stoglava množica stlačila v sosednji bife, od koder se valijo sivi oblaki dima tudi v dvorano. Še najbolj je v soboto dim škodil — sodnikom.

V nedeljo je na turnirju v malem nogometu v ekipi Rekreatorja nastopil „zvezdaš“ Blagojevič. Pohvalil je organizacijo in kvaliteto na turnirju, hkrati pa izrazil željo, da bi ga ob podobnih priložnostih še poklicali iz Ljubljane, kjer služi vojaški rok, v Novo mesto. Dnevi v kasarni so pač včasih presneto dolgi.

In še ena s turnirja. Ekipa Rekreatorja, ki je presenetljivo ugnala favorizirano moštvo Borca, je resnično dala duška svojem veselju. Nekoliko manj zanesljivih nog kot v nedeljo popoldne jih je bilo boja še v zgodnjih ponedeljskih jutranjih (ali poznih nedeljskih) urah videti nekje v okolici Semiča. Dolg zmagi pač.

Na republiškem dvoranskem prvenstvu v skoku ob palici v Ljubljani je znova slavil veteran med atleti, Koleta iz Kočevja, s skokom 450 cm. Do zmagane na evropskem dvoranskem prvenstvu mu manjka le še 120 centimetrov.

PRESENETLJIVO METLIČANI

V počastitev črnomaljskega občinskega praznika je bil pred dnevi v Kanjarici zanimiv kegljski turnir, na katerem so presenetljivo slavili Metličani pred Novim mestom, Rudarjem in Mercatorjem.

N. G.

VODIJO VETERANI RIBNICE

V 5. in 6. kolu zimskega rokometnega prvenstva Ribnice so bili doseženi naslednji rezultati: Sodražica — Selekcija 11:10, Slovan — Veterani 13:19, Itas — Mokerc 11:13, Ponikev — Grosuplje 11:12, Selekcija — Slovan 13:15, Veterani — Itas 17:13, Mokerc — Ponikev 23:18.

M. G.—6.

SLOVAN PO IZENAČENEM BOJU

V predtekmovalju kadetskega rokometnega prvenstva Slovenije v Ribnici so domači rokometarji za las izgubili prvo mesto. Rezultati: Jelovica — Slovan 11:10, Inles — Slovan 10:14, Inles — Jelovica 15:9. Vsa srečanja sta vodila Novomeščana Erjavec in Kobašič.



POKAL ODŠEL ČEZ GORJANCE — Zmagovalci turnirja v malem nogometu so nekoliko presenetljivo, a povsem zaslužno postali igralci Črnomlja. Kot da bi slutil končne zmagovalce, jih je naš fotoreporter posnel že takoj po dopoldanski končani tekmi z Bršljinom. Iz tega srečanja je tudi posnetek levo. (Foto: J. Pavlin)

Organizatorjem „ušel“ pokal

V nedeljo končan turnir v malem nogometu — Prvo mesto Črnomaljščanom — Borac šele četrti — Retelj ubranil vse sedemmetrovke — Kar 500 gledalcev

Z nedeljskimi razburljivimi in kvalitetnimi srečanji se je končalo zimsko prvenstvo v malem nogometu v novomeški sportni dvorani. Naj takoj zapišemo, da je bil turnir izredno dobro obiskan in je pomenil pravo osvežitev v zimskem športnem mrtvilu Novega mesta.

Poglejmo za začetek rezultate zadnjega kola: Elan—Mokrice 2:1, Rekreator—Elan mladinci 6:1, Borac—Smihel 7:0, Črnomelj—Bršljin 7:4, Elan—Rekreator 4:3, Črnomelj—Borac 3:2. Najbolj zanimivi pa sta bili tekmi med Rekreatorjem in Borcem (8:7) in finale med Črnomeljem in Elarom (3:2). Prva zato, ker je vratar Rekreatorja Retelj ubranil kar 3 sedemmetrovke in ker ekipa Rekreatorja tokrat okrepil igralec Rvene zvezde Cvijetin Blago-

jevič, ki je zaigral proti svojemu znancu s prvotligaških terenov, Simonoviču iz ekipe Borca. Drugo srečanje pa je bilo zanimivo iz enostavnega razloga, ker je odločalo o zmagovalcu turnirja. Pokal je zaslužno pripadel Črnomaljščanom, ki so po hudji borbi ugnali ekipo Elana. Slednji so sicer v začasnih minutah skušali na vse pretege izenačiti rezultat, vendar jim je za to zmanjkalo časa.

Najboljši strelec turnirja je bil



Z GOJZARJI IN CEPINOM

OB ČETRTKIH ALPINISTIČNA ŠOLA

Alpinistična šola PD Novo mesto je že v teku, na vrsti pa so uvodna predavanja. Vsi, ki jih alpinizem zanima, lahko šolo obiščejo vsak četrtek ob 17. uri v prostorih Planinskega društva na Novem trgu 4.

PREDAVANJE DOBRO OBIŠKANO

Nedavno predavanje „Človek in gora“, ki so ga pripravili Dane Brezovar, Gregor Campa in Stojan Golob, je naletelo na veliko zanimanja, saj je bila mala dvorana muzeja NOB napolnjena do zadnjega kotička. Nedvomno si ljubitelji gora in planin takšnih srečanj in predavanj še želijo.

MLADINCI V DRAŽGOŠAH

Pionirji in mladinci PD Novo mesto že vrsto let sodelujejo na tradicionalnem pohodu Po poteh partizanske Jelovice in, razumljivo, tudi letos niso izostali. Za polna dva avtobusa udeležencev je bilo navdušenih nad izletom.

NEUSPELA ODPRAVA

Pred dnevi je novomeška naveza Golob—Železnik skušala preplezati težaven Spikov graben, vendar gladek skalni skok v gornji polovici grabna ni bil preplezljiv (pozimi je običajno zalit s snegom). Na istem mestu se je tistega dne „obrnila“ tudi bohinska naveza.

Uradne ure v PD Novo mesto so vsak torek od 17. do 19. ure.



MNOŽIČNO V STAREM TRGU — Na pionirskem šahovskem prvenstvu črnomaljske občine je nastopilo 72 mladih šahistov, ki jih kaže tudi naš posnetek. Pri mlajših pionirjih je zmagal Strubljar iz Semiča, pri starejših Perko, pri mlajših pionirkah Rauhova in pri starejših Kobetova (vsi Stari trg). Domačini so bili najuspešnejši tudi v ekipnem sestevku. (Foto: V. Kobe)

NAGLUŠNA KAMERA

foto slišal:
Milan Markelj



Z JOŽETOM NE BO NIČ! NAMESTO PADALA JE VZEL NASLONJALO OD SEDEŽA.



PO SVETU OKOLI

ZDAJ VEMO, zakaj so Jatovi uslužbenci na veliko potovali v New York. Po kakšnih nakupih neki! To pišejo zlobni časopisi. Vrlji fantje in dekleta so množično letali v New York (na stroške podjetja seveda) zato, da bi se na kraju samem prepričali, v čem se druge letalske družbe razlikujejo od njihove. Po anketi nekega časopisa je naš Jat pristal na zadnjem mestu, kar se točnosti poletov tiče. Druge letalske družbe so lani dosegale 90- in večodstotno točnost, naša pa niti 50-odstotne ni dosegla.

MORDA PA so s takim navdušenjem poletali preko Velike luže zato, da bi se prepričali, ali je vdova po slavnem ex-Beatlu Lennonu res zapravila 200.000 dolarjev za plačilo javnih zahval v svetovnih časopisih? Može pri Guinnessu pravijo, da je dosegla tovrsten svetovni rekord. No, če je koga stisnilo pri srcu, ga potolažimo, da se veliki znesek skoraj nič ne pozna na premoženju slavne vdove.

KLJUB VSEMU, radovednost gor ali dol, v Združene države naj ne potujejo prav pogosto tisti, ki jih je strah strelnega orožja. Po zadnjih podatkih, od katerih so se bralci revije Time žolčno prepričali, imajo Američani doma 50 milijonov pušk in pištol. Nevarno orožje je svobodno naprodaj v številnih trgovinah, katere zalaga 165.000 trgovcev s strelnim orožjem. Nič čudnega torej, če črne kronike beležijo po 150 žrtev streljanja vsak teden. Aha, pa vemo, zakaj so zgoraj omenjeni fantje potovanja tako hitro zaključili!

ČE PA SO ponočevali v disko klubih, potem ojoj! Turški znanstveniki so odkrili, da hrupna disko glasba povzroča pri miših spolno sprevrženost. Po večkratnem poslušanju takšne glasbe so se številne poskusne miške začele zatekati k istemu spolu, kadar so hotele biti ljubeče nežne. Strokovnjaki iz Turčije ne zanikujejo možnost, da do podobnega učinka lahko pride tudi pri ljudeh. Nauk za dekleta: nikar ne silite fanta kar naprej: „Greva v disko, greva v disko!“ Fant utegne tam kmalu metati oči za drugimi fanti.

Ves svet si prižiga cigareto

Čajenje se širi v dežele tretjega sveta, medtem ko razviti svet počasi omejuje to škodljivo razvado — V želji za dobičkom kapital napada zdravje revnih

Lani so ljudje po vsem svetu okadili več cigaret kot kdajkoli, skoraj štiri trilijone „mrtvaških žebčev“ so prodali in iztržili strahotne vsote denarja, ki jih strokovnjaki ocenjujejo na 100 milijard dolarjev. Ker je znano, kaj pomeni kajenje cigaret za človekovo zdravje, je podatek zares grozljiv. Toda še bolj grozljivo je nekaj drugega, kar je skrito za statističnimi podatki. Kajenje je spodbujanje zdravja, povečevanje števila bolnikov, pomeni rast stroškov za zdravljenje najrazličnejših bolezni, ki so povezane z njim — vse to pa pada v vse večji meri na pleča revnejšemu delu človeštva, ki se že tako otepa s stisko in skoraj nerešljivimi težavami.

Medtem ko v razvitem svetu potekajo obsežne akcije, katerih namen je odvrti prebivalstvo od škodljive razvade kajenja, pa po tretjem svetu tobačni strah svobodno širi število svojih podanikov; ne televizija ne časopisi se nočejo odpovedati masnim zaslužkom z objavljanjem cigaretne reklame. Od vseh afriških dežel ima samo Kenija

uraden odlok, ki prepoveduje kajenje na javnih prostorih, 25 milijonov brazilskih kadilcev pa se je šele lani sprijaznilo z dejstvom, da je del potniških letal namenjen tudi nekadilcem. Američani se lahko pohvalijo, da jim je uspelo močno omejiti kadilsko razvado med odraslim prebivalstvom. Pred 25 leti se je kajenju vdajala kar polovica odraslih prebivalcev ZDA, lani pa so izračunali, da kadi samo še 32 odstotkov. Podobno upadanje so ugotovili

tudi v Zahodni Nemčiji in nekaterih drugih zahodnoevropskih državah. Z manj kadilci je seveda tudi potrošnja cigaret manjša in po nezmisljivi gospodarski računici se manjšajo dobički velikih in malih tobačnih podjetij. Velike multinacionalne tobačne korporacije so lani zabeležile hud padec dobička na razvitem tržišču, kar pa jih ne skrbi preveč, saj se je močno dvignil profit, katerega ustvarjajo s prodajo cigaret v tretjem svetu.

Skupno pripravljene napad svetovnih tobačnih korporacij se je začel že pred petnajstimi leti. Analitiki sedmih največjih tobačnih družb (štiri so v ZDA, dve v Veliki Britaniji in ena v Južnoafriški republiki) so predvideli, da bo prodaja cigaret na zahodnem tržišču zaradi številnih protikadilskih akcij, ki so jih podprle vse vlade, iz leta v leto upadala, hkrati pa so vedeli, da bodo stroški proizvodnje rasli. Kupci v razvitem svetu so namreč začeli segati po finjših vrstah cigaret, v katerih so proizvajalci mešali najboljše vrste tobaka. Sčasoma so morali že tako dragi boljši tobak še dodatno obdelovati, da so izločili iz njega čimveč katrana in nekaterih drugih zdravju škodljivih snovi. Vse to je proizvodnja cigaret za razviti trg občutno podražilo, manjšalo pa seveda dobičke. Razumljivo je bil sklep, da poščejo trg, kjer bodo lahko še naprej kovali velike dobičke. In ko so gloдали, kam napeniti top, se je kot primerna tarča pokazala tako imenovani tretji svet, katerega pripadniki kar dve tretjini svetovnega prebivalstva.

Danes že lahko jasno vidimo, da velekapitalistična mašinerija temeljito opravlja svoj posel revščina je začela kaditi.

Velikih sedem si je razdelile svetovna območja, kjer uveljavljajo svoje interese. Na stotine znanstvenikov ponujajo prebivalstvu tretjega sveta deloma kot luksuzen izdelek, deloma kot ceneno roboto. Nekaj sto manjših in večjih tobačnih tovarnic pomagali postaviti na noge, vendar zato, da so od njih kupili tehnologijo, licenco in da preko njih lažje obvladujejo tržiče. Dejanski dobiček pa se steka v blagajne velikih. Prišlo je celo tako daleč, da v nekaterih razvitem deželah lažje pride do cigaret kot do kakšnega drugega proizvoda. Cigarete redno prodajajo tudi v takih krajih, kamor je mogoče priti samo na konju ali kameli, nastali so tudi prodajalci cigaret „na odeji“ nekakšni potujoči krošnjari tobakom.

Posledice so že vidne. Najbolj vsem opozorilom svetovnih zdravstvenih organizacij, ki bi razviti svet ne izvažal škodljive razvade kajenja med razvade se narode, kjer ta razvada ni domača, se kaja širi preko zemeljske oble.

„Kajenje grozi, da bo postala največja nevarnost za zdravje prebivalcev razvijajočih se dežel, prvi generalni direktor svetovne zdravstvene organizacije WHO Hafđan Mahler. Opozorilo je toliko resnejše, ker zdravstveni strokovnjaki obtožujejo tobačne multinacionalke, da v dežele tretjega sveta prodajajo ceno za škodljive vrste cigaret, četudi včasih pod znano kvalitetenjših. Tobakarji seveda te obtožbe zanikujejo.

Ne morejo pa zanikati, da je v Južni Ameriki, če jo vzamemo za primer, število kadilcev dvignilo za četrtno, za petino toliko pa tudi boleznih, ki jih medicina povezuje s kajenjem.

In kje smo Jugoslovanci? Kljub dobri programi protikadilskih akcij že od leta 1950 ko smo se začeli načrtno boriti s kajenjem, beležimo porast prodaje cigaret. Znamke cigaret, ki jih sicer izdelujejo pri nas, pa najbrž ves dobiček ne ostane doma, so prav tako vsakdanjost v naših prodajalnicah tobaka.

DOLENJSKI LIST pred 20 leti

Res mnogo so nam uničili

Najprej so planili po umetninah — Ustreljeni trije ščetinarji — Novomeška mladina protestirala na ulicah

MED ZADNJO vojno je fašistični okupator planil najprej po zgodovinskih in umetniških vrednostih našega ljudstva. Uničeval je knjige in arhive, odvažal umetnine. Zakaj? Oporekal je obstoj slovenskega ljudstva, zato se je trudil odstraniti dokazie njegove zgodovinske preteklosti. Mnogo je bilo uničenega med bombardiranj, mnoge umetnine in zgodovinske vrednosti so postale plen med NOV v naših gradovih, kamor se je zatekel ali okupator ali domači izdajalec in od koder so ga partizani izgnali z orožjem. Pa vendar hrani naše ljudstvo še dovolj zgodovinskih spomenikov in umetniških vrednot, celo toliko jih je, da nas zanje marsikje zavidajo.

KAR TRI divje prašiče so lovci iz Tržišča ubili na zadnjem lovu. Pravijo, da je po okoliških gozdovih teh ščetinarjev še dovolj in bo treba še večkrat organizirati podobne lovske pogone.

SMRT FAŠIZMU! S tem vzklikom in podobnimi antifašističnimi gesli se je v ponedeljek zjutraj pojavilo na novomeških ulicah nad 1.000 mladincev in mladink vseh srednjih šol Novega mesta. Mladina je obšla vse mesto, vzklakala zahteve po enakopravnosti tržaških Slovencev in ostro protestirala proti najnovejšim nebrzdanim napadom šovinistov in profašistov v Trstu.

V PETEK dopoldne so na oddelku za notranje zadeve pri okrajnem ljudskem odboru Novo mesto registrirali tridesettisoč motorno kolo v Sloveniji, kar nedvomno pričča o silno hitrem naraščanju motorizacije v naših krajih.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA 16. februarja 1961)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Vnel se je animiran ples

Dražestne dame v krasnih toaletah, gospodje pa s kričečimi ovratnicami — Strašna bolezen steklina — Zakaj ni dobro trti puščati tako zvanega pijančka

(D o m a č) večer, katerega je priredila Narodna čitalnica v Novem mestu je bil brez dvoma doslej najlepši večer predpusta. To je bila prav slikovita podoba: dražestne naše dame v krasnih toaletah z mičnimi, zelo elegantnimi predpasniki — pa gospodje v različnih svetlih, da tudi čisto belih oblekah s kričečimi ovratnicami kretali so se neprisljano po dvorani in se zabavali, da jih je bilo veselje gledati. Saj je pa tudi vsopred že v naprej spravl občinstvo v najboljše voljo. Burleska „Kmet pa fotograf“ nudila je našim izbornim komikom priliko brilirati v vseh tonih dovtipnosti. Po vsopredju se je vnel zelo animiran ples, pri katerem je skoro vse občinstvo do četrte ure zjutraj vstrajalo. Sinoč je bil en lep večer!

(P r i t e p e l) se je iz Žužemperka v občino Doberniče steklen pes, kateri je ljudi in živino popadal, vendar k sreči nobenega človeka do krvi poškodoval. V Koritih so ga pobili. Da se ta strašna bolezen dalje ne razširja in kar hitro

mogoče uniči, je upeljan strogi pasji kontumac. (Milan) umrl. Pred kakimi štirimi tedni prišel je razkralj Milan na Dunaj, kjer je zbolel in ta teden umrl. Njegova soproga Natalija, od katere je bil ločen, je brzožavila, da pride k niemu na Dunaj, ako treba. Velike tudi politične razprtije imajo s smrtjo tega moža svoj konec.

(P o s r e č i t i) se mora zbuditi boj zoper alkoholizem v Avstriji. Razmotrivanje znanstvenih dejstev o alkoholu in poročila o uspešnih odredbah v drugih deželah naj kličejo na boj zoper sovražnika!

(T r i t i) ne puščaji nikoli tako zvanega pijančka, to je, pod palcom ne puščaj še en čisto kratek palček le enega očesa, kar se po Dolenjskem rado dela. Čemu neki pijančke puščati, ko je trta z napencem in palcem treh oces že čisto dovolj obložena.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 15. februarja 1901)



Berite »Dolenjski lista«

Nevarne „ribe“

Nove sovjetske podmornice, uganke za izvedenice NATO

Ko so lansko pomlad pristalskovalne naprave ameriške vojne mornarice v Norveškem morju zaznale prisotnost sovjetske podmornice, so se strokovnjaki skoraj posmehnil. Podmornica je bila hrupna, kot se sodobnim ne spodobi. Toda ko so se lotili natančnejših meritev, so bili hudo presenečeni. Tajno sovjetsko podvodno plovilo se je gibalo pod vodo z neverjetno hitrostjo blizu 80 km/h. Česar ni zmogla nobena od znanih podmornic. Še več, vojaški strokovnjaki so ugotovili, da se Alpha, kot so novo orožje imenovali v NATO, lahko potopi tikrat globlje kot najbolje ameriške atomske podmornice.

Za vojaške izvedence so vse te sposobnosti prava uganke. Kako zmogla sovjetska podmornica razviti takšno hitrost, jim ni znano, domnevajo pa, da se lahko potaplja v velike globine zaradi tega, ker ima trup

nanje iz titana. Ena od lastnosti te kovine je poleg izjemne togosti tudi ta, da je nemagnetna in jo je nemogoče odkriti z nekaterimi napravami za odkrivanje podmornic iz letal.

„Gae za čudovit tehnološki dosežek,“ pravijo v Pentagonu, hkrati pa jih skrbi, ker ne premorejo protipodmorničnega torpeda, ki bi deloval do takih globin, kot jih je Alpha sposobna doseči.

V zadnjem času se zahodni vojaški izvedenci vrtijo okoli se dveh sovjetskih podmorničnih uganek. Ugotovili so, da so Sovjeti izdelali največjo podmornico do sedaj. Podmornica ima oznako Typhoon in lahko izstreljuje balistične izstrelke. Drugo skrivnost pa predstavlja podmornica z atomsko oznako Oscar, ki je prva med sovjetskimi podmornicami sposobna izstreljevati mine med tem, ko pluje pod vodo.

Najhitrejša podmornica na svetu, sovjetska skrivnost.

28

Janca

JETI

Naroči Vhtu, da naj ji prišle odneha.

Česar niso hoteli storiti tople je prihitela mučenici na pomurje. Precej po njeni smrti izpusti in pripelje v vas, ki si Tam ji dobi pri dobrih ljudeh tako dolgo, dokler bi se prepriča, da ni v njej ne slovenskega jezika, kral in tramoval, da zaspajo.

Raza se je spet preselila na smrti svojega očeta. Pozneje dolgega zapora je čutila več vtiage in mraza se ji je bil život in mogla hoditi pokonci; njeni otroci. Jaz sem jo spoznal preko telenu in v družstvu tudi preko politiko in prebrira novice. Naredi veselje. Tisti, ki so z njo soglasno, da govori prav pametno, še dandanašnji nekatero besedo namiče romane. Teh bukav se se začne tresti, če jih le vid. Nemške kajžare so ji ukradli in družinskega življenja, svobode, sreča. V kolovski ječi je pr razgovora, brez družva, brez brez ene radostne ure, brez leti so prinesli časnik novice mesto Krakovu nune, več let sestra. Ves čitajoči svet se mešamjenosti. Ko so brali, da „To je žalostno in strašno, če

Rešitev iz prejšnje številke

O	P	R	E	D	C	L	B	A
S	K	L	A	D	A	T	E	L
V	A	D	I	I	L	O	K	
A	N	O	T	L	A	K	A	
P	R	I	V	S	E	K		
A	N	A	T	O	L	I	J	
K	A	N	A	A	N	E	O	D
A	M	A	T	E	R	V	I	R
M	A	R	O	N	I	V	I	R
A	T	E	N	E	C	L	A	D
N	I	K	A	J	A	O	K	E



Poštenost ne potrebuje pravil.
A. CAMUS

Smrt ni strašna. Strašen je strah pred smrtjo.
M. SELIMOVIĆ

Imate lahko veliko žensk, ljubite jih pa lahko le malo.
A. MORAVIA

V robski pokorščini zamre počasi vsa volja in opeša ves razum.
J. MENCINGER



D	L	RUS. POSODA ZA ROH. NJEČAJA	GR. FILOZOF	PREDRIM. ZELOBA	ANTON. BOLE	J.AFR. REK	D'L	GL.MESTO GRČIJE	ZNANA. GROHAREN. SLIKA	NADAV
		PLOVILLO					ST. JUD. KRALJ. PODOBA			
		VRSTA SADRE								
		KONEC SAH.IGRE			DREVORED					
		OTEKLOSI OBRTNIK. DR. KOVINE			SKAFEC					POD
							PRIPADNIK. SLEVRNAR. PRITOK. SENE			
D	L	NEPREGA. ZEN. SNEG	DEL. ROKE. GR. SOGINJA. MOBRUSTI		UDAV. SPEV			EINO. LEINO. Ž.IME		
		BRZG			CLAY. ŠKOT. TKANINA			KRAVICA. BOA		
		LETNI POSEK		VRH V. HIMALAJ					BAJKA	D L
		POLOŽAJ		DEŽELNI. NAMESTNIK. HOLMLJ						SARAJEVO
		BREZ-VLADJE				JANEŽ				
		PLESEN. NAVINU		LIRSKA. PESEM		D L	SANITETNI. MATERIAL			



SPLOSNO GRADBENO PODJETJE „PIONIR“ NOVO MESTO TOZD GRADBENA OPERATIVA METLIKA

RAZLGASA NA PODLAGI SKLEPA DELAVSKEGA SVETA TOZD GRADBENA OPERATIVA METLIKA PROSTE DELOVNE NALOGE IN OPRAVILA

DIREKTORJA TOZD GRADBENA OPERATIVA METLIKA

Za opravljanje delovnih nalog in opravil direktorja TOZD Gradbena operativa Metlika je lahko imenovan delavec, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- visoka gradbena šola in najmanj 5 let prakse ali
- višja gradbena šola in najmanj 7 let prakse in
- srednja gradbena šola in najmanj 10 let prakse
- da ima ustrezne moralne, politične in družbene kvalitete.

Kandidat bo sprejet za štiri leta. Kandidati morajo prijavi priložiti opis dosedanjega dela in ustrezna dokazila, da izpolnjujejo razpisne pogoje, v 15 dneh po objavi v zapečateni ovojnici z oznako „Za razpisno komisijo“ in poslati na naslov: SGP „PIONIR“ Novo mesto – TOZD Gradbena operativa Metlika, Cesta XV. brigade 2. Kandidate bomo o izidu razglašali obvestili v 30 dneh po zaključku razglašala.

Heroin je izgubil še eno bitko

Ena izgubljena bitka še ni izgubljena vojna – Mehiški uspehi pri zatiranju pridelovanja surovin za mamila – Vojska, helikopterji in satelit

Medtem ko se trgovina z mamili drugod po svetu izmika nadzorstvu vse močnejših, a tudi vse manj zares učinkovitih policijskih enot za boj proti narkomaniji, so v Mehiki zabeležili pomembno zmago. Trgovino s heroinom in pridelavo tega zelo nevarnega mamila so dejansko zatirali. Danes prihaja iz Mehike le drobec nekdanjih ogromnih količin tega mamila, povzru tega pa je kvaliteta mehiškega heroina zelo slaba, zato za tržišče ni zanimiv. Za uspeh se morajo zahvaliti izredno ostrim ukrepom.

Mehika je ob pomoči ZDA, kamor je prihajalo največ nevarnega belega prahu in kjer uživanje heroina predstavlja resno družbeno bolezen, oborožila posebne enote s sodobnimi napravami za opazovanje, ki so jih namestili na letala in na helikopterje, nato pa se je začela prva heroinska vojna. V akciji Kondor, kot se še imenuje zatiranje pridelovanja surovin za heroin, je 1.000 vojakov neusmiljeno preganjalo trgovce in pridelovalce maka. Iz letal in helikopterjev so odkrili nasade maka v najbolj oddaljenih in težko dostopnih predelih Mehike

in pridelok povsem uničili z močnimi kemičnimi sredstvi. Tako jim je uspelo spodrežati surovinsko osnovo razprdene pridelave in trgovine s heroinom. Posledice so bile hitro opazne ameriško podzemlje je ostalo skoraj povsem brez mehiške droge.

Zal so korenine tega zla zelo močne. Ker se gojenje maka neprimerno bolj splača kot gojenje drugih kulturnih rastlin, so pričeli mehiški kmetje gojiti mak na majhnih njivah, včasih nič večjih od pisalne mize. Toda tudi teh ni mogoče skriti. NASA je že dala mehiški vladi na razpolago

satelit, ki zazna tudi mak v cvetličnem koritu, če je potrebno. Cesar ne bodo opazili ogledniki iz 70 letal, ki preletavajo sumljiva območja, bodo zabeležile občutljive elektronske oči satelita.

Vojna sreča je zaenkrat na strani dobromišlečih. Kako dolgo, nihče ne ve. Če bi sodili po tem, kako se obrača drugje po svetu, potem bi lahko zapisali, da so mehiški uspehi le začasni. Morda bi le gospodarski razvoj zdaj zaostalih „heroinskih“ območij odvrnil pridelovalce od rezanja makovih glav.



S helikopterji, vojaki in herbicidi so se lotili makovih polj, kjer pridobivajo opij, osnovno surovino za heroin.

Mrtvaški prt za bakterije

Razkuževalni prtiki za bolnišnice in restavracije

Včasih je kakšen izum zelo preprost, pa vendar postane široko uporaben. Nekaj takega se obeta, tako menijo britanski izdelovalci, razkuževalnim prtikom. Londonška tovarna Wipex jih je začela pred kratkim izdelovati za bolnišnice, restavracije in druge ustanove, kjer je potrebna dobra higiena.

Prtiki in brisače so prepojeni z dezinfekcijsko snovjo, ki prične učinkovati šele takrat, ko pride v stik z navadno vodo. Razkuževalna moč je tolikšna, da uniči vse bakterije in ostale škodljive mikroorganizme, ki bi lahko ogrozili človekovo zdravje in ki se v velikih kuhinjah radi vtihotapijo na jedilni pribor, posodo ali celo na oblačila tistih, ki imajo opravka s hrano.

Dezinfekcijski prtiki in brisače imajo še eno zanimivo novost. Ob robu imajo modre črte, s pomočjo katerih uporabniki hitro opazijo, kdaj je razkuževalna moč izčrpana. Ko črte obledijo in izginejo, so prtiki brez razkužila.

Resnica in pravica na ciklostilu sta močnejša kot laž in slepilo v najlepšem tisku in na najboljšem papirju.

F. ŠETINC



emona posavje n.sol.o. brežice

TRGOVINA IN GOSTINSTVO, n. sol. o. 68250 BREŽICE, CESTA PRVIH BORCEV 35 TOZD Trgovina na drobno, n. sol. o., Brežice Komisija za delovna razmerja

objavlja

prosta dela in naloge:

VODENJE IN ORGANIZIRANJE DELA V POSLOVALNICI 1 MODA V BREŽICAH

Pogoji: razen splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da so VK trgovski delavci s 3 leti delovnih izkušenj, od tega vsaj 1 leto v stroki;
- da niso kaznovani po 511. členu Zakona o združenem delu;
- da imajo moralno-politične kvalitete, organizacijske in vodstvene sposobnosti.

Kandidati naj pošljejo prijave v 15 dneh po dnevu objave na naslov „Emona-Posavje“, trgovsko gostinsko podjetje na veliko in malo Brežice – splošni sektor, Brežice, Cesta prvih borcev 35.

Prijavam naj priložijo dokazila o strokovni izobrazbi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po zadnjem dnevu prijave na razpis.

Črtice in povesti iz narodnega življenja



že huje reči. Nesreča krakovske nune, kakor jo popisujejo listi, ni na senca tistih nadlog, katere je trpela Gromova Roza.”

KONEC

POBOŽNI MOŽ

Prvi čas, ko sem prišel v Bršlín, nisem slišal nobenega človeka toliko obrekovati kakor Petra Turka. Govorilo se je sploh, da nima nobene vere, nekateri so dodajali, da ima mesto prave vere nekako svojo, ki je veliko grša od Lutrove. Pobožne duše so posebno poudarjale, da razglašal Kristusa za pijanca in požeruha kakor nekdanji farizeji, da se boji cerkve in duhovnikov, da zaničuje papeža, da brani otrokom hoditi na božjo pot, da zametuje post in roženkranc, mesto nečelje da praznuje petek in da sovraži krščanske ljudi huje od hudiča. Eden je rekel: „Opravljati je greh, ali Peter res ni dosti pridja, sicer ne bi vzel za ženo rokovnjaške.“

To se mi je zdelo vse jako čudno. Mislim sem od konca, da mora biti ta brezverec kak bogatin ali bahač ali bivši dijak ali vojak ali pa kak rokodelc, ki se je klatil po svetu in je svojo slovensko dušo zapravil. Druge vrste liberalnih se na Kranjskem ne nahajajo po deželi. Še bolj sem se tedaj začudil, ko izvem, da je Turak postal kmet, neomikan človek, ki ni videl nobene šole in nič sveta, ki se ni družil nikoli z nobenim nasprotnikom katoliške cerkve. Ljudje so dejali: „To mu je kar samo prišlo, zapustil je Boga in Bog njega.“

Enkrat najdem v krčmi, kjer sem stanoval, dva pivca, ki sta dobro poznala Petra. Bila sta iz iste vasi in celo njegova sosedja. Iz radovednosti se usedem k njim začnem se pomnenkovati, beseda sproži besedo, na vrsto pride tudi Peter Turak. Oba moža ga hvalita na vso moč, oba pravita, da je takih poštenjakov na svetu malo. Jaz jima povem, da ga sodijo drugi vse drugače, da ga raznašajo za nevernega malopridneža in da do zdaj nisem čul o njem še nobene dobre. Starejši nju veli nato: „Kajpada. Veste, zakaj so ga tako obljajali? Iz zavisti in za nič drugo. Peter ni nikomur nič dolžan, odpravljaj svoje davke, skrbj pridno za hišo, ne potrebuje nobene pomoči od nikogar, stojj sam zase trdno kakor skala in se

neče za nobeno stran nič uklanjati in prilizovati. Jaz sem s Petrom rasel in odrasel, pa mi smete varjeti kar porečem: Peter je pravičen pred Bogom in pred ljudmi. Kdor oboda njega, ni vreden drugega, kakor da se mu posuši jezik. ‘t

Ta zagovor se mi je zdel tako mikaven in važen, da sem se hotel s Petrom sam seznaniti. Hiša mu je stala v eni tistih tokav ali dolin, ki se vijo okoli Žabjeka in ločijo to goro od sosednjih hribov. Doma ga nisem mislil poiskati, nadejal sem se, da ga bom našel v kaki krčmi. Ali ko jamem povpraševati, v katero kaj zahaja, izvem, da v – nobeno. Kakšen Dolenjec je to, ki more prebiti brez krčme? Pozneje sem spoznal takih neko malo kopico, do takrat pa še nobenega ne. Ob takih okolnostih sem jel dvomiti, da se bo dalo storiti znanje s Petrom.

Neko soboto popoldne sem se sprehajal po Žabjeku in počival nekaj časa pri izviru Potoka. Znana ženska pride po vode in mi veli: „Zdaj pa pojdite z mano na Deljni vrh po slive, letos so okusne in sladke, da malokdaj tako.“ Ker ne odneha vabiti, se dvignem in jo spremim. Postrežen sem bil prav prijazno. Pojem kakih deset češpelj, se zahvalim in obrnem nazaj dol proti izviru. Žena pravi: „Če greste naravnost v Bršlín, korakajte rajši skozi vas na levo, tod boste hodili bolj zložnoj in toliko klančev in strmin.“ Jaz jo poslušam tem rajši, ker še nisem po tem kraju nikoli potoval. Pa se nisem kesal. Očipal se mi je prekrasen razgled zdaj na globoko strugo žumečega Potoka, zdaj na rebri in do kake obdelane soteske, povsod pa čez brežteviline holmce in gaje v bele vasi in na lične hišice, prilipjene ob višavah. Kdor gleda Dolenjsko le z velike ceste, ne more dobiti nikdar pravega pojma o raznolikosti in čarobni lepoti te slovenske pokrajine. Iz Gorenjih Kamenic sem šel čez grič proti Dolenjim. Te in one so tako nepravilno zidane, da se kaj bolj nečednega ne more lahko misliti. Kakor kaže že ime, je obližje jako kamnito, ali rodovitno. Več kmetov slovi za premožne. V Dolenjih Kamenicah se nahaja tudi precej dobra, prav živahna krčma, v kateri sem se dostikrat krepčal in razgovarjal. To pot me vino ni mikalo, žejo sem si bil utolažil s slivami. Ustavil sem se pri majhni kolibici, ki čepi proč od drugih hiš pri potu. Dolga je komaj dober seženj, široka kake štiri čevlje, spredaj in zadaj ima mesto okna linico, na strani pa velika vrata. Oglel biti.

(se nadaljuje)



»KOVINARSKA« Krško TOVARNA INDUSTRIJSKE OPREME IN KONSTRUKCIJ TOZD PRODAJNI IN INŽENIRING

objavlja

prosta dela in naloge

SKLADIŠČNIKA II

Pogoji: poklicna šola oziroma KV tehnične ali t ovške smeri in 4 leta delovnih izkušenj

– dela in naloge SKLADIŠČNEGA DELAVCA

Pogoji: NK delavec

Dela in naloge so za nedoločen čas, s trimesečnim poskusnim rokom. Objava velja 15 dni od objave. Prijavljene kandidature bomo pisno obvestili o izbiri v 30 dneh po poteku objavnega roka. Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov „KOVINARSKA“ Krško, Kadrovska splošna služba.

Manjka povezava šole z okoljem

Pri uvajanju celodnevne osnovne šole kljub težavam premalo uspeha — Tudi načrti za sedanje srednjeročno obdobje premalo ambiciozni

Celodnevna osnovna šola je po zakonu vzor in cilj, h kateremu naj bi vsi težili, vendar pa podatki o njeni uveljavljenosti v novomeški in drugih dolenskih občinah niso kaj razveseljujoči.

Resneje, da ne bomo lačni!

V pripravi problemska konferenca o problemih v kmetijstvu v novomeški občini — Iskanje rešitev

V vseh srednjeročnih planih za sedanje obdobje do 1985 smo opredelili kmetijstvo kot prednostno nalogo, kar je bil že skrajni čas, še posebej če hočemo zagotoviti doma 80 odstotkov hrane. Če ne bomo hitro in korenito ukrepali tudi v praksi in tako rekoč do temeljev spremenili odnosa do kmetijstva in kmetijskih proizvajalcev, bomo lačni. O številnih problemih in odprtih vprašanjih, ki jih je v novomeški občini še več kot drugje v dolenski regiji, naj bi spregovorili na problemski konferenci o stanju in perspektivah v kmetijstvu, ki jo pripravljata svet za družbenoekonomske odnose v kmetijstvu pri OK SZDL in OK ZKS Novo mesto.

Kako potekajo priprave?



„Svet je že pripravil program oz. seznam tem, ki naj bi jih osvetlili na problemski konferenci. Teh pa je precej, saj so vsa vprašanja povezana med sabo. Obstajajo mnenja, naj bi izpostavili le najbolj pereče probleme in prišli na konferenco že z izdelanimi ali vsaj nakazanimi rešitvami. Dilem je še precej, zato tudi še ni jasno, ali nam bo uspelo pripraviti problemsko konferenco spomladi ali pa jo bomo preložili do jeseni. Treba bi bilo zbrati tudi precej podatkov — stalež živine, obseg proizvodnje, kooperantski odnosi itd.“

Z. L.—D.

— kar pa zahteva veliko naporov in dela,“ je pojasnil Jože Beg, predsednik sveta za družbenoekonomske odnose v kmetijstvu pri OK SZDL Novo mesto.

— O čem naj bi tekla razprava pri številnih odprtih vprašanjih?

„Kot sem že rekel, je predvideni program zelo širok. Govor naj bi bil o družbenoekonomskih odnosih, o planiranju primarne kmetijske proizvodnje in potrošnje v občini, razvijanju dohodkovnih odnosov med kmeti, TZO in predelovalno industrijo, povečevanju gospodarskih površin, o samoupravni organiziranosti kmetov in kmetijskih organizacij, gibanju kmetijske proizvodnje v občini in problemu kadrov. Pereče je tudi vprašanje kritja stroškov v razmerah, ko v občini še nimamo sisa za preskrbo, ki bi interenal v primeru objektivno nastalih izgub. Posebej bi morali spregovoriti še o družbenem sektorju proizvodnje, kjer so prav tako številni problemi: živinoreja ne temelji na lastni krmni bilanci, stihijsko se opuščajo manjše farme, slabosti pri organizaciji kmetijskih del, izšolani kmetijski strokovnjaki se ne zaposlujejo v kmetijstvu itd.“

— Družbena proizvodnja šepa, zasebni kooperantski proizvodnji pa ne posvečamo dovolj skrbi?

„Kooperantskih odnosov je s tem v zvezi dejansko premalo, treba pa bi bilo spremljati vsakega kooperanta posebej, planirati proizvodnjo, zagotoviti odkup, razmišljati pa bi morali tudi, kako kmetu zagotoviti dohodek med letom, zlasti pri proizvodnji z daljšim ciklusom.“

Plani za srednjeročno obdobje do 1985 so zastavljeni zelo neambiciozno, saj predvidevajo nadaljnjo vključitev le 4 odstotkov učencev v celodnevno šolo in manj kot 1 odstotek v podaljšano bivanje v dolenski regiji. Ni sprejemljivo kakršnokoli uklinjanje zametkov celodnevne šole v prihodnje, ampak bi morali njene elemente — to pa je z eno besedo kvalitetnejše izobraževanje — vnašati tudi v tiste šole, ki še nimajo pogojev za prehod v celodnevno. To je ena temeljnih misli z nedavnega medobčinskega posveta o nadaljnjem razvoju celodnevne osnovne šole v dolenski regiji.

Sedaj je v celodnevno osnovno šolo v dolenski regiji vključenih 83 oddelkov z 2.157 učenci oz. dobrih 17 odst. učencev. Najboljši rezultati so v novomeški občini, kjer je v tako šolo vključenih 21 odst. učencev in še 6 odst. v podaljšano bivanje. Zelo pestra je tudi struktura teh šol. Le v treh imajo celodnevno šolo za vseh 8 razredov, v dveh za prve štiri razrede, po ena šola pa od prvega do tretjega, od prvega do petega in od prvega do sedmega razreda. Izkušnje kažejo, da je najbolj pametno iti v celodnevno šolo z vsemi oddelki, ker pa ima večina šol prostorske težave, je dobro tudi uvajanje za samo nekaj oddelkov. In tako kljub priporočilu, da sedaj v prvem zamahu kompletamo „delne“ celodnevne osnovne šole, tega marsikje ne bo mogoče storiti, npr. v novomeški OŠ Katja Rupena, Grm. Poleg tega ni smiselno zadrževati učencev v šoli do širih, petih popoldan, če za to ni prostorskih pogojev. Smisel celodnevne šole ni v tem, ampak v boljšem vzgojno-izobraževalnem delu.

Celodnevne šole se poleg prostorskih ubadajo tudi z mnogimi drugimi problemi. Kadrovska struktura je že veliko boljša kot včasih, so pa učitelji zelo obremenjeni. Premalo je tudi zunanjih sodelavcev, mentorjev, ki jih zelo težko pridobijo. Od 8 celodnevni šol v dolenski regiji so imele do sedaj le 4 zunanje sodelavce, od tega na eni le enega. Vse šole, predvsem pa celodnevne, so premalo povezane z okoljem. Podružbljanje šole poteka prepočasno. Marsikje šole iščejo stik s krajevnimi dejavniki, vendar ostajajo osamljene. Naloga za delo koordinacijskih odborov za uvajanje celodnevne šole, ki so večinoma še povsem v „ilegalni“, se torej kar same ponujajo.

Z. L.—D.

PRIZNANJA ZA DELO

Preteklo nedeljo so se zbrali člani Gasilskega društva Gabrje na redni letni skupščini. Ob tej priložnosti so podelili priznanja številnim članom GD Gabrje za brezplačno delo pri gradnji Doma družbenih organizacij v Gabrju.



FILMSKO NOVO MESTO — S petkovo predstavo domačega filma „Na svidenje v naslednji vojni“ se je v Novem mestu zaključila vsakoletna prireditev teden slovenskega filma, ki ga pripravlja odbor za filmsko dejavnost pri novomeški ZKO. Letošnji teden je bil posvečen 60-letnici pionirja slovenskega povojnega filma Dušana Povha, ki je prve korake v svet filma naredil prav v Novem mestu. V sredo, 18. februarja, se je skupaj s filmskim sodelavcem Ivanom Marinčkom predstavil Novomeščanom. Na sliki: snemalec Ivan Marinček, predsednica odbora za filmsko dejavnost Milka Bobnar in slavjenec Dušan Povh. (Foto: MiM)

Načrtneje o razvoju cest

Ustanovljeno Društvo za ceste, ki bo skrbelo za razvoj cestnega omrežja v dolenski regiji

Preteklo sredo je bilo ustanovljeno Društvo za ceste Novo mesto, ki bo kot strokovno združenje vseh, ki se po poklicni dolžnosti ukvarjajo s planiranjem, projektiranjem, investiranjem in gradnjo cest, prevozi in varnostjo v cestnem prometu itd., skrbelo za uresničevanje posebnih interesov in ciljev s področja gradnje cest. Pri tem naj bi bil dan poseben poudarek na spodbujanje razvoja cestnega omrežja v Sloveniji oz. na razvoj na področju dolenske regije.

Udeleženci ustanovnega zбора — začuda ni bilo nikogar od tistih, ki skrbijo za varnost v cestnem prometu — so se seveda ukvarjali predvsem z zadevami, ki so potrebne, da se neko društvo formalno oblikuje, in sprejeli statut z nekaterimi pripombami, zaustavili pa so se tudi ob povsem konkretnih vprašanjih. Obstajala je negotovost, ali ustanoviti društvo za celotno dolensko regijo ali samo za novomeško občino, kjer je veliko problemov v zvezi s cestnim režimom, posebno v samem Novem mestu. Ker pa mimo magistralne ceste Ljubljana—Zagreb, ki je bila v preteklosti deležna preslabih rekonstrukcij in je premalo varna, ne kaže iti, so sklenili, da bo društvo pokrivalo vso dolensko regijo, ki pa jo bodo natančno določili, da ne bi kdaj prišlo do nesporazumov. Tudi izvršni odbor bodo oblikovali tako, da bodo v njem zastopane vse dolenske občine.

Ze v kratkem bo izvršni odbor pripravil program društva za ceste, ena prvih nalog pa bo temeljita priprava na javno razpravo o prometno-ekonomski študiji Novega mesta, da bo društvo znalo občane čim bolj seznaniti s celotno problematiko. Aktivno pa se bo društvo vključilo tudi v pripravo desetletnega plana razvoja cestnega omrežja v Novem mestu in na širšem dolenskem območju.

Z. L.—D.

VEČ KADROVSKIH ŠTIPENDIJ

Akcija, ki jo je izvedla OK ZSMS Novo mesto — skupaj z Medobčinsko gospodarsko zbornico in drugimi družbenopolitičnimi organizacijami v dolenskih občinah, da bi vendarle razpisale več kadrovskih štipendij, je uspela. Tako bo po sedaj znanih podatkih razpisanih za prihodnje šolsko leto v novomeški občini okrog 720 kadrovskih štipendij, kar predstavlja okrog 80 odstotkov lanske leto razpisanih štipendij, oz. skoraj še enkrat več od prvotno predvidenih. Pričakujemo pa, da bodo rezultati še boljše. Vse kaže, da so delovne organizacije le odlašale do zadnjega zaradi zmede in nejasnosti, ki so se pojavljale ob načrtovanju usmerjenega izobraževanja.

Preredke gasilske vrste

Premalo operativcev

Pred kratkim je imelo letno konferenco tudi Gasilsko društvo iz Šmihela, ki pokriva 7 krajevnih skupnosti. To vsakelej kor otežuje delo, zato bo potrebno ustanoviti nove enote ali društva in v gasilske vrste pritegniti nove člane, predvsem več mladih, saj imajo za pokrivanje tako velikega območja premalo operativcev. To je ena od nalog, ki si jo je društvo zadalo za letošnje leto.

Ugotovili so, da je opremljenost društva dokaj zadovoljiva, vendar bo potrebno opremo modernizirati. V preteklem letu je društvo dobilo gasilsko avtocestno, potrebovali pa bi še modernejše vozilo. Društvo se je v preteklem letu uspešno vključevalo v gasilska tekmovanja in sodelovalo z drugimi društvi, šepalo pa je delo na področju vzgoje članstva in sodelovanje s krajevnimi skupnostmi.

Odkar deluje SIS za varstvo pred požari, je veliko boljše tudi finančno stanje društva. Vendar so še težave z vzdrževanjem in opremljanjem doma, zato bo potrebna še marsikatera udarniška akcija, da bodo vse uredili in kar najbolj racionalno uporabili določena sredstva.

Na konferenci so sprejeli delovni program za letošnje leto in predračun, ki je precej visok, vendar če sredstev ne bo, se bo treba marsikomu odreči. Poudarjeno je bilo tudi, da bi morali člani, predvsem pa operativci, več sodelovati pri delu v društvu, pri urejanju in čiščenju opreme, ne pa da je treba prositi posameznike, da opravijo svojo dolžnost. Premalo je zavesti, da je kolektivno delo v gasilstvu še kako pomembno.

F. S.

VSE O USMERJENEM IZOBRAŽEVANJU

Učenci sedmih in osmih razredov osnovnih šol v novomeški občini ter njihovi starši dobro obiskujejo dve-urna predavanja o usmerjenem izobraževanju, ki jih šole prirejajo v popoldanskem času. Poslušalci najprej zvedo vse o usmerjenem izobraževanju kot sestavnem delu predobrazbe vzgoje in izobraževanja, nato pa, za katere poklice se bodo lahko učenci izšolali in kje. Ob koncu jih predavatelj seznanijo še s pogoji za pridobitev štipendij in združenih sredstev in kadrovskih štipendij.

Berite

»Dolenski list«

Profesionalizem zavira množičnost

Kljub različnosti društva in družbene organizacije ne bi smele biti v tako neenakopravnem položaju — V novomeški občini še bolj kot finančne pogrešajo moralno-politične podpore

V sklepnih fazah so priprave za marčevsko problemsko konferenco o družbenih organizacijah in društvih, ki naj bi dala oceno stanja in usmeritve za nadaljnje delo pri razvoju prostovoljnega združevanja delovnih ljudi in občanov v njih. Koordinacijski odbor za družbene organizacije in društva pri predsedstvu OK SZDL Novo mesto je pripravil gradivo, ki bo služilo za osnovo v razpravi o problematiki, ki pa naj bi ga konkretizirali in dopolnili v razpravah v temeljnih okoljih, v katerih bi morala sodelovati vsa društva in organizacije, ki delujejo na nekem območju, saj je stik med njimi in krajevnimi konferencami SZDL marsikje zelo šibak, oz. delujejo nekatere organizacije zelo anonimno, saj se ve o njih zelo malo ali pa nič.

Družbene organizacije in društva zavzemajo v našem družbenopolitičnem življenju brez dvoma izredno pomembno mesto. So izraz individualnih potreb in nagnjenj ljudi. Poleg svoje osnovne dejavnosti so šola samoupravljanja, saj razvijajo tovariške odnose, predvsem za mlade člane pa je pomembno njihovo

vzgojno-izobraževalno delo, dajejo pa tudi neizmerne možnosti za smotno izrabo prostega časa. Jasen je tudi njihov pomen za uresničevanje SLO in DS. Vse lepo in prav, vendar z dejanskim stanjem in položajem družbenih organizacij in društev ne moremo biti zadovoljni, saj je še veliko problemov in neresenih vprašanj v njihovi organiziranosti, delovanju itd. Vse to naj bi osvetlila problemska konferenca, to pa so poskušali tudi udeleženci nedavne okrogle mize v Novem mestu.

V novomeški občini deluje 18 občinskih zvez in preko 200 društev, članstvo pa po znanih podatkih presega številko 20.000, kar po svoje govori o njihovem pomenu, ki se ga še premalo zavedamo. Kako sicer pojasniti, da se problematika posameznih društev le redko pojavlja na sejah vodstev SZDL, pa še to na predlog vplivnega ali „tečnega“ posameznika? Družbene organizacije in društva so zelo različne tvorbe, vendar pa so njihovi cilji in metode dela ne glede na področje dejavnosti povezani s cilji in funkcijo samoupravnega družbenega sistema. In čeprav se jih ne da „meriti z enakim metrom“, je neupravičeno zavzemanje nekaterih posameznikov za njihovo kategorizacijo oz. delitev na družbeno bolj ali manj pomembne.

Zakon o društvih — ki ga je časi

skoraj že „povozil“ — široko opredeljuje elemente organiziranja in delovanja društev in ne posega v avtonomijo društev, nekatera odprta vprašanja, ki se pojavljajo v praksi, pa zato ponekod rešujejo različno. Preosnova društev bi morala vsakekor sloneti na razvijanju osnovnih organizacijskih oblik, kjer so interesi članstva najbolj izvirni, kjer članstvo živi in dela — v krajevnih skupnostih, tozdihi, šolah. Izkušnje namreč kažejo, da najboljše delajo tiste krajevne skupnosti in krajevne konference SZDL, kjer je bogato in razvejeno društveno življenje.

Manjka moralno-politične družbene podpore in priznanja mnogim ljubiteljskim dejavnostim in vseh ravneh. Teoretično ta sicer ni sporna, drugače pa je v praksi. Krajevne skupnosti, SZDL bi morale imeti v svoje delovne programe vključene vse te dejavnosti, česar marsikje ni. Vendar je vprašanje, če vodstev krajevnih skupnosti in krajevne konference SZDL to res ne zanima. Veliko lažje pa bi bilo, če bi društva in organizacije prišle „na dan“ s konkretnimi programi in same iskale pot za vključitev v sistem. Posebno vlogo in pomen imajo družbene organizacije in društva tudi v okviru ZSMS kot najširši frontni mlade generacije, na kar še vse preradi pozabljamo. Eno je prostovoljno interesno združevanje odraslih, drugo pa, kaj je ponujeno

mladini. Tako v zadnjih letih zamira množičnost v nekaterih društvih, ki so še posebnega pomena za vzgojo, graditev mladega človeka, npr. v Ljudski tehniko, taborniški organizaciji, v katero sedanjih srednješolcev skoraj ni več moč pritegniti.

Osnovni načeli družbenih organizacij in društev sta prostovoljnost in amaterizem. Prav amatersko delo je izrednega pomena, zato bi ga morali še bolj gojiti in razvijati, predvsem pa družbeno pravilno vrednotiti in rasti tem kadrom več družbenega priznanja. Preveč je še primerov dolgega zadrževanja ozkega kroga ljudi na vodstvenih položajih, kar skoraj obvezno pomeni pretiran stik med temeljnimi okolji in vodstvom. Poseben problem so tudi mentorji, ki so nujni za uspešno vzgojno-izobraževalno delo. Mentorjev je iz leta v leto manj, posebno dobrih, izgubljajo pa se tudi prostovoljni značaj, čeprav je še veliko ljudi, ki so pripravljeni pomagati in prenašati svoje izkušnje na mlajše. Temeljni problem so različna merila nagajevanja in družbenega vrednotenja tega dela, kjer so med posameznimi društvi velike razlike. Ponekod je vse plačano, drugje pa niso deležni niti moralne podpore, priznanja. Opazno je tudi vse večje razraščanje profesionalnega dela v društvih, kar večinoma zavira amatersko, množičnost oz. dejavnost v bazi. Ni malo primerov, da je ob uspešnem



O PROBLEMATIKI DRUŽBENIH ORGANIZACIJ IN DRUŠTEV — Za okroglo mizo ni sodeloval niti en predstavnik samoupravnih interesnih skupnosti...

profesionalnem delu dejavnost članov skoraj povsem zamira (Počitniška zveza, Zveza prijateljev mladine itd.). Izenačitev na tem področju najbrž niti ni možna, potrebno pa bi bilo voditi neko politiko, da se ne bi razmeroma velika sredstva na podlagi prostovoljnega dela prelivala v žep posameznikov.

V zelo različnem položaju so društva in družbene organizacije tudi glede materialnih možnosti za delo. Mnoge pesti pomanjkanje prostorov, sredstev (nekateri so v dodatno težkem položaju, ker mbiijo za osnovno dejavnost drago opremo, npr. radiomaterji jamarji itd.), drugi pa vse to imajo. Osnovni vir zagotavljanja finančnih sredstev za delo bi morala predstavljati članarina in lastna dejavnost članstva, vendar pa v 4 starih milijardah, s katerimi letno razpolagajo vsa društva in organizacije v novomeški

občini, predstavlja članarina le 1 odstotek. Vemo, da marsikatero društvo „živi“ le od dotacij. Veliko lažje je tistim društvom, ki imajo svojo matično SIS, saj so jim zagotovljena sredstva za realizacijo programov. Vendar se sistem financiranja na podlagi svobodne menjave dela izgrajuje prepočasno in dosti dlje od proračunske delitve sredstev nismo prišli, tako da nekatera društva dobe veliko sredstev, druga pa zelo malo, tako da so ljubitelji v enem ali drugem društvu v zelo neenakopravnem položaju (za tabornike so bila npr. lani v okviru TK predvidena sredstva na ravni leta 1974!). Premalo je tudi neposredne povezave z združenim delom, kateremu bi dejavnost nekaterih društev lahko neposredno koristila, npr. delo jamarjev, potapljačev.

ZDENKA LINDIČ-DRAGAŠ

Proti konicam v odjemu

V Novoteksu deluje sistem za izravnavo konic v porabi električne energije

Zaradi neenakomernega odjema električne energije oz. konic v porabi nastopajo v električnem omrežju velike težave, ki jih skušajo dobiteljci električne energije omiliti z vključevanjem dodatnih virov, npr. plinskih turbin, potrošnike pa skušajo prisiliti k enakomerni porabi tudi s posebnimi postavkami v tarifnem sistemu, saj se za obračunsko moč

izračunov pa se je konic gibala tudi do 2.200 kW. Gre torej za razliko okrog 400 kW. Ker se obračunava porabljena električna energija glede na najvišje povprečje, bo uporaba tega sistema pomenila za nas prihranek okrog 100 tisoč novih dinarjev na mesec, to pa že je nekaj. Poleg tega s tem koristimo drugim porabnikom električne energije, saj bo te več na razpolago. Investicijske stroške bomo dobili povrnjene prej kot v dveh letih. V to investicijo smo se spustili v pravem času. Sistem nas je stal 1,39 milijona, sedaj pa stane že okrog 2,5 milijona.

Kako s sistemom dožete zmanjševanje konic v odjemu?

„Z izklapljanjem posameznih bremen. Novoteksovi energetiki smo skupaj s tehnologi na ravni delovne organizacije določili 16 takih bremen, porabnikov, ki jih lahko kadarkoli za določene čas odklopimo, ne da bi bil pri tem moten proizvodni proces. Sistem je sestavljen iz mikroročunalniške krmilne enote, vhodno-izhodne enote, zbirne postaje, stikalne omarice, ki omogoča komunikacijo med računalnikom in operaterjem, in grafičnega terminala. Krmilna enota spremlja velikost odjema, analizira trenutno stanje in izdaja zahteve za preklope. Za pravilno izbiro konic skrbi vodja energetike, ki je hkrati neke vrste distributer električne energije za posamezne obrate. Če pa je v nekem intervalu povprečna moč večja od omejitve, se ta vrednost vzame za novo omejitev. Za pravilno delovanje celotnega sistema morajo biti v spominu krmilne enote zapisani podatki o bremenih, ki so važni za izklapljanje: moč, važnost sodelovanja v proizvodnem procesu, največji dovoljeni čas izklopa, najmanjši čas med izklopi. Algoritem za izravnavanje konic je izdelan po načelu napovedovanja porabe. Krmilni program s stalnim merjenjem električne moči napoveduje končno porabo električne energije v 15-minutnih intervalih in med vsemi možnimi kombinacijami izklopov izbere tisto, ki ob najmanjšem številu izklopov ne prekrača nastavljenih omejitev moči.“

Z. LINDIČ—DRAGAŠ



Milan Jakše: „Uporaba sistema za izravnavo konic porabe električne energije koristi nam in drugim porabnikom...“

šteje največje 15-minutno povprečje v mesecu. Zaradi tega se marsikje ubdajo z vprašanjem, kako odpraviti te konice, in v novomeški delovni organizaciji Novoteksa jim je to tudi uspelo. Od 1. februarja namreč uporabljajo mikroročunalniški sistem za izravnavo konic porabe električne energije, ki je v okviru Slovenije in Jugoslavije šele drugi primer te vrste. Kako to, da so se v Novoteksu odločili za nakup tega sistema?

„V Novoteksu smo dolgo časa proučevali, kako bi odpravili konice, do katerih prihaja v odjemu električne energije. V toku prizadevanj smo zvedeli, da se s tem veliko ukvarjajo v Inštitutu Jožef Stefan, oz. da izdelujejo sistem za izravnavo konic. Študije so pokazale ekonomsko upravičenost sistema in tako smo se odločili za nakup.“ je postregel z odgovorom Milan Jakše, elektroenergetik v Novoteksu.

Upravičenost sistema je torej očitna, saj pomeni precejšen prihranek za vas?

„Za določitev primerne zgomilne meje konic za ta sistem smo en mesec spremljali porabo električne energije. Meritve so pokazale, da se poraba giblje v povprečju okrog 1.800 kilovatov, iz



AVTOBUSNO POSTAJALIŠČE Z NAPAKO – V sočnih dneh se ni kaj pritoževati, da postajališče pri vodnjaku na novomeškem Glavnem trgu ni primerno. Napako mu je pripisati ob sedaj aktualnem sneženju, ko morajo potniki lesti čez kupe saega do vrat avtobusa, da ne omenjamo zadrževanja z dežniki in pod. Res je, da Novomeščani in okoličani urejenega postajališča nismo vajeni, saj na centralnem postajališču potniki stojijo pod kostanji, breze pri vodnjaku pa so premajhne, da bi dajale zavetje. Čimprej bi bilo potrebno tudi tu najti primerno rešitev. (Foto: J. Pavlin)

Prednost obrtem, ki jih manjka

Na skupščini Obrtnega združenja Novo mesto sprejeli pester program letošnjega dela – Zbirali bodo sredstva za ureditev obrtniškega doma

18. februarja je bila redna letna skupščina Obrtnega združenja Novo mesto. Delegati samostojnih obrtnikov, ki delajo v novomeški občini, so se seznanili z uresničljivo sklepov z lanskoletne skupščine, z delom izvršnega odbora v tem času, sprejeli so delovni program za letošnje leto, finančno poročilo in letošnji plan, v burni razpravi pa bolj načeli kot razrešili številna vprašanja, ki pestijo obrtnike pri njihovem delu.

V preteklem letu je bilo opravljeno veliko dela, predvsem pri povezanosti obrtnikov v samem združenju in navzven, bolje pa je steklo tudi sodelovanje s komitejem za družbeni razvoj. Izvršni odbor je obravnaval številna vprašanja, tako o celotni problematiki obrtništvu kot o delovanju obrtnega združenja, čeprav so se mnogi člani izmikali svojim obveznostim. Pri iskanju novih možnosti za ureditev obrtnih delavnic so sodelovali z Zavodom za družbeno planiranje in na voljo so že nekatere nove parcele, ki pa so tako drage, da so predvsem za začetnike tako rekoč nedosegljive. Ubadali so se tudi s problemom neplačevanja družbenih obveznosti nekaterih obrtnikov, kjer pa so se srečevali z mnenji, da združenja to nič ne briga, da naj skrbi le za njihove pravice. V tem času so bile v nekaterih panogah ustanovljene sekcije, kar je velikega pomena predvsem z vidika izmenjave izkušenj. Izrečena je bila tudi kritika na račun skoraj povsem neuvlečljivega delegatskega sistema, saj mnogi obrtniki sploh ne poznajo svojih delegatov. Temu bo v bodoče treba posvetiti več pozornosti, prav tako tudi izobraževanju ob delu in zagotavljanju kadrov, ki naj bi jih usmerjali tudi v take usmeritve, da predvsem storitvena obrt, po kateri so še vedno velike potrebe, ne bi ostala brez naraščanja.

Delovni program za letošnje leto je izredno zahteven in pester, izstopajo pa naloge na področju razvoja predvsem deficitarnih storitvenih obrtnih dejavnosti, ki naj bi ga pospešili v sodelovanju z občinskimi

OCENA DELA

Na današnji 18. seji bodo člani občinskega sveta Zveze sindikatov Novo mesto razpravljali o oceni lanskoletne akcije 1.000 delavcev – sodelavcev v novomeški občini, o poročilu o delu Sodišča združenega dela v preteklem letu, govor pa bo še o kadrovskih zadevah in o zaključnem računu sveta za lansko leto.

organi, medobčinsko gospodarsko zbornico in še kom, samostojno osebno delo pa naj bi dobilo mesto, ki mu glede na potrebe tudi gre. Z novo skupnostjo za cene naj bi sodelovali pri ustreznem urejanju cen, razvili naj bi tudi trajnejše poslovno sodelovanje z združenim delom. V programu je sodelovanje s sorodnimi organizacijami iz drugih občin, predvsem pa tesnejše sodelovanje med člani združenja, kar naj

bi dosegli z različni srečanji, sodelovanjem na sejmih in razstavah. Načrtujejo tudi obrtno razstavo Dolenjske v letošnjem letu.

Precej žolčnih pripomb je bilo glede plačevanja prispevkov za družbene dejavnosti. Vendar pa tu ne moremo govoriti le o pravicah, ampak tudi o obveznostih, če že hočemo doseči izenačen položaj z delavci v združenem delu. Moralo bi obveljati – to naj bi vseboval novi zakon o obrtništvu – da obrtniki plačujejo davek le od čistega dohodka. Delegati so sprejeli tudi t. im. B program, ki pomeni zbiranje sredstev za nakup in ureditev obrtniškega doma v višini 1 odst. od dohodka.

Z. LINDIČ—DRAGAŠ

Prenova občinske „ustave“

V novomeški občini doživljajo ustavna dopolnila vso podporo – Tudi občinski statut bo spoštoval Titovo pubodo o kolektivnem vodenju in odgovornosti

V novomeški občini gredo h koncu razprave o ustavnih dopolnilih in ustreznih spremembah občinskega statuta. Dosedanji odmevi, ki jih zbirajo na občinski konferenci SZDL, povsem potrjujejo Titovo pubodo o uvedbi kolektivnega vodenja in odgovornosti ter o zaostrovanju pri ponovnih izvolitvah na najodgovornejših položajih.

V dosedanjih razpravah so v glavnem podprli tudi dopolnila, ki naj bi jih vnesli v občinski statut. Spremenjeni statut naj bi dal več pristojnosti družbenopolitičnemu zboru, ki je do zdaj nastopal kot nekakšen nadzorni dejavnik in družbenopolitični usmerjevalec ravnanja občinske skupščine.

Mandat predsednikov občinske skupščine in predsednikov njenih zborov naj bi bil krajši. Predlagano je, naj bi le-te volili za eno oziroma dve leti, glede ponovne izvolitve sta dve irraciji: po prvi bi bili lahko na te

funkcije izvoljeni še največ enkrat, po drugi pa največ dvakrat.

„Vladavina“ izvršnega sveta naj bi trajala štiri leta, s tem da njegov predsednik ne bi mogel biti ponovno izvoljen v naslednjem mandatu, podpredsedniki in drugi člani pa ne bi smeli mandata podaljšati več kot enkrat.

Več statutarnih članov naj bi vsebinsko preoblikovali, nekaj pa dodali novih. Med slednjimi naj bi eden opredelil razmerja med izvršnim svetom in upravnimi organi občinske skupščine. Med drugim je rečeno, da bi lahko izvršni svet razveljavil akt takega organa, če bi ugotovil, da je napisan v nasprotju z zakonom.

I. Z.

Kmalu kritična presoja dela

Marca bo v Novem mestu programska volilna konferenca občinske organizacije ZK

Nekaj manj kot štiri tedne je še do programske volilne konference občinske organizacije ZK. Sveženj gradiva, ki vsebuje poročilo o delu občinske konference v minulem letu in programske usmeritve za letos, je pripravljen. V torek je o njem razpravljala komite v Novem mestu, danes in jutri pa ga bodo vročili sekretarjem osnovnih organizacij ZK iz tozgov in krajevnih skupnosti na sestankih, kjer bodo dobili napotke, kako izpeljati razpravo o tem gradivu pri njih doma.

Gradivo ni napisano samo zato, da bi se člani v osnovnih organizacijah poučili, kaj je in česa ni delala občinska konferenca, v čem je bila uspešna oziroma neuspešna, sploh pa ne zato, da bi se tu in tam „zabavali“ ob ugotovitvah in poudarkih. Slednje naj bi bilo komunistom v krajevnih skupnostih in združenem delu le okvir in spodbuda, da bi pregledali in kritično pretresli lastno delovanje v minulem letu in dali na tehnično partijske vesti tudi odgovornost za neaktivnost.

Od temeljitega pretresa pripravljene gradiva v partijski

dobja, utrjevanje samoupravljanja in delegatskih odnosov, uveljavljanje načel zakona o združenem delu in izpolnjevanje stališč in sklepov, sprejetih za premike na drugih področjih.

Volilni del programske konference bo „ustoličil“ predsednika občinske konference ZK za novo enoletno obdobje in v komiteju potrdil kadrovske spremembe, do katerih prihajajo iz objektivnih razlogov nekaterih članov.

I. Z.

SEMINAR O SAMOUPRAVLJANJU

V Dolenjskih Toplicah je bil prejšnji teden seminar za direktorje in druge poslovne organe, predsednike delavskih svetov in sekretarje organizacij ZK iz vseh štirih občin dolenjske regije. Na seminarju, ki je trajal več dni, so razpravljali zlasti o problematiki samoupravljanja v združenem delu.

Kar zadeva aktualne naloge, se le-te komunistom same ponujajo. Pretežno so „zagledane“ v uresničevanje planov prvega leta novega srednjeročnega ob-

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 12. do 18. 2. 1981 so v novomeški porodnišnici rodile: Cvetka Rus iz Meniške vasi – Aleksa, Vesna Novinec iz Vavte vasi – Anjo, Sonja Hudoklin iz Sentjerneja – Ireno, Karolina Šiško iz Rake – Petro, Marija Starič iz Straže – Bojana, Marija Ogulin iz Metlike – Ano, Mateja Kržič iz Starega trga – Anjo, Marjetka Zlemberger iz Zabrja – Mirana, Marica Kostrevc iz Zabrja – Tino, Marjetka Gole iz Velike Bučve vasi – Petro, Maksi-miljana Zakšek iz Bistrice – Darka, Marjanca Hudorovac iz Semiča – Jeleno, Anica Bucik iz Vapče vasi – Andrejo, Janja Marolt iz Praproč – Andreja, Pavlina Kunič iz Metlike – Marka, Marija Škoda iz Trebnjega – Tino, Miroslava Mihalič iz Črnomlja – Damirja, Marinka Povše iz Boštana – Uroša, Ivanka Franko iz Mikot – Igorja, Slavka Sepaher iz Podrebrji – Jerneja, Anica Grabnar iz Smihela – Marka, Jožica Dimec iz Jelendola – Janeza, Dragica Taferner iz Dolnjih Ponikev – Boruta, Anica Dukanovič iz Vinkovega vrha – Stjepana, Nada Primc iz Zaloga – Aleksa, Jožica Rodič iz Stranja – Mojca, Anica Gazvoda iz Stopič – Martina, Sonja Bohte iz Mirne – Sergeja, Sonja Hudak iz Vrtače – Boruta, Marija Ferkol iz Gradišča – dečka, Terezija Slak iz Trebnjega – dečka, Navenka Ružič iz Trnovca – dečka, Jožica Kolegar iz Sentjerneja – deklco in Mimica Majerle iz Jelševnika – dečka. Cestitamo!

Novomeška kronika

BREZ VOZNIŠKE – Lani so sodniki za prekrške na območju UNZ Novo mesto začasno odvzeli natančno 825 vozniških dovoljenj, kar je petina več kot leto poprej. Največ voznikov je bilo ob knjižico zaradi vožnje pod vplivom alkohola, kar 453. Veliko bolje bi bilo, ko bi alkohol „poganjal“ avtomobile, ne pa voznike!

VSAKDANJI KRUIH – V našem mestu se pekarni „načrtno borijo“ za uživanje dražjega kruha. Navadni črni in beli kruh namreč pečejo zvečer, tako da je zjutraj ja mrzel in ga lju dje neradi kupujejo.

SE KAR PRHE ZASTONJ – Ob sedanjih obilnih snežnih padavinah, ki se na ulicah kaj hitro spremenjajo v brogo, so na kandjskem mostu, na obeh njegovih koncih in po mestu ob pločnikih precejšnje luže, na katere se marsikateri voznik požvižga. Pešci pa se le z veliko pazljivostjo in hitrostjo umika – če se imajo kam – lahko izognejo neprijetni prhi.

SPET V ZNAMENJU FANTOV – Tudi ta teden so med novimi bivalci Novega mesta imeli glavno besedo fantiči. Rodile so: Magdale-na Hribernik iz Koštalove 42 – Jerneja, Marija Badovinac iz Sukljeteve 19 – Boruta in Anica Selan iz ulice Mirana Jarca 36 – Tomaža.

Zanikrnost

Stalno konferenco jugoslovanskih mest je Novo mesto pričakalo posnaženo, zlikano in prevetreno, da ga je bilo veselje pogledati. Kar bleščalo se je od reda in svetlih barv, v katere so se preoblekle hiše vzdolž trgov, ulic in uličic. Sveže barve pročelij so dišale še dolgo v sončno jesen, ki je svetila tistikrat, pa tudi govorcev o tem, koliko milijonov je stalno Novo mesto ves ta praznični tišp, se niso hotele poleči.

Kako živo je v spominu vse to! Kot bi bilo včeraj. Bilo pa je pred vsega dvema letoma in pol. V tako pičlem času se lahko veliko zgodi ali pa nič. V Novem mestu se je zgodilo, da od tistega reda in čistoče ni ostalo skoraj nič. Živopisne fasade so obledele, prah, smeti in druga nesnaga se širi po ulicah. Komunalci se sicer naprezajo, toda komaj se metle umaknejo, je spet vse nastlano.

V posebno zvrst nesnaga sodi tista, ki straši nekaj padnjev od tal. To so stari in najnovejši plakati, nalepljeni čez ostanke najrazličnejših obvestil na stebrih arkad, zidovih, v izložbenih oknih, ali pa so z žeblički pribiti na divje kostanje, edine, ki še vztrajajo vkovani v asfalt in beton.

Najrazličnejši predstavniki in obveščevalci kar tekmujejo med seboj, kdo bo bolj vsiljiv s plakaterskim papirjem tam, kjer tako početje ni samo neokusno in nekulturno dejanje, marveč je tudi prepovedano.

Bržkone še vedno velja odlok, ki zelo natančno predpisuje plakatersko-obveščevalni red v Novem mestu, omenjajoč oglasne omarice ali oglasne deske na javnih krajih. In menda so komunalci tudi še vedno pooblašteni, da odrejajo, kje smejo biti te table in omarice, kakor tudi, kaj bo slokam in za koliko časa. Podobna pa je, kot da odlok že dolgo ne velja več, da je način obveščanja in plakateranja prepuščen posameznikom in da tega nihče niti ne nadzoruje. Tako lahko razkazujejo najprometnejše novomeške ulice v mestu le to, čemur bi najkrajše rekli zanikrnost.

I. Z.



Ena gospa je rekla, da se direktorji na sestankih v hotelu Metropol goste s kislavo vodo; delovne množice njihovih soferjev pa se morajo zadovoljiti z oštevljenimi buteljškami.



PRENOVLJEN ZADRUŽNI DOM – V prenovljenem zadrugnem domu v Dragatušu oziroma v tamkajšnji kulturni dvorani je bila prejšnji petek slavna seja občinske skupščine v počastitev občinskega praznika, v soboto pa prva kulturna prireditev, za katero so enainpolnurni kulturni program pripravili oba domača pevka zbora, folklorna skupina in recitatorji. Kako so si domačini želeli te dvorane in s tem možnosti za razvoj kulture v kraju, je zgovorno pokazala do zadnjega koticčka napolnjena dvorana. Med gosti sta bila tudi predsednik izvršnega odbora kulture skupnosti Slovenije Ivo Tavčar in tajnik ZKO Slovenije Marjan Belina.

LETOS MOST ČEZ KOLPO

Kaže, da bo letos poleti končno zgrajen most čez Kolpo med Šodevci in Blazevci. Črnomaljski izvršni svet je že začel akcijo za zbiranje lesa. Za most, ki ga bodo gradile inženirske enote JLA, potrebujejo okoli 500 kubikov lesa, ki ga bodo prispevali gozdna gospodarstva Črnomeli, Kočevje, Novo mesto in Črmošnjice, prebivalci občine Vrbovsko, krajevne skupnosti Stari trg in še kdo.

SKRIB ZA PITNO VODO

V naslednjem srednjeročnem obdobju naj bi v črnomaljski občini za komunalno dejavnost porabili 374 milijonov dinarjev. Največ denarja bodo namenili oskrbi s pitno vodo, kanalizaciji in gradnji čistilnih naprav, preskrbi z energijo, posodobitvi cest in vzdrževanju komunalnih naprav.

Več hrane na manjših njivah?

Kljub zmanjševanju kmetijskih površin in števila kmetov naj bi bila kmetijska proizvodnja v tem srednjeročnem obdobju večja kot v prejšnjem

Ena od prednostnih usmeritev črnomaljskega gospodarstva v naslednjem srednjeročnem obdobju je hitrejši razvoj kmetijstva in njegova tesnejša povezava z živilo-predelovalno industrijo. Kmetijska proizvodnja naj bi bila v novem srednjeročnem obdobju kljub pričakovnemu zmanjševanju kmetijskih površin in manjšemu številu kmetov večja kot v zadnjem obdobju.

To povečanje naj bi dosegli z večjo produktivnostjo in boljšo izkoriščenostjo kmetijske mehanizacije tako naj bi kmetijska proizvodnja po predvidevanjih rasla po povprečni stopnji tri odstotke na leto. K večji rasti kmetijske proizvodnje naj bi v večji meri prispevala tudi tesnejša kooperacijska povezava z zasebnimi kmeti. Ti tesnejši odnosi morajo postati osnova tržne ponudbe hrane, za uresničitev tega pa je v prvi vrsti treba vzpostaviti prave dohodkovne odnose.

Seveda si boljšega kmetijstva ni moč zamisliti brez vlaganj v posodobitev in izboljšanje tehnologije kmetijske proizvodnje; prav tako vsi vedo, da ni sodobnega kmetijstva brez intenzivne proizvodnje z uporabo mineralnih gnojil, kakovostnih semen in živine z visoko donosnim prirastom. Kako pa bo letos s preskrbo z umetnimi gnojili, sedaj ne more nihče točno povedati.

Črnomaljska Kmetijska zadruga bo predvidoma povečala

družbeni proizvod po 5-odstotni letni stopnji, tako da bo leta konec srednjeročnega obdobja znašal 60 milijonov dinarjev.

V novem srednjeročnem obdobju bo kmetijstvo v črnomaljski občini usmerjeno v prvi vrsti v pridelavo povrtnin in živinorejo, vključno z ovčerejo. Uresničitev zastavljenih načrtov za novo srednjeročno obdobje je v veliki meri odvisna od naložb v kmetijstvo. V tem času naj bi v kmetijsko proizvodnjo investirali skupaj 176 milijonov dinarjev, od tega 120 milijonov dinarjev za kreditiranje zasebne kmetijske proizvodnje, za družbeni sektor 26 milijonov dinarjev, predvsem za razvoj ovčereje, gradnjo zbiralnic za mleko in nakup mehanizacije; 30 milijonov dinarjev pa naj bi Belsad porabil v glavnem za gradnjo potrebnih skladišč.

A. B.



NOVIH 22 STANOVANJ – V okviru praznovanja praznika občine Črnomelj so predali svojemenu 22-stanovanjski blok na Čardaku. To je tretji blok, zgrajen v okviru družbene usmerjene gradnje. V vseh treh je 66 stanovanj, od tega 21 solidarnostnih, kvadratni meter pa je veljal 13.200 dinarjev. Začela so se tudi dela za gradnjo 26-stanovanjskega bloka, v katerem bo 11 solidarnostnih stanovanj, kvadratni meter pa naj bi po pogodbi, sklenjeni konec lanskega leta, stal 18.300 dinarjev. Blok bi moral biti končan v začetku prihodnjega leta.

ČRNUMALJSKI DROBIR

MOST ZA PEŠCE? – Občani, ki morajo peščiti čez veliki most na črnomaljskem tromostovju, že govorijo, da bi bil ob njem ali nad njim potreben še en most samo za pešce.

Ob vsakem deževju ali odjugu je namreč nemogoče priti čez sedanji most, da jih avtomobilisti ne bi dodobra poškopili. Če bi ob lanskem (dolgotrajnem) urejanju ceste skozi Črnomelj pomislili tudi na tenko plast asfalta na mostu, bi danes pešči lahko brez strahu hodili čezenj.

ZIMSKA TELOVADBA – Letošnja dolga in ledena zima je poskrbela, da so se na črnomaljskih poledenih cestah in pločnikih občani vseh starosti dogobila „natelovadili“. Seveda se je marsikaj kakšen zahteven „element“ končal s trdim pristankom. Ko bo spomladansko sonce led dokončno pregnalo, bo gotovo spet oživel vprašanje, kaj je s črnomaljskim igriščem, kjer bi si lahko občani brez pomoči

ledu, tako rekoč prostovoljno razgibal ude, se zapodili za žogo in se tako vsaj za kratek čas odvrnili od vsakdanjih skrbi. Je to igrišče oziroma denarce zanj dokončno pobrala gradnja centra srednjih šol?

NEPREBRANI ČASOPISI – Smetarji se vedno znova sprašujejo, zakaj so nekateri Črnomaljski narodni na nekaterih časopisih. Očitno nekateri ljudje po te časopise pridejo na pošto in jih takoj, ne da bi vsaj naslove preleteli, odvržejo v najbližji smetnjak. Nekateri se snotoma vsaj toliko potrudijo (za to res ni potreben prav visok inteligenčni kvocient), da odtrgajo listek s svojim imenom in naslovom, za nekatero pa je še to prehud napor.

RESNA DEKLETA – Da devet deklet, ki urejajo mladinsko glasilo Tiri, misli resno, se je pokazalo pred dnevi, ko je izšla že druga letošnja številka Tirov. Čeprav glasilo ni obsežno, prinaša več kratkih sestavkov o delu mladih v občini in o njihovih načrtih.

SINJI VRH UMIRA

Na območju Sinjega vrha je bilo pred 110 leti 923 prebivalcev, danes pa jih je še 280; od tega jih je 141 starih več kot 50 let, otrok do šest let starosti je komaj 17, mladih do 18 let pa le 32. Kako hitro in nezadržno to območje izumira, pove tudi podatek, da je bila do leta 1965 na Sinjem vrhu še popolna osemletka, danes pa hodijo v šolo v Vinico od 1. do 4. razreda s Sinjega vrha samo trije otroci.

Pred kongresom samoupravljalcev

O stanju v šolstvu, vzgoji, izobraževanju in kmetijstvu – Korisni predlogi kmetov

Po uspešnih javnih razpravah o dopolnitvi javnih ustanov in občinskega statuta OK SZDL Črnomelj pripravljajo široko javno razpravo o spremembah statuta Socialistične zveze. O tem bodo razpravljali v vseh okoljih, v vseh družbenopolitičnih organizacijah, društvih in državnih organizacijah, v vseh izajevnih konferencah.

Poseben koordinacijski odbor pri občinski konferenci SZDL je pripravila gradivo za problemsko konferenco o položaju in delovanju družin v družbenih organizacijah. V tej akciji nameravajo v Črnomlju ustanoviti društvo invalidov, saj je v občini okoli 2.000 invalidov. Pripravljajo pa tudi gradivo za problemsko konferenco o položaju ostarelih občanov.

Poseben koordinacijski odbor pri občinski konferenci SZDL usklajuje delo pri pripravi na tretji kongres samoupravljalcev. V zvezi s tem so si zastavili nalogo, da podrobno proučijo stanje v šolstvu, na področju vzgoje in izobraževanja ter kmetijstva. Ze drve razprave so pokazale, da je tak izbor koristen, še posebej kar se tiče kmetijstva. Precej pripomb se je nanašalo na dosežanje delo Kmetijske zadruge, položaj kooperantov, strokovno izpolnjevanje kmetov, ki pa niso samo počez kritizirali, marveč dali precej koristnih predlogov za izboljšanje stanja v kmetijstvu.

Dobra cepljenka dvojno rodi

Letos bo Kmetijska zadruga prodala blizu 70.000 trsnih cepljenk iz svoje trsnice – Kmetje ne kupujejo več poceni cepljenk sumljive kakovosti

Kaže, da bo metliška Kmetijska zadruga letos prodala 60 do 70 tisoč cepljenk iz svoje trsnice. Prodajati so začeli v začetku meseca, sedaj pa je na voljo le še nekaj žametovke, kraljevine, žlahtnine in laškega rizlinga, medtem ko frankinje, šentlovrneke in portugalke tako rekoč ni več. Odkar ima zadruga svojo trsnico, to je že šesto leto, kmetje skoraj ne kupujejo cepljenk drugje, tako da bo, kot kaže, sedaj, povsem odklenkalo zlasti „črnih“ prodajalcev.

„Naši vinogradniki so spoznali, da se ne izplača stiskati pri sadiki, marveč da je veliko bolj gospodarno, če za dobro cepljenko odštejejo več denarja, kot da ceneje kupijo cepljenko sumljive kakovosti. Ni dovolj, da trta raste, dati mora tudi dober pridelek!“ pravi inž. Jože Maljevič, vodja pospeševalne službe pri Kmetijski zadrugi. Čeprav je cena cepljenke iz trsnice Kmetijske zadruge letos 28 dinarjev (pri „črnih“ prodajalcih so precej cenejše), le-ta še vedno ne prinaša dobička, marveč celo izgubo. Vendar zadruga na to zavestno pristaja, saj je

dolgoročna politika Vinske kleti zasnovana na kakovostnem trsnem materialu, od česar je v končni posledici odvisen tudi nadaljnji napredek in celo obstoj kleti in vinogradništva v Beli krajini sploh.

Kako pomembna je kakovost trsne cepljenke, najbolj zgovorno pričajo dosežane ugotovitve, da vinogradnik lahko s kakovostno trto pri istem številu trt doseže tudi še enkrat

večji pridelek. Doslej so vinogradniki v starih vinogradih imeli precej neproduktivnih trsov ali takih, ki so eno leto dali veliko grozdja, vendar slabe kakovosti in so spridili še druge trse. „Najpomembnejše pa je, da se zelo izboljša tudi kakovost grozdja, ne le poveča količina trs, ki rodi enakomerno, da namreč veliko večjo kakovost kot tak, ki eno leto obrodi obilno, naslednje pa slabo.“ pravi Maljevič. A. BARTELI

KABARET V HOTELU

Jutri ob 20. uri bo v metliškem hotelu Bela krajina kabaretni večer „V vinu so resnica, ljubezen in ženske“, ki ga organizira metliška Zveza kulturnih organizacij. V programu bodo nastopili tamburaški zbor, sekstet Vitis ter recitatorji Majda Vardijan in Katica Veselič. Za prireditev, ki je prvi plod sodelovanja metliških kulturnikov z Viatorjem, je precejšnje zanimanje, saj Metlika ne slovi po množici takih ali podobnih kulturno-zabavnih prireditev. To očitno velja tudi za druge kraje, saj so se Metličani že dogovorili za nastop v Črnomlju, Semiču in Novem mestu.

ZANIMANJE ZA REKREACIJO

V Beti nameravajo načrtno gojiti športno-rekreativno dejavnost delavcev. Anketa, ki so jo izvedli pred kratkim, je pokazala, da je med zaposlenimi največ zanimanja za roket, košarko in kegljanje, najmanj pa za smučanje. V razne oblike rekreacije se je pripravljeno vključiti več kot 300 zaposlenih, vendar je, žal, med njimi malo žensk. Čeprav je v Beti zaposlenih večina žensk. Kaže, da tudi med ženskami še vedno prevladuje mišljenje, da je njihovo mesto le za štedilnikom.

POLNA DVORANA V GRADCU

Pred dobrim mesecem dni ustanovljeno Kulturno-umetniško društvo Otož Špančič iz Gradca je za slovenski kulturni praznik pripravilo proslavo s kulturnim programom. Prireditev, v kateri so sodelovali tudi mladinci in pionirji iz Gradca, je lepo uspela, obiskovalci so do zadnjega koticčka napolnili dvorano, precej krajanov pa je ostalo zunaj.

Za večji red na cestah in ob njih

Poslej strožje kazni

O prometni varnosti in perečih vprašanjih cestnega prometa v metliški občini nasploh in v Metliki posebej je bilo v zadnjih letih že veliko povedanega, predlaganega, sklenjenega. Na neurejene zadeve na tem področju opozarjajo razni za to področje pristojni odbori, komisije in drugi dejavniki, na ta račun je vedno pogosteje slišati tudi kritično besedo občanov. Iz vsega tega pa se da kaj lahko izluščiti, da je v občini poglavito vprašanje, ki ga je treba čimprej rešiti, kategorizacija in opremljenost cest. V Metliki pa najbolj bode v oči neurejeno parkiranje in avtobusna postajališča, ki ne zaslužijo tega imena problem neurejenih avtobusnih postajališč je pereč v vsej občini.

Vsekakor je res, da bi z večjo disciplino, odgovornostjo in strpnostjo vseh udeležencev v prometu odpadel precejšen del problemov. Za primer samo postajališča delavskih avtobusov, ko delavci zahtevajo, da se ustavljajo, kjer se komu za hoče. Še večji nered je pri parkiranju, saj ljudje puščajo avtomobile na pločnikih, zelenicah, nekateri bi se najraje z njimi zapeljali kar v trgovine. Še posebno je to opazno pred pekarno in bifejem na avtobusnem postajališču. Res pa je, da vse to opozarja, da je premalo urejenih parkirišč, za tovornjake pa jih sploh ni.

V prometnih konicah je prav zaradi teh neurejenih zadev in nedisciplin velika nevarnost nesreč, kajti prav takrat je na cestah veliko šolskih otrok, za katere še sedaj ni posebnega postajališča blizu šole.

Ker vsa dosežanja opozarja, naj ljudje, posebno vozniki, spoštujejo predpise, niso kaj prida zalegla, bodo miličniki poslej nepravilno parkiranje in druge prekrške strožje kaznovali, v skladu z občinskim odlokom. A. B.

MANJ OBNOVLJENIH VINOGRADOV

Medtem ko so zadnja leta v metliški občini obnovili povprečno okoli 20 hektarjev vinogradov, bo letos te obnov precej manj, največ kakih 15 ha, pa še to bo razdrobljeno po vsej občini. Za jeseni, se pravi že za naslednjo sezono, pa načrtujejo skupinsko obnovo kakih 5 ha vinogradov v Babni gori pri Draščih.



UBRANI GLASOVI – V dobrem letu delovanja je imel mešani pevski zbor Beti več kot 25 nastopov, sedaj pa šteje že preko 50 pevsk in pevcev iz metliških delovnih organizacij in krajevnih skupnosti. Prejšnji teden so na občnem zboru ocenili dosežanje delo in si zastavili nadaljnje naloge. Da zbor pod vodstvom Franceta Mileka lahko nemoteno vadi in nastopa, prispeva največ denarja delovna organizacija Beti.

SPREHOD PO METLIKI

METLIŠKA ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ si je zastavila za leto 1981 precej obsežen program, ki pa ga namerava v celoti izvesti. Zaenkrat zapišimo samo to, da pripravila imenovana organizacija 1. srečanje tamburaških skupin Bele krajine, in sicer 20. junija na grajskem dvorišču. Pričakovati je, da bo sodelovalo blizu deset tamburaških skupin iz obeh belokranjskih občin. Gotovo je nekaj Črnomaljski se ne bodo zoperstavliali zamisli, saj imajo preko leta vrsto kulturnih prireditev, ki zahtevajo tako čas in denar.

na gluha ušesa, saj bodo imeli od dejanja gostilničarji zaslužek, obiskovalci pa polne žedelce in z alkoholom prepojene možgane. Seveda le tisti, ki ne bodo sedeli po dobri kapljici za volan, sicer se lahko zgodijo, da bodo spremenili „kših“, ne da bi si nanj navlekli masko.

ZA 8. MAREC BO ZABAVALI stanovalce v metliškem domu počitka sekstet Vitis. Tako je bilo tudi lani. Fantje so bili lepo sprejeti in ni razloga, da ne bi tudi letos vnesli med gojence lepo slovensko pesem, malce kulturnega življenja, ki si ga v nuščobnem vsakodnevu iz srca želijo. Fantom, vodi jih Branko Herak, je treba poslati za to potezo na njihov žiro račun toplo besedo z hvale.

POČASI, A VZTRAJNO postaja Jugotje prvo občinsko smučišče. Ni dolgo tega, kar je bilo tamkaj občinsko prvenstvo v veslalomu in slalomu, ki se ga je udeležilo blizu dvesto tekmujočih. Resda niso dosegali rezultatov, ki bi polnili naslovne strani športnih časopisov, a je bilo kljub temu tekmovanje razburljivo in zanimivo. Tudi padcev ni manjkalo, toda vsi so se končali brez hujših posledic. Če je že koga kje kaj bolelo, si je poiskal zdravilo v gostilni Petra Bađovina.

TURISTIČNO DRUŠTVO je poslalo gostincem dopis, s katerim jih prosi, naj se dobro založijo za 1. marec, ko bo v Gradcu velika pustna parada. Apel gotovo ne bo naletel

DOLENJSKA MEDOBČINSKA KULTURNA IZMENJAVA gre dalje s posebnimi koraki. Metličani bodo pozdravili 14. marca Trebanjce, kar bo brez dvoma zanimivo srečanje, saj vemo Belokranjci o njihovem ljubiteljskem delu zelo malo, četudi med krajema ni sto-kilometrskih razdalj. Trebanjci bodo nastopili po vsej veljetnosti na Suhorju in v Metliki.



„Vrtičkarstvo“ drobi denar

Slabo sodelovanje med bazo in delegati — Sepa tudi hišna samouprava — Aktivov še ni

Planiranje v kočevski občini lahko ocenimo — predvsem v primerjavi s planiranjem v preteklih obdobjih — kot dokaj uspešno, čeprav so ponekod plani še vedno zbir želja, namesto da bi bili celota dejanskih potreb in stvarnih možnosti. To je bila ena izmed ugotovitev iz poročila o delu občinske organizacije ZK Kočevje za lani.

Poročilo je v nadaljevanju razmeroma kritično, čeprav je res, da je bilo včasih tudi preveliko konkretno, vendar dovolj, da lahko skoraj vsak spozna, če hoče, na koga leti.

Tozdi so še premalo temeljna samoupravna celica, ampak le samostojna proizvodnja, zaradi česar prihaja do pomanjkljivosti. Gospodarstvo katerega akumulativnosti je razmeroma skromna, zaradi nerazumevanja in „vrtičkarskega“ obnašanja denar za naložbe se razbije, namesto da bi ga združevalo. To „vrtičkarstvo“ pa je dokaj razvoja in za njegovo odpravo bodo morali komunisti v bodoče vložiti največ naporov.

Delegatski sistem še vedno šepa, vzrok za to pa je treba iskati tako v nepravilni samoupravni organiziranosti kot v delovanju samoupravnih organov v OZD in KS. Sodelovanje med delegati in bazo je slabo. Događa se, da so v bazi sprejeti drugačni sklepi, kot jih sprejemajo delegati.

V skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti ni uspelo ustanoviti aktivov ZK, kar tudi vpliva na neuskajano in neustrezno delovanje delegatskega sistema na tem področju. Ustanavljanje teh aktivov pa je še posebno pomembno, ker je treba začeti s pripravami za volitve delegatov in delegacij za naslednje mandatno obdobje.

Tudi delovanje komunistov v krajevnih skupnostih kaže nekatere pomanjkljivosti, ki so morda tudi posledica neustrezne sestave članstva (upokojenci, gospodinjice itd.). Preveč je razprav o napakah drugih, premalo pa o svojih nalogah in delu, pa tudi slabosti. To je tudi vzrok, da krajevna konferenca SZDL Kočevje — mesto ne dela dobro, da slabo dela hišna samouprava, pa tudi posamezni člani delegacije za zbor krajevnih skupnosti v občinski skupščini slabo delajo, oz. sploh ne delajo.

J. P.

PRED DNEVOM ŽENA

V kočevski občini bodo ob letošnjem dnevu žena dali poudarek 40-letnici vstaje, 40-letnici revije „Naša žena“, akcijam v mednarodnem letu invalidov in vključevanju žena v samozaposelitev in ljudsko obrambo. Osrednja proslava bo v Šeškovem domu v Kočevju 5. marca ob 17. uri. Kulturni program bodo izvedli učenci osnovne in glasbene šole ter člani MKUD „Matej Bor“ iz gimnazije. Prireditve bodo tudi po krajevnih skupnostih (v Fari na primer 7. marca) in v OZD, kjer bodo tudi kolektivni delovni sestanki, na katerih bodo razpravljali o problemih, ki zadevajo predvsem žene in matere (otroško varstvo itd.).

LE SEDEM NAD „NORMO“

V kočevski občini je vložilo prijavo za odmero davka od skupnih dohodkov za lani le 7 občanov, in sicer pet zdravnikov, direktor in delavec, ki ima prijavitelno popoldnansko obrt. Prav ta delavec je prijavil tudi največji skupni dohodek, in sicer 365.916,00 din. Na drugem mestu je zdravnik, ki je prijavil le 50 din skupnega dohodka manj, nato pa še zvrstijo zdravnik tja do „najnižjega“, ki je prijavil 295.100 din dohodka. Direktor je prijavil 306.919,00 din dohodka.

ZMAGAL PAR PRETNAR

V Mozlju pri Kočevju so pred kratkim odigrali zadnje kolo lige za zakonske pare v kegljanju, ki jo je organizirala mladinska organizacija. Udeležilo se je 12 zakonskih parov iz vse KS Ivan Omerza Livold. Končni vrstni red: 1. Valentina in Alojz Pretnar 1.009 kegljev, 2. Angela in Vlado Hajdinjak 965, 3. Zinka in Marjan Kurtel 953 itd. Po podelitvi nagrad in priznanj je bil družabni večer. Nad polovico stroškov „zakonske lige“ so povrnali sami tekmovalci, ostalo pa KS Ivan Omerza, za kar se ji organizatorji zahvaljujejo.

M. KUZMA

IZ KS OSILNICA

KOMAJ PREVOZNA CESTA — Cesta od Broda na Kolpi preko Osilnice do Cebra, ki je medrepubliška, je na nekaterih odsekih komaj prevozna. Na njej je še vedno debela skorja ledu, na kateri so izdoblene globoke kolesnice. Če se na taki cesti srečata avtomobila, lahko le trčita, ker noben ne more „pobegniti“ iz kolesnic. Največji odsek te ceste je še makadamski. Čas bi že bil, da bi bila ta cesta, ki povezuje slovenske in hrvaške manj razvite krajevne skupnosti in občine, končno asfaltirana.

USKLADITI VOZNI RED — Na območju zgornje Kolske doline se je včasih vozniki slovenskih in hrvaških avtobusnih prevoznikov dopolnjevali, zdaj pa se, menda iz konkurenčnih razlogov, ne več. Je že tako, da je pomemben zasluzek, ne pa potniki Hrvaški avtobus, ki pripelja sem iz smeri Delnic oz. Reke, odpelje iz Osilnice proti Cebra četrt ure prej, kot pripelje sem avtobus iz Kočevja, ki peše le do Osilnice. Tako ostanejo brez prevoza vsi slovenski kraji, in

potniki morajo pešati do doma celo 5 km ali več. Največ takih potnikov je ob petkih. Vse prošnje Osilničanov, da bi hrvaški avtobus odpeljal iz Osilnice četrt ure kasneje ali slovenski pripeljal četrt ure prej, so bile doslej zaman. Zdaj bodo s pomočjo občine pokrenili še eno akcijo za uskladitev voznih redov.

Berite

»Dolenjski list«

NNNP 80/81

Poudarek na varstvu okolja

Vse družbenopolitične organizacije in društva morajo v teh dneh oceniti delo na področju ljudske obrambe in družbene samozasčite ter akcije NNNP 80/81. Tako so sklenili na zadnji seji koordinacijskega odbora za SLO in družbeno samozasčite pri občinski konferenci SZDL Kočevje.

Na seji so poročali o svojem delu predstavniki Rdečega križa, tabornikov, Lovske zveze, Štrelske zveze, Radiokluba, Zveze kulturnih organizacij, AMD, Zveze prijateljev mladine, Šolskega športnega društva, Zveze telesno-kulturnih organizacij in šol. Slednji so poročali tudi o pripravah na občinsko tekmovanje mladine, ki bo aprila.

V razpravi je bilo poudarjeno, da je treba k delu društev pritegniti tudi nečlane, se pravi poskrbeti za množičnost. Opozorili pa so tudi, da v delovnih programih ni treba dajati poudarka le na vojaško smer, ampak tudi na varovanje okolja, ukrepe proti kriminalu, skrb za boljše čiščenje snega v naseljih, varovanje voda itd.



DRŽAVNI REPREZENTANTJE V SODRAŽICI — Sodražica je že več let privlačna za smučarje in skalalce. Pred kratkim je bilo tu tekmovanje v smučarskih skokih na 40-metrski skalalnici, katerega pokrovitelj je bil gamizon JLA iz Ribnice. Najuspešnejši so bili člani državne reprezentance Velikonja, Bajc in Tepeš. (Foto: Mohar)

Večino pripomb upoštevali

Za kaj bo šel denar iz samopriskevka? — Loški potok ni več nerazvit — V petih letih 17 oddelkov celodnevni

Na zadnji seji izvršnega sveta, ki je bila minuli teden, in nato še na ponedeljskovi seji občinske skupščine Ribnica so razpravljali tudi o osnutku srednjeročnega plana občine in pripombah nanj. Večino pripomb so ocenili kot sprejemljive, nekatere pa so tudi zavrnili.

Krajevno skupnost Loški potok so črtali kot nerazvito, ker ni kot nerazvita opredeljena v republiških dokumentih. Vnesli pa so določilo, da se bodo skupaj z občinama Kočevje in Ljubljana-Vič-Rudnik prizadevali za ponovno vzpostavitev potniškega prometa na železniški progi Grosuplje-Kočevje.

Vnesli so tudi določilo, da bodo naročili študijo o razvojnih možnostih ribniške kovinskopredelovalne industrije ter storili tudi ukrepe za uresničitev teh možnosti. V planu so nadalje opredelili pomen in naloge veterinarske službe, česar v osnutku plana ni bilo.

Vnesen je prednostni vrstni red porabe denarja iz bodočega samopriskevka, ki je tak: gradnja otroške

ga vrtca v Sodražici, dograditev vrtca v Ribnici, pridobitev prostorov za vrtec v Dolenji vasi, prenovitev kulturnega doma v Loškem potoku in prenova odra v TVD Partizan v Ribnici. Pri celodnevni šoli je določeno, da bo do leta 1985 imelo celodnevni pouk 17 oddelkov (oz. 24 odst. učencev), vendar ni določeno, katere šole bodo to. Upoštevana je tudi pripomba o dokončanju in razširitvi vodovodnega omrežja v Zadolju, Danah in Nemški vasi.

Že po zaključku razprave sta prišli še dve pripombi, ki bosta v okviru možnosti tudi upoštevali, in sicer o obnovitvi ceste Zlebič-Gorenji Lazi in izgradnji nove trase ceste za Sinovico.

Niso pa upoštevali predlogov Veterinarskega zavoda Krim Grosuplje o financiranju veterinarske preventive in veterinarske dejavnosti (iz sredstev za pospeševanje kmetijstva), posodobitvi ceste Zlebič-Sodražica (ker ni denarja zanjo) in še nekatere druge, ki pa so v glavnem zajete v drugih poglavjih ali opisane nekoliko drugače.

J. P.

Cilj znan, najti še pravo pot

Razprave o združevanju gozdarstva, kmetijstva, lesne industrije in lovstva v skupen SOZD se nadaljuje — Ni ovire, da se vsaka panoga ne bi povezovala še v okviru sorodnih dejavnosti

Predlog programsko-razvojnih usmeritev gozdarstva, lesne industrije, kmetijstva in lovstva in združevanje teh panog v SOZD so soglasno sprejeli na seji občinske konference ZK Ribnica, ki je bila minuli teden, udeležili pa so se je tudi predstavniki lesne industrije, kmetijstva, gozdarstva in lovstva ter kot gost predsednik občinske konference ZK Kočevje Vlado Prebilih.

Nadalje so sklenili, da so komunisti dolžni ta sklep spoštovati in tudi zagovarjati v bodočih razpravah, ki bodo v vseh OZD, ki jih ta predlog zajema. Nadaljnji sklep je, da je treba združiti strokovne sile teh OZD za pripravo dokumentov, ki so potrebni za ustanovitev SOZD.

O tem združevanju v SOZD na območju občine Kočevje in Ribnica ter delno Ljubljana-Vič-Rudnik poteka razprava že dve leti, vendar do združevanja ni prišlo prav zaradi bojazni obeh ribniških gozdarskih tozdov, „da jih ne bi prepeljali žejnih čez vodo“. Tudi v tej razpravi so predstavniki gozdarstva v začetku večkrat poudarjali, „da cilje sprejemajo, ne pa nakazane poti do njih“, oziroma da so gozdarji za ustanovitev novega SOZD, ne pa za preureditev starega. Ti predlogi oz. zahteve gozdarjev so bile v končnem predlogu sklepov tudi upoštewane.

Iz razprave gozdarjev je bilo čutiti skrb, da zaradi združevanja gozdarstva in kmetijstva ne bi morali gozdarji pokrivati morebitne izgube kmetijstva. Eden izmed gozdarjev je namreč dejal: „Če jaz dajem za kmetijstvo, zakaj ne bi dajal tudi Rikov in Inlesov delavec pa tudi drugi, se pravi vsi, ki potrebujemo kmetijstvo?“

Ostali so v razpravi poudarjali, da je ustanovitev SOZD koristna, saj je treba enotno gospodariti s prostorom, enofno nastopati pri varstvu narave pa tudi turizmu. Posebno je bilo poudarjeno še, da se vsaka izmed panog seveda lahko pove-

zuje še po navpičnici, se pravi gozdarji z lesno industrijo, kmetijci z živilsko predelovalno industrijo itd. Opozorili so tudi, da take povezave lahko pripomorejo k večjemu in boljšemu

izkoriščanju domačih surovin, saj zdaj na primer kar okoli 60 do 70 odstotkov lesa izvozimo s tega območja nepredelan ali le delno predelan, hkrati pa domača lesna industrija stoji, ker nima lesa. Poudarjeno je bilo tudi, da direktor ne sme gledati na tozd kot na svojo zasebno lastnino in da se je treba boriti proti vsem, ki hočejo nadaljevati „hladno vojno“ med Kočevjem in Ribnico.

J. P.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

BAZEN SPET NE DELA — Začetni naval v plavalni bazen je bil nepričakovano velik. Žal pa je kmalu prišlo do okvare črpalke, zaradi česar so bazen spet zaprli. Popravilo bodo opravili delavci podjetja „Monter“ iz Splita. Bazen je seveda še v garanciji.

SLABE CESTE — Zima, mraz in občasne odjuge delajo svoje. Vse asfaltirane ceste na območju občine so v zelo slabem stanju. Takoj, ko bo vreme dopuščalo, jih bo treba popraviti. Najslabše so ceste proti Sodražici pa tudi nekateri odseki ceste Skoljica-Kočevje. Zelo je poškodovana glavna cesta skozi Ribnico, ki je kockana. Ceste najbolj uničujejo težki tovornjaki. Prav bi bilo, da bi teški promet preusmerili na železnico.

IZ VOJAŠKIH VRST — Izšla je prva letošnja številka Rešeta, ki spet prinaša vrsto zanimivih prispevkov iz življenja in dela v občini. Novost je, da imajo v njej kar dve strani vojakov. V tem kotičku objavljajo vojaški fotografije, literarne sestavke, predvsem pesmi, fotografije likovnih del in druge prispevke iz vojaškega življenja in dela. Ta kotiček, ki nosi naslov „Iz vojaških vrst v naši občini“, je pisan v srbohrvaščini, izhajal pa bo v vsaki številki „Rešeta“.

BREZ OGREVANJA — Na Trgu Veljka Vlahovića v Ribnici, kjer v blokih stanuje preko 800 prebivalcev, je prišlo minule hladne dni do nekajdnevnega zastoja pri kurjenju oz. centralnem ogrevanju. Zvedeli smo, da je do tega prišlo zato, ker je zmanjkalo kurilnega olja, pa tudi ker je kurilno olje zelo drago, saj se je pred kratkim podražilo in nekateri stanovalci niso hoteli plačati za nakup olja. Spor je vsaj začasno zglašen in spet kurijo.



— Kdo je najbolj zaslužen, da se je spor zaradi centralnega ogrevanja na Trgu Veljka Vlahovića razmeroma hitro končal?

— Gotovo samo mraz, ki je neusmiljeno pritiskal.

REŠETO

ZIVAHNO NA SMUČIŠČI — Tako dolge in lepe zime za smučanje na Kočevskem že nekaj let ne pomnijo. Posebno živahno je na smučišču v Dolgi vasi, kjer je bilo pred kratkim občinsko prvenstvo v smučarskih disciplinah, katerega se je udeležila tudi skupina smučarjev iz pobratene slovenske občine Dolina pri Trstu. (Foto: Primc)

Dvesto novih voznikov

Tri četrtine je mlajših od 30 let — Že novi izpiti

Avto-moto društvo Kočevje je v minulemu letu vzgajilo spet 199 novih voznikov motornih vozil. Največ novih voznikov je starih do 20 let, in sicer 68. V skupini do 25 let jih je 49, do 30 let pa 27, kar pomeni, da je tri četrtine novih voznikov mlajših od 30 let. Povprečna starost novih voznikov je samo 26,2 leta.

Soferske tečeje je lani obiskovalo kar 357 kandidatov, ki so opravili 5.977 ur voženj ali povprečno po 30 ur. V prvem poskusu je opravilo izpit 109 kandidatov, v drugem pa 90 kandidatov, medtem ko je bilo 158 odklonjenih, oz. je padlo. Kandidat, ki je uspešno opravil teoretični del izpita, je lahko v minulemu letu poizkušal v roku treh mesecev le dvakrat opraviti praktični izpit (voznjo).

Začeli so se tudi že tečajji in izpiti v tem letu, čeprav je še veliko snega in ledu. Kdor bo opravil izpit v teh težkih pogojih, gotovo ne bo imel težav z vožnjo poleti.

ANDREJ ARKO

Ob novem štetju

Kočevje je bilo po doslej znanih virih prvič omenjeno kot vas leta 1363, kot trg že leta 1377, kot mesto pa 1471, torej natančno pred 510 leti.

Še leta 1985 je bilo Kočevje bolj podobno vasi kot mestu, prebivalci pa so se ukvarjali predvsem s poljedelstvom. Leta 1817 je šlo komaj 910 prebivalcev, leta 1918, ko je bila končana prva svetovna vojna, pa 2.800 prebivalcev, med katerimi je bilo 1.100 Slovencev.

Ni znano, koliko prebivalcev je mesto šlo po drugi vojni leta 1945. Takrat tu ni bilo več Kočevjarjev (kočevskih Nemcev), ki so se med vojno prostovoljno izselili — niso bili torej izgnani, kar nekateri še danes trdijo. Po vojni se je začelo novo o naseljevanje Kočevske in tudi Kočevja.

Zanimiv je podatek, da je bilo leta 1977 v Sloveniji 51 mest, ki so štela skupaj 759.255 prebivalcev. Med njimi je bilo na 16 mestu Kočevje, ki je takrat štelo 8.279 prebivalcev. Zanimivi bodo podatki letošnjega štetja.

A. ARKO

DROBNE IZ KOČEVJA

OGRAJENO POKOPALIŠČE — Novo pokopališče je končno dobilo ograjo, da divjad ne more več pustiti grobov. Tudi psi potepenci ne morejo več noter. Takoj spomladaj bodo na notranji strani ograje zasačili živo mejo in uredili del že obstoječe žive meje. Vse to pa ne bo dosti pomagalo, če ne bodo vrata pokopališča zaprta. Kaže, da se

obiskovalci pokopališča nikoli ne bodo naučili zapirati vrat, zato bi jih morala uprava pokopališča ponoči zaklepati. Določiti bi morali tudi, od kdaj do kdaj bo pokopališče odprto. Le s takimi ukrepi se bomo izognili stroškom zaradi razdejania po divjadi in psih.

POVSON BLIŽNICE — Pozimi Kočevci naredijo po mestu, predvsem skozi parke in nasade, veliko bližnjic. Dokler je led ali trd sneg, ni posebne škode. Ponekod pa se že kaže zemlja in pohojene vrtnice ali okrasno gmičevje. Letos bo veliko proslav, mesto pa bo kazalo borno sliko in ne preveč ugodno spričevalo kulturne ravni občanov.

KAJ BO NAREDIL MATIJA? — V Kočevju je čez dan sonce, ponoči pa pritisne hud mraz. Rinža je spet zaledenela. Bomo videli, kako bo letos držal pregovor „Matija led razbija“. Upajmo, da ga bo res razbil in da se ne bo izogovarjal na pomanjkanje energije in na stabilizacijo, kot je vsesplošna navada.



— Slišal sem, da je v Indiji krava sveta žival.
— Pri nas sta pa tudi že svinja in tele.

KOČEVJSKE NOVICE

Kadri, deveta skrb kolektivov

V imenu občinske konference ZSMS govori sekretar Jože Piltaver — Je družbeni dogovor obležal v predalih? — Na pobudo mladih ponovne razprave

Tovariš Piltaver, v ZSMS ste začeli široko razpravo o družbeno-ekonomskem položaju mladih. Kaj ugotavljate za brežiško občino in kaj vas trenutno najbolj moti?

— Neizpolnjevanje dogovora o kadrovske politiki. V razvojnem programu za srednjeročno obdobje je določeno, kakšne izobrazbene stopnje bomo potrebovali, združeno delo pa še

štipendij 68 odstotkov. Za letošnji je pri nas razpisanih iz teh virov 126 štipendij, in še to večinoma za poklicne šole in ozke profile, za srednje šole samo 9 in za višje in visoke 16. Z višjo in visoko izobrazbo bi letos potrebovali 55 delavcev, v srednjeročnem obdobju pa 127. Vseh štipendistov na tovrstnih šolah je 86 in z njimi bi potrebovali za silo pokrili, problematični pa so kadri s srednjo šolo. Štipendiram jih pretežno iz združenih sredstev (226) in že do sedaj smo imeli presežke.

Mladi imamo torej tehtne vzroke, za očitke delovnim organizacijam, ker ne spoštujejo družbenega dogovora o kadrovske politiki. Naša konferenca je v sklepih zadnje seje to zahtevala in preko osnovnih organizacij ZSMS bomo sprožili razprave v združenem delu in v šolah ter vztrajali, da bo kadrovska in štipendijska politika postala se-

stavni del razvojnih načrtov delovnih organizacij. Tudi z mlajšo povezavo štipenditorjev s študenti nismo zadovoljni, zato smo v večjih kolektivih predlagali ustanavljanje klubov štipendistov, da bi med študijem spoznavali svoje bodoče delovno mesto in da bi DO mladim ob zaposlitvi zagotovile dobro mentorstvo.

— Na konferenci ste omenjali tudi stanovanjsko problematiko. Kako je s tem v brežiški občini?

— Na srečo ni tako zgoča kot drugod po Sloveniji. Mlajšim dodeljujejo v Brežicah sorazmerno dosti stanovanj, osnovne organizacije ZSMS spodbujajo mlade prosilce za namensko varčevanje. V združenem delu se bomo zavzemali predvsem za to, da bo postal ekonomski in socialni položaj delavca osnovno merilo za dodelitev stanovanja. Zahtevali pa bomo tudi točno opredelitev pojma „mlada družina“.

J. T.

Stiske glasbene šole

Manjka ji prostorov in učiteljev — Stavba se podira — Do leta 1985 bodo njeni učitelji poučevali na vseh okoliških osnovnih šolah

Brežiška Glasbena šola se zaradi pomanjkanja prostora in učiteljev s težavo odziva vedno večjemu zanimanju osnovnošolske mladine za glasbeno izobraževanje.

Po dva učitelja si delita eno učilnico in uspešnost rešujejo tako, da prenašajo del glasbenega pouka na okoliške šole. Vsak učitelj poučuje dvakrat na teden zunaj domače hiše.

Glasbeni pouk imajo na Bizeljskem, v Globokem, Dobovi in Cerkljah, do leta 1985 pa nameravajo vpeljati tovrstni pouk na vseh osnov-

nih šolah v občini, da bi ustregli tudi učencem iz oddaljenih krajev in jim omogočili vsaj osnovno znanje. Nadarjene otroke bodo usmerjali v matično glasbeno šolo, ki bo še naprej ostala srce glasbenega izobraževanja.

Število učencev naj bi se v naslednjih petih letih povzpelo od 220 na 250 ali 260. Zdaj ga omejujejo, zlasti za tiste instrumente, za katere nimajo učiteljev. Zunaj matične šole poučujejo predvsem igranje na harmoniko.

Kolektiv glasbene šole je še vedno brez zbornice. Stiska se v pisarni, ki je premajhna in kjer tudi ni miru. To jih sili v preureditev dveh prostorov za zbornico in pisarno, sedanjoo pisarno pa bi preuredili v učilnico. Zaradi tega že leta varčujejo na vsakem koraku. Vsak dinar trikrat obrnejo, zato brez širše družbene podpore ne bodo mogli uresničiti svojih načrtov v srednjeročnem obdobju. Adaptacija stavbe je nujna, ker tako ne morejo več nadaljevati. Pričakujejo vsak toliko posluha, kot ga je pokazala krajevna skupnost Brežice, čeprav s finančno podporo najbrž ne bo mogla sodelovati.

J. T.



Jože Piltaver

vedno planira pretežno ozke poklicne profile. To pomeni, da ni pričakovati kakšnega tehnološkega in organizacijskega napredka.

V brežiški občini imamo pre malo kadrovskih štipendij. Približno polovico jih je, druga polovica pa je iz sklada združenih sredstev. Slovensko povprečje je boljše, saj je kadrovskih

BOLEZEN PRAZNI ZEPE

Navadno so ženske prizadete, če jim zbolijo otroci in morajo ostati doma, da jih negujejo. Tu in tam že prevzemajo nase to dolžnost tudi očete, vendar rešitev ni le v enakomerni porazdelitvi bremen. Občinska konferenca Zveze mladine se zavzema za to, da bi bilo nadomestilo za izostanek z dela zaradi otrokove bolezni stoddostno vsaj do vnaprej dogovorjene starosti otroka.



UMETNIK MED DELAVKAMI — V Jutrjaninem tozdu O rlica v Brežicah so od 9. februarja dalje razstavljene plakete, medalje in plastike akademskega kiparja Vladimira Stovička. Razstavo je priredil Posavski muzej. Na sliki: avtor med ogledom proizvodnje. (Foto: V. Podgoršek)

NOVO V BREŽICAH

MAJHNE RIBE, DOBRE RIBE — Čeprav se število obrtnikov zmanjšuje, predstavlja njihov delež petino ustvarjenega dohodka v občini. Leta 1979 je bilo to 30 milijonov dinarjev. Realiziralo jih je 340 obrtnikov. Od takrat naprej je več zasebnikov opustilo obrtno dejavnost, zato pa so se pomnožili avtoprevozniki. Toda tudi njim se s podražitvijo goriva iztekajo dobri časi in zdaj mnogi že razmišljajo, če bi vztrajali ali ne.

REKREACIJA? — Za članarino 1.800 dinarjev imajo člani novoustanovljenega Športno-rekreativnega kluba Terme Čatež vse leto prost vstop v vse bazene, prednost in 50-odstotni popust pri granju tenisa, v savni, pri kroganju, minigolfu, balinanju in v trdim kabinetu. Včlanjujejo se pretežno Brežičani. Prijavnje se vedno sprejemajo in pričakujejo, da bodo prednosti privabile še marsikaterega ljubitelja športa. Upajmo, da zdaj igrišča ne bodo več samevala in da se bo Termam posrečilo vnesti več živahnosti na športne objekte.

VNOVIČ O DELOVNEM CASU — Občinska konferenca ZSMS je opozorila, na to, da bi v Brežicah kazalo znova spregovoriti o prilagoditvi delovnega časa otroškega vrta delovnemu času staršev. Prizadete so namreč tiste matere, ki so zaposlene v industriji in začenjajo delo ob šestih zjutraj.

KAKO DO POPUSTA PRI

Toplice: v dir za lanskimi številkami

Za Čateške Toplice so prvi letošnji meseci slabši od lanskih, ko so krenili v januar in februar s 6.000 rezerviranimi oskrbnimi dnevi. Napotnice za zdravljenje so imeli pacienti še od prej, vendar zaradi zakasnitve pri gradnji novega hotela niso prišli na vrsto. Zdravilišče je imelo lani še drugo prednost: zasedene je imelo tudi vse počitniške hišice. V njih so stanovali delavci jedrske elektrarne, ki so zdaj odšli.

— Na boljše zasedbo računamo v marcu, aprilu in maju, napoveduje vodja prodaje Anton Oštrbenk. Vrzeli bodo skušali zapolniti s samoplačniki. Za predsezonske mesece (do maja) so pripravili več zanimivih programov za preventivno zdravljenje, zaposlenih za kar delovne organizacije lahko namenijo denar pri sprejemanju zaključnih računov. Zal, zdaj spoznavajo, da jim omejitve sredstev za propagando lahko akcijo oslabi. Kljub težavam računajo, da bodo v aprilu in maju dohiteli ali pa celo presegli lanski obisk.

V sezonskih mesecih se bodo trudili zlasti za povečanje števila tujih gostov, zato so pravočasno vzpostavili stike z agencijami v nemško govorečih deželah (v Avstriji, Nemčiji, Švici) in na Nizozemskem, od koder so že do zdaj imeli največ turistov.

J. T.



STROJI, KI „KUJEJO“ DEVIZE — Čeprav so stroji v krškem Imperialu avtomatizirani, vendar potrebujejo budno spremljavo izkušenih delavcev. Okusi ljudi po svetu, za katere izdelujejo razne vrste žvečilnih gumijev, se pač razlikujejo. Lani so poslali prve pošiljke v Sovjetsko zvezo, letos pa načrtujejo izvoz tudi na bližnji vzhod. (Foto: Pavel Perc)

Da živimo, moramo najprej jesti

Krški komunisti o kmetijstvu — Razvoj družbenega sektorja naj spremlja še večja skrb za zasebnega kmeta — Nenehno pomanjkanje gnojil, ker ni deviz?

Hrani se ne more nihče odpovedati, zato ji pripisujemo strateški pomen. Zato je pridelovanje hrane v krški občini prednostna naloga, ki jo bo moč speljati ob močnem Agro-kombinatu in večji spodbudi zasebnim kmetom. To so med drugim poudarili krški komunisti na 28. seji občinske konference ZKS 18. februarja, ko so razpravljali o nalogah komunistov pri razvoju in preobrazbi kmetijstva v občini.

„Delegati, ki so imeli na voljo dobro, dovolj izčrpano poročilo o občinskih razmerah, so živahno spregovorili zlasti o neuskajenih cenah kmetijskih in drugih pridelkov, o pojavih za-

piranja enotnega jugoslovanskega trga in o nujni, da se za pospeševanje kmetijstva nameni več denarja.

Konrad Zupančič je govoril o pomembnem izvozu hmelja, živine, ki daje strokovnjakom misliti, kako bi lahko izvažali kar trikrat več kot uvozimo. Kmetje morajo kupovati umetna gnojila celo za devize. Da znajo tudi kmetje računati, je znova opomnil Martin Lešnjak, ko je s podatkom, da je bilo na Raki pred vojno 150 krav, danes pa komaj ducat, ponazoril položaj kmeta, ki mu je treba pokazati jasno usmeritev, ki prinaša tudi socialno varstvo.

„Agrokombinat načrtuje v tem srednjeročnem obdobju za okoli 350 milijonov naložb, zato je nujno poenotenje, da bodo, če smo se odločili za prioriteto kmetijstva, to dejansko — skupne naložbe,“ je označil namen konference Jože Peterkoč. Opozoril je na ogromna sredstva, vložena v nakup približno 2500 traktorjev, ki pa kmetom večji del rjavijo, kajti še zdaleč niso izkoriščeni. Ob ustreznem organiziranju v strojne skupnosti bi smotrno zadoščalo menda le 300 traktorjev! Peterkoč je poudaril, da mora biti družbeni sektor kot nosilec razvoja kmetijstva sposoben hitreje pognati kolo napredka tudi zasebnikom. Herman Pregl se je zavzel za rokovno opredelitev nalog komunistov s konkretnimi nosilci. Poudaril je velik delež kmetov (s kmetijstvom se v občini ukvarja 26 odst. prebivalcev, zasebniki razpolagajo s 16.890 ha zemljišč, Agrokombinat pa gospodarji na 1.014 ha zemlje), ki so zato še pomembnejši. Tudi Lojze Stih je menil, da je treba dati kmetu več veljave, na republiški problemski konferenci pa bi morali poudariti pomen načrtnega kmetijstva. Franc Rakar je omenil skrb za pridobivanje nove plodne zemlje, kar je nujno, saj vsako leto izgubijo več kot 35

ha kmetijskih površin. Pozornost je treba posvetiti tudi ostalim kmetom in štipendiranju mladih, voljnih dela na kmetiji. PAVEL PERC

Brigadam obetajo nov utrip

Mladinsko prostovoljno delo si je utrla tudi v krški občini razveseljivo število privrženecv. Izkušnje pri izvedbi lokalnih mladinskih delovnih akcij so nedvomno prispevale k lepim uspehom na republiških in zveznih akcijah. Krčari so med številnimi priznanji najbolj ponosni na najvišje — plaketo Veljka Vlahovića. Morda je tudi preprost ekonomski račun o lokalnih akcijah, ki so prinesle živahnosti življenjski utrip v oddaljene, manj razvite predele, dal spodbudo za še načrtnejši razvoj mladinskega prostovoljnega dela. Samoupravni sporazum, katerega osnutek bo v javni razpravi do 5. marca, naj bi zagotovil stalen dotok namenskih sredstev za izvedbo mladinskih akcij v občini v tem letu. S sporazumom naj bi podpisniki združili za interesne dejavnosti, funkcionalne in materialne stroške 658 tisočakov udeleženci sporazum pa so vse družbenopolitične organizacije, občinski izvršni svet, interesne skupnosti, ZRVS, Zavarovalna skupnost Triglav, Delavska unija, Zveza organizacij za tehnično kulturo, kulturnih in telesnokulturnih organizacij ter krajevne skupnosti Podbočje, Krško polje, Leskovec in Brestanica. Na območjih prav teh bi mladinci pomagali z delom na cesti, pri odhranjanju in urejanju okolja. Kulturno-zgodovinskih spomenikov, izgradnji otroških in športnih igrišč.

Sporazum je pomemben tudi zato, ker se mladinsko prostovoljno delo vključuje le v aktivnosti, opredeljene v letošnji resoluciji občine in letnih planih interesnih skupnosti. Krška občinska konferenca ZSMS, organizatorica MDA in usklajevalka interesnih dejavnosti, se upravičeno nadeja, da bo javna razprava spodbudila solidarnost do ljudi, ki si želijo pomoči mladih brigadirjev. P. P.

KRŠKE NOVICE

ČE NE BO OVIR — Okvirni program razstav, ki jih bodo pripravili člani krškega kluba likovnih amaterjev, je že narejen. Sami naj bi pripravili doma tri klubske razstave, izmenjavali pa jih bodo s svojimi pobratimi v klubih na Jesenicah, v Murški Soboti in Zagrebu. Zaenkrat še ne vedo, ali bodo program lahko uresničili in kje, saj prostori „Galerije samorastnikov“ na brestaniškem gradu ta čas niso uporabni.

TROJE NALOG — V krajevni skupnosti Veliki Trn bi v tem srednjeročnem obdobju radi uresničili troje nalog: ob avtobusnih postajališčih naj bi postavili 6 hišic-čakalnic, precej denarja nameravajo nameniti vzdrževanju in popravilu vaških poti, radi pa bi dobili še športno igrišče. Seveda so pripravljene prispevati tudi denar in prostovoljno delo.

V ŠOLSKIH KLOPEH — Krška poklicna gasilska enota, ki so jo za potrebe celotne občine ustanovili v prvi tretjini lanskega leta, ta čas usposablja del svojega kadra. Do konca leta bodo vsi, ki se izobražujejo v Krškem ob delu, opravili poklicno gasilsko šolo.

ZMANJŠATI STROŠKE PROSLAV — Koordinacijski odbor za proslave pri občinski konferenci SZDL je izdelal letošnji program proslav in prireditvev. Osrednja občinska prireditev bo predvidor 7. junija na brestaniškem gradu. Priporočajo smotrno organizacijo, da ne bi dajali denarja za drage programe in pogostitve.

BREŽIŠKE VESTI

KRŠKI TEDNIK

Da ne bi le dvigovali roke

Kako do prave menjave dela — Pripombe delavcev pregledalo predsedstvo SS

Navkljub visokim odstotkom, s katerimi so v sevniški občini sprejeli zlasti sporazume samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti, je predsedstvo občinskega sindikalnega sveta 18. februarja skrbno preučilo zbrane kritične pripombe iz javne razprave.

Ugotovitve bodo s pridom uporabili pri poglobljanju delegatskih odnosov. Ena od teh je, da delegati brez pomisljanja sprejemajo program na skupščini skupnosti, doma, to je v delovnem okolju, pa je potem pogosto drugače. Značilno je tudi, da številne pripombe pridejo nepozno, tedaj, ko že zmanjkuje časa za usklajevanje.

Vsaj programe občinskih samoupravnih interesnih skupnosti so minula leta pomagali v združenem delu pojasnjevati delavci iz strokovnih služb teh skupnosti. V zadnji akciji niso dobili niti enega povabila. Izdvajajo primer Kopitarne. Vodja njene delegacije je poiskal pomoč v tej strokovni službi. V tovarni so sporazume nato pojasnjevali delavcem delegati. Nasploh v tej tovarni vsak delegat po povratku s seje skupščine samoupravne interesne skupnosti napiše kratko poročilo. Le-to običajno povzame tovarniški bilten.

Nejveč zapisanih pripomb se je v sevniški občini nanašalo na

NOV DEKLIŠKI ZBOR

Sevnica bo v kratkem bogatejša še za en zbor. V Peklinski občinski šoli so se namreč z Andrejem Grabnarjem dogovorili za vodstvo pevkega zbora. Grabnar je dosegel lepe uspehe z zborom Rega. Prvo vajo v Sevnici so že imeli.

V BOŠTANJU NAJBOLJŠI STRELCI

Te dni se je končala sevniška občinska strelska liga, ki se je pričela že lanskega decembra. Po sedmih izenačenih krogih je prvo mesto zasedla ekipa Boštana I z 12 točkami, sledijo pa: Kovinar 1 10, Kopitar 8, Boštanj 6, Jutranjka 4, Lišca 2 in Kovinar 0. Izven konkurence je sodelovala tudi ekipa sevniškega društva invalidov in osvojila 4 točke. Še rezultati posameznikov: Kovačič (Lišca) 1791 krogov, Mirtelj (Boštanj I) 1791 in Zakošek (Kopitar) 1781. Prve tri ekipe in posamezniki so dobili medalje in diplome.

„RUDI KEPA“ — MARIBOR 4797 : 4761

Sevniško kegljaško društvo Rudi Kepa je pred dnevi imelo v gosteh na kegljišču hotela Ajdovec mariborski kegljaški klub Invalid in ga remagalo s 4797 : 4761. Sevnica: Bežek 820, Herval 819, Ševčar 807, Busar 798, Metelko 88 in Mesinger 765 podrtih keglev. To srečanje je bilo povratno, v ravnem nastopu v Mariboru pa so bili voljši domačini.

SEVNIŠKI PABERKI

RAZGIBAN MAJ — Vreme še nič kaj ne kaže na pomlad, kar pa ne pomeni, da se nanjo ne bi pripravljali. V Sevnici že potekajo sestanki o tem, kako naj bi nautrežnejše proslavili nekatere jubileje in obletnice. Vestno se pripravljajo tudi obrtniki, povezani v svojem združenju in Bohor. Obetajo najmanj razgiban teden obrtnišva.



„Zakaj se nihče bolj ne razburja, ko je sevniška občina med šestdesetimi slovenskimi občinami že na 54. mestu?“
„Ker kmalu ne bo mogla več pasti nižje.“

SEVNIŠKI VESTNIK

zahtevo po zmanjšani porabi. V več temeljnih organizacijah združenega dela so opozarjali, naj bi denar za graditev večnamenske dvorane v Sevnici do časa graditve ostal v združenem delu. Gradbeni odbor se že ravna po tem navodilu. V Stillešu, ki je sicer znan po podpori gradnji in obnov kulturnih objektov, tokrat niso soglašali s programom občinske kulturne skupnosti, češ da preveč denarja ob tem odteka v republiko. V dveh tozdih Kme-

PROBLEMSKA KONFERENCA O IZOBRAŽEVANJU

Če bo posebna delovna skupina pripravila vse potrebno, bo v Sevnici v začetku marca problemska konferenca ZK o uresničevanju svetovne menjave dela, uspehih pri razvoju tako imenovanih malih šol, celodnevne osnovne šole in podobnem. Šolski center namreč pri slednji stonjevati razvoj. Več namerjajo doseči pri skrbi za vrebino pouka kot zgolj gradnji objektov. Rokovnik vpisov v usmerjeno izobraževanje in lažje učno-vzgojno uspehe je minuli teden obravnavali svet za šolstvo pri občinski konferenci SZDL. Tudi ta seja je bila ena od priprav na konferenco ZK.

Samo troje inženirjev

Kdo vse manjka v seznamu kadrovskih štipendij?

Veljala naj bi resnica, da več kot naložba v stroje in zidove prinese naložba v kadre. Na tribuni kluba samoupravljalcev so bili povedani nekateri podatki o 60-odstotnem upadu razpisanih kadrovskih štipendij. Podobno je v Posavju, vendar vprašanje v sevniški občini le bolj zaskrbljuje zaradi znanega zaostajanja občine.

Dvoštevilčno število najdemo na celem seznamu le med štipendijami za poklicne šole pri Jutranjki, ki išče 24 konfektionarjev. Gostinsko podjetje razpisuje 7 štipendij za natakarje, drugi profili pa so že skromneje zastopani, npr. po pet gozdarjev, mizarjev in modelnih mizarjev. Seštevek po poklicnih šolah da 56. Pičleje je pri stari dobri srednji šoli. Tozdi GIP Betona je nakazal potrebo za dva gradbena tehnika, po enega tehnika, ekonomske in lesarske tehnike potrebujejo še v štirih tovarnah oziroma tozdih, vseh skupaj 6, ne 12, kot smo pomotoma zapisali zadnjič.

Domala ustavi se pri višjih in visokih šolah. Kopitarna razpisuje

MILICNIKI MIRILI — Minuli teden so sevniški trgovci naposled dobili tovarnjak polnih jeklenk plina iz zagrebške plinarne. Novica se je bliskovito razvedela po dolgem mestu ob Savi in še dlje. Še v trdni temi se je pred trgovino na Glavnem trgu razvila vrsta. Nihče ni mogel povedati, kdaj se bo izkazala ponovna sreča. Vse se je izteklo dobro, plina pa seveda ni bilo za vse.

KARNEVAL BO — Sevniški pustni veljaki bodo v torek po vsej verjetnosti nekaj postavili na cesto. Koliko bo tega, ni mogoče napovedati, vsekakor pa nekaj bo. Več kot teden dni prej tudi še ni mogoče povsem zanesljivo napovedati, ali bodo našli primernejšo lokacijo za DINOS, kot je boštanjško polje, ali bodo zecelj čistili savsko obrežje. Ker drugod te lanske hvalavredne akcije Sevničanov niso vzeli tako resno, je savsko obrežje po pičlem letu dni zopet sila žalostnega videza.

tijskega kombinata so se zavzemali, da je treba občinski kulturni in telesno-kulturni skupnosti nameniti več sredstev. Spraševali so tudi, za kaj je bil namenjen lanski denar za šolo v naravi. Na blanski osnovni šoli so v razpravi opozarjali, da vsaj v nerazvitih krajih ne bi smeli „varčevati“ pri mali šoli. l.t.d.

Sorazmerno slabo je šel v razpravi „skozi“ program raziskovalne skupnosti, ki ima za sevniško občino posebno velik pomen.

ZMIKAVT ODNEHAL

V noči na 17. februar je neznanec skušal vlomiti skozi zadnja vrata Pekove trgovine v Krškem. Razbil je ključavnico, nato pa opustil „podvig“.

OBCINSKA MUZEJSKA ZBIRKA

Predsedstvo občinske konference SZDL v Sevnici ima za jutrišnje sejo na dnevnem redu imenovanje iniciativnega odbora za pripravo muzejske zbirke „Sevnica skozi čas“. Na enem mestu, predvidoma na gradu, naj bi bilo pregledno zbrano gradivo od starega veka do sodobnosti. Razen sevniških zgodovinarjev naj bi v tem odboru sodelovali zgodovinarji, ki delujejo v osrednjih institucijah v Ljubljani.

Štipendijo za enega inženirja lesarstva, diplomirane inženirje pa iščejo vsi skupaj le tri: Stille diplomirane arhitekta, Kopitarna razpisuje dipl. inženirja lesarstva in Mercatorjev tozdi Proizvodnja diplomirane kmetijskega inženirja. Po drugi strani mnogokrat govorimo o nalogah za prestrukturiranje gospodarstva in še čem. S kom in kako?

Bratsko vzdušje

Delovno na „Rdečem praporu“ v Kragujevcu

Med dvaintridesetlansko slovensko delegacijo na trinajstem srečanju samoupravljalcev „Rdeči prapor“ v Kragujevcu je bil tudi Sevničan Maks Zupanc. Sevniški občini je to mesto priborilo uspešno delo kluba samoupravljalcev.

Maks Zupanc že med splošnimi vtisi poučarja delovno naravnost celotnega srečanja. „Delegati so se izredno disciplinirano udeleževali vseh aktivnosti. Po sejah skupin so neposredno stekle priprave za skupna zasedanja. Razprave delegatov so bile zanimive, saj so izhajali iz lastnih izkušenj. Zaponnil sem si mnenje zeniškega delegata, kako bi lahko dve tretjini raznih samoupravnih sporazumov vrgli v peč, ker niso življenjski. Največ zanimanja je bilo ravno za družbeno dogovarjanje v združenem delu,“ omenja eno od treh skupin, v katero se je vključil tudi sam. V tej skupini se jih je namreč od 700 delegatov znašlo kar 500.

Cetudi le bežni gostje, so delegati lahko občutili znano srbsko gostoljubnost.



Maks Zupanc: „Mnogo dobronamernih pripomb iz prakse.“



MALICA MED STROJI — V mokronoškem obratu Zmage so tako na tesnem z delovnimi prostori, da morajo malicati kar med stroji. Seveda to ni topla malica, ampak suha hrana, ki jo delavci prinesejo od doma ali kupijo v trgovini. Imeli so sicer že dogovore za malico v eni izmed mokronoških gostiln, a so jim gostilničarji odpovedali gostoljubje.

Delavci „Zmage“ so utesnjeni

Med obrati, ki v trebanjski občini, zlasti pri družbenopolitičnih organizacijah, že dalj časa zbujajo precejšnjo pozornost zaradi neurejenih, slabih delovnih razmer, je tudi mokronoški obrat Zmage. Vendar ta delovni kolektiv ni šibak samo po tej strani, baje v njem niso tudi samoupravno dobro organizirani.

Milan Borštnar, ki vodi ta obrat, pa je povedal, da so on sam in delavci za zdaj še kar zadovoljni s stanjem, kakršno je pač. Ko pa



Milan Borštnar



Anton Čož

ŠAH

Odprtega hitropoteznega občinskega turnirja v Trebnjem se je udeležilo rekordno število 25 šahistov, ki so bili razdeljeni v dve skupini. V finalu je zmagal Prosenik (Krmelj) pred Draganom, Hočevarjem in Koželjem (vsi Trebnje).

Prostore mladim

Od 12. do 13. februarja so bile v Trebnjem področne konference mladih delavcev, mladih iz krajevnih skupnosti ter izobraževanju. Na teh konferencah so se mladi iz trebanjske občine pogovarjali, kako bodo lahko bolj pristno uresničevali svoje potrebe.

Konferenca mladih delavcev se je zavzemala za dejavnost vlogo osnovne organizacije ZSMS v posameznem delovnem okolju, kjer je pogosto opaziti, da gre odločanje mimo mladine. Večjo povezanost pa bo treba doseči tudi med osnovnimi organizacijami sindikata, ZK in ZSMS. Tudi v krajevnih skupnostih so mladi pogosto prepuščeni sami sebi, pri čemer ni nahuje, da nimajo prostorov za svojo dejavnost. Še posebno ugoden odmev pa je dobila zamisel, da v ZSMS ne bi več sprejemali kampanjsko, ampak resnično samo tiste mlade ljudi, ki so v mladinski organizaciji pripravljeni tudi delati. Tudi področna konferenca mladih v izobraževanju bo imela veliko dela na področju seznanjanja mladih z usmerjenim izobraževanjem, kjer imajo že zakasnitv.

Tudi Ivica Fajfar, ki šele tri leta dela v tem obratu, je zadovoljna s plačo in z delovnimi pogoji in si boljših niti ne želi. Povsem drugačnega mnenja pa je Anton Čož, ki že dvajset let dela v obratu. Pravi, da so delovne razmere v sedanjih prostornih nemogoče in je skrajni čas, da se lotijo gradnje. Kot so nam še povedali, naj bi se to zgodilo še v tem petletnem obdobju. Kaj več od njih ni bilo mogoče izvedeti. Očitno je le, da so prostori pretesni, da delavci malicajo kar med stroji ali hodijo domov. Skratka, o razmerah v mokronoški Zmagi bo treba spregovoriti tudi na občinski ravni in delavcem povedati, kdaj bodo lahko zaživel v boljših delovnih in življenjskih razmerah.

Do poletja več telefonov

V krajevni skupnosti Sentrupert se pripravljajo na nov referendum — Zbrali bodo 9 milijonov dinarjev — Prednost bodo dali telefonu, šele potem cestam — Tudi na kredite računajo

Kdor po naključju obišče kraje v krajevni skupnosti Sentrupert, bo opazil vrsto asfaltiranih cest, pa tudi središče krajevnih skupnosti je lepo urejeno. Vendar Sentruperčani z doseženim niso pretirano zadovoljni. Svoje kraje bi radi še bolj uredili, že obstoječe prometne povezave pa še boljše vzdrževali.

Seveda je za vsa taka dela potreben denar, največ pa ga je za te namene mogoče



B. D.

dobiti s samopriskom. Ker se dosedanja samopriskovek konec marca izteče, se Sentruperčani že odločajo za novega. Za kaj vse bodo namenili denar, je povedal novi predsednik sveta krajevnih skupnosti Jože Freljih: „Naši ljudje so navajeni, da se pri nas zmeraj nekaj dela. Tudi dosedanja predsednika sveta krajevnih skupnosti Peter Zgonc si je veliko prizadeval za ureditev cest in krajev. To bomo seveda nadaljevali. Zato smo na skupščini krajevnih skupnosti sprejeli sklep, da se lotimo organizacije novega samopriskovka. Referendum naj bi bil 8. marca, če bo izglasovan pa naj bi krajan v naslednjih petih letih prispevali takole: po 2 odst. delavci in upokojenci, 2 odst. naj bi prispevali obrtniki od neto dohodka ter kmetje 5 odst. od negozdnih površin. Tako naj bi zbrali 9 milijonov dinarjev. Tretjina od tega naj bi šla za ureditev telefonske centrale. Zdaj imamo namreč eno samo telefonsko linijo, potrebe pa so velike. Po dogovoru s pošto naj bi novo avtomatsko telefonsko centralo montirali letos poleti. Druga tretjina denarja bo šla za asfaltiranje, obnovo in vzdrževanje cest, ostalo tretjino pa bodo dobili vaški odbori za svoje potrebe. Zlasti ta zamisel, da bi s tako zbranim denarjem gospodarili po vaških obdobjih, je naletela med krajan na precejšen odmev.“

Kot je še povedal Jože Freljih, ki je bil že prej podpredsednik sveta in torej zadeve pozna od blizu, se zavedajo, da bodo težave s pridobivanjem denarja iz ostalih virov. Zato ne bo mogoče narediti vsega v prvem letu, ampak bo treba kdaj tudi počakati na ugodnejše kreditne pogoje pri bankah. Sentruperčani so namreč doslej vedno sproti in pošteno plačevali vse obveznosti, tako da s te strani ni bojazni. Kdaj bodo kakšno stvar začeli graditi, pa bo znano šele po sprejetju letnega plana, ki čaka na referendum 8. marca. V tej krajevni skupnosti, kjer so se akcije v zvezi z referendumom že začele, upajo, da se bodo krajan odločili „za“. V nasprotnem primeru se lahko zgodi, da marsikaterega dela, ki je zdaj v načrtih, ne bo moč opraviti.

TREBANJSKE NOVICE

Letina ob gnojilu po žličkah?

Na trebanjskem koncu se obeta milijon litrov mleka, 1000 ton krompirja in 150 ton mesa manj — Nepravilna struktura uvoza gnojil — Prekupčevalci že stopili na plan

Kot kaže sedanji položaj na področju preskrbe z umetnimi gnojili, bodo zagate kljub zagotovljeni Zadrugi zveze, slovenskega izvršnega sveta in drugih organov, katerih skrb je tovrstna preskrba, še naprej prisotne. Najtežja in najbolj neljuba posledica tako slabe oskrbe pa je, da bo, če ne bo ugodnega vremena, letina za 20 odstotkov manjša, kot je bila lani. Kaj pomeni to, recimo, za trebanjsko občino, ki niti ne šteje med tako majhne pridelovalke kmetijskih tržnih presezkov, smo izvedeli v pogovoru z direktorjem KZ Trebnje inž. Dragom Kotarjem in vodjem temeljne zadrugne organizacije v isti zadrugi inž. Alojzem Metelkom: Če bi obveljala ocena o 20-odstotnem manjšem pridelku, bi na trebanjskem koncu pridelali za 1 (en) milijon litrov mleka manj, 1.000 (tisoč) ton krompirja manj in za 150 ton mesa manj. Čeprav številke v absolutnem smislu morda niti niso velike, pa je vendarle škoda vsakega nepridelanega kilograma mesa ali krompirja, saj s tem že načunamo velike načrte pri samooskrbi s hrano, s tem pa tudi prizadevanja za stabilizacijo.

Drago Kotar: „V zadnjih letih smo imeli že do konca decembra na razpolago vsaj 90 odstotkov umetnih gnojil, vse to seveda za spomladansko setev. Tako kot leta doslej, smo tudi letos načrtovali porabo 3.500 ton. Ker je že poletni zmanjkovanje umetnih gnojil, smo na sestanku Zadrugne zveze Slovenije postavili oskrbo z gnojili kot prednostno nalogo. Tam pa so nam odgovorili, da so se na posebnem sestanku, ki je bil avgusta s predstavnikoma izvršnega sveta Slovenije, dogovorili, da bo gnojil dovolj, saj bodo zanje zagotovljena devizna sredstva. Nato smo poslali tovarni gnojil v INI sporočilo o naših potrebah, trdno prepričani, da bo do tega tudi prišlo. Ker pa ni bilo pričakovanih rezultatov, smo tudi mi na zboru združenega dela skupščine SRS 5. novembra lani postavili vprašanje, kdo in kdaj nam bo zagotovil prepotrebna gnojila za spomladansko setev. Na seji je delegat 9. okoliša s področja kmetijstva, ki je vprašanje zastavil v našem imenu, dobil odgovor, da je že izoblikovana in sprejeta rešitev, ki

zagotavlja 205,7 milijona deviznih dinarjev za uvoz gnojil. Čas je tekkel, mi pa smo še vedno računali, da nam bodo zagotovljene količine gnojil. Medtem smo dobili obvestilo, da se sami ne moremo dogovarjati s proizvajalci gnojil, ampak se moramo držati dogovora o delitvi, ki ga je pripravil republiški koordinacijski odbor. Z ozirom na možnosti dobave nam je samo za organizirano kmetijsko proizvodnjo bilo odobreno 2.763 ton gnojil. Čeprav je to za 800 ton manjša količina od planirane, smo bili prvi hip zadovoljni. Ker pa je bilo hkrati sporočeno, da bo to prihajalo v zaporednih mesečnih obrokih, je očitno, da gnojila, ki jih bomo dobili po aprilu, ne bodo več za to sezono, marveč šele za naslednje leto. Do aprila naj bi dobili le 1.320 ton gnojil, kar pomeni le 40 odstotkov spomladanskih potreb. Moram povedati še to, da imamo trenutno na zalogi le 441 ton gnojil, a tako majhne količine v tem času še nismo imeli na zalogi. Po že sklenjenem dogovoru pa nam ta republiški koordinacijski odbor

dolguje za januar in februar 360 ton. V marcu in aprilu naj bi dobili še 310 oziroma 190 ton, vendar so tudi te količine z ozirom na dosežanje dobave negotove, še bolj pa njihova uporabnost. Aprila gnojil za krompir ne potrebujemo več.“

Alojz Metelko: „Prejšnja leta smo polovico gnojil oddali že na železniški postaji, kar je bilo veliko bolj ugodno za nas in za kmete. Vendar to ni edini problem, ki je zaradi take delitve gnojil nastopil pri nas. Gnojila bomo začeli deliti šele marca, poleg tega ne vemo še za cene, ki pa bodo za okoli 80 odstotkov višje, kot so bile lani. Največja težava, s katero se bomo v naslednjih dneh ubadali, pa je, da moramo za vsakega našega kooperanta izračunati, koliko gnojil mu lahko damo glede na količine mleka, krompirja, mesa in drugih pridelkov, ki nam jih je dobavil. Seveda so s tem dodatne težave, ki nam požro veliko dragocenega časa. Tako bodo kmetovalci za en hektar, posajen s krompirjem, dobili 400 kg dušičnih in 1000 kg mešanih gnojil, za 1000 l mleka 40 kg dušičnih in 140 kg mešanih gnojil, za 1000 kg mesa pa 240 kg dušičnih in 860 kg mešanih gnojil. Kot že rečeno, bodo zaradi slabšega gnojenja in ob neugodni letini lahko pridelki tudi za 20 in več odstotkov manjši, zaradi manjšega pridelka kmetje pa se utegne zmanjšati tudi stalež živine. Seveda bodo s tem otkrnjeni tudi dosežani dosežki pri uveljavljanju gnojil v kmetijstvu, kjer smo bili s 300 kg višje od slovenskega povprečja. In za krono vsega je treba povedati še to, da je struktura uvoza povsem nepravilna. Medtem ko bi dušična gnojila lahko sami izdelovali, jih uvažamo, mešana gnojila, katerih sestavine uvažamo, pa izvažamo.“

Da bi bila slika o preskrbi z gnojili še bolj podrobno izrisana, je treba povedati še, da so se že pojavili prekupčevalci z gnojili, da so sedanje težave nož v hrbet organizirani kmetijski proizvodnji. Kdor disciplinirano čaka na gnojila, ki mu jih bo priskrbel zadruga, bo lahko ostal brez njih, vsi ostali pa jih bodo dobili po takih ali drugačnih skrivnih kanalih. S tem pa je dodatno omajano zaupanje v zadrugo kot dolgoročno partnerico kmetov v sodobnem slovenskem kmetijstvu.

J. SIMČIČ

DEJAVEN RK V BREZOVICI

Medtem ko v nekaterih večjih krajih ni prevelikega zanimanja za delo Rdečega križa, pa se v Brezovici lahko pohvalijo z izredno uspešnim letnim članskim sestankom. Doma pri Gregorčičevih se je zbralo kar 27 krajanov, ki so hkrati po slušali tudi predavanje o visokem krvnem pritisku. Zanimivo je, da je bilo med njimi odkritih tudi nekaj tih, ki bodo zaradi previsokega krvnega pritiska morali obiskati zdravnika.

BRIGADIRJI VETERANI SO SE ZBRALI

V Trebnjem je bila nedavno skupščina kluba brigadirjev veteranov, katere se je udeležilo več kot 70 udeležencev delovnih akcij. Na skupščini, ki bo združevala vse brigadirje, ki so se udeleževali mladinskih delovnih akcij od Brčkega do Suhe krajine, so se dogovorili o svojem bodočem delu, ob dnevu brigadirjev, ki ga praznujemo aprila, pa bodo pripravili tudi delovno akcijo. Predsednik izvršnega odbora kluba brigadirjev pa je postal Darko Kuštof.



UMETNIH GNOJIL BO MANJ, GNOJA PA ... — Da, tudi gnoja bi bilo lahko manj, če se bo zaradi pomanjkanja umetnih gnojil zmanjšal stalež živine. O tem sicer Stanislav Steklasa ni znal povedati nič novega, ve le, da bo moral na svoje njeve zapeljati slehemo grudo domačega gnoja. Kako pa bo s preskrbo onega drugega, je zdaj še v rokah „višjih instanc“, pa tudi trebanjske kmetijske zadruge.

Ukrotiti nebrzdani ples cen

Skupnost za cene bo v trebanjski občini ustanovljena konec meseca — Zakaj obrtniki ne prijavljajo cenikov? — Od kod nekaterim taki zaslužki, davki pa majhni?

V času, ko cene nebrzdano divjajo navzgor in postaja vse bolj očitno, da bo zaradi tega ogrožena življenjska raven delavca, še posebej tistega iz neposredne proizvodnje, ki je že po pravilu najslabše plačan za svoje delo, je povsem razumljivo, da je pozornost mnogih osredotočena na novo nastajajoče skupnosti za cene.

Medtem ko nekateri dvomijo o učinkovitosti nove skupnosti,

celo resne pomisleke imajo nad širjenjem „administracije“, pa drugi spet pričakujejo čudežev čez noč. Resnica je v tem trenutku ta, da so akti za njeno ustanovitev že pripravljeni in da bo skupnost ustanovljena do konca tega meseca. Da bo začela v resnici delovati, bo treba seveda sprejeti program njenega dela, pripraviti kadre, ki bodo delali v njej in tako naprej. Vsekakor od nje ni pričakovati koristi takoj, toda gotovo sama ne bo mogla nič, če se ne bodo vanjo vključevali sveti potrošnikov. Teh pa v trebanjski občini še ni veliko, zato tudi še ni konference.

trebanjskih obrtnikov in nikoli oglasila inspekcija in preverila, po kakšnih cenah opravljajo svoje delo, ni bilo mogoče izvedeti. Veliko pa je tudi obrtnikov, ki imajo evidentirane cene od leta 1976 ali še od prej. Seveda je za potrošnike vse lepo in prav, če jim zaračunavajo cene po tečajnih merilih, vendar o tem lahko dvomimo.

Ker je tako, in tako vsekakor ni dobro, bodo imeli potrošniški sveti in konferenca potrošnikov v tem letu še veliko dela, če bodo hoteli spraviti divjanje cen v razumne okvire, še več dela pa bodo imeli, če bodo hoteli da obrtniki uredijo svoje cenike. Glas iz ljudstva, ki pravi, da so obrtniki pogosto prijavljali manjše dohode kot srednje dobro plačan uslužbenec z visoko izobrazbo, potem pa so si lahko z gotovino kupili avto nemške ali francoske proizvodnje, ki stane danes od trideset do štirideset milijonov, pa bi bilo treba preveriti. In seveda takemu krajanu, občanu naliti čistega vina, koliko in kje zaslužijo obrtniki in podobne dejavnosti.

J. SIMČIČ

KAKO V USMERJENO IZOBRAŽEVANJE

Pretekli teden je trebanjski VIO obiskala komisija novomeškega zavoda za šolstvo. Obisk je bil namenjen seznanjanju z usmeritvami v prihodnjem sistemu usmerjenega izobraževanja, hkrati pa je na obisku sodelovala tudi mentorica za poklicno usmerjanje mladih.

IZ KRAJA V KRAJ

USPELA PREMIERA V VELIKI LOKI — Igralska skupina, ki deluje v okviru Kulturno — prosvetnega društva Ivan Cankar v Veliki Loki je pripravila ljudsko igro Deseti brat. Prva predstava — igra je režiral Ludvik Bizjak — je doživela velikanski uspeh, saj se je v mali dvoranici trlo ljudi, kljub temu da so bile cene visoke; vstopnica je namreč veljala kar 50 dinarjev. Toda denar bo skupina gotovo znala prav obrniti, saj od drugod ne dobi pretirane pomoči.

JARKI ZEVAJO — V Mokronogu so se lani lotili gradnje kanalizacije. Ker pa jih je prehitelo slabo vreme, je ostala kanalizacija napol dograjena. Zdaj so Mokronogjanci nadse veseli, da ni kdo padel v jarek in tam zmrznil, saj bi jim potem trebanjski Tregrad lahko naprtil, da jih ovirajo pri delu.

PO IZKUŠNJE K OBRNTNIKOM — Medtem ko v družbenem sektorju tarnajo, da nikakor ni mogoče spraviti na zeleno vejo inovativne dejavnosti, bi se lahko zgledovali pri obrtnikih. Ti tudi kar naprej tarnajo, kako slabi časi da so nastopili, kljub temu pa kar dobro živijo, medtem ko se tarnanje v družbenem delu na obnese tako močno, saj je resničen odsev resničnih razmer.

TREBANJSKE NOVICE

Ob popisu bodite doma

V trebanjski občini bo popis opravljal četita 90 popisovalcev — Kako izvedeti, čigavi so vikendi?

Čeprav je do popisa ostalo še poldrugi mesec časa, pa ga ni več pretirano veliko za začetek priprav nanj. V trebanjski občini, kjer bo vse akcije v zvezi s popisom vodila sedemčlanska komisija, ki jo vodi predsednik občinske skupščine Tone Zibert, so se priprav že lotili.

Kot kaže zdaj, o tem nam je govorila tovarišica Milena Slapničar, ki vodi operativni del priprav, ne bo velikih težav, saj so ljudje običajno pripravljani pomagati. Seveda bi bilo dobro, če bi bili v času popisa od 1. do 10. aprila doma, da bi vedeli rojstne in druge podatke o svojih najbližjih, o stanovanjski površini, posesti itd.

„Bolj kot pomoč občanov in to, kako bomo dobili 85 do 90 popisovalcev, ki morajo imeti najmanj srednješolsko izobrazbo, nas skrbi, kako bomo dobili v evidenco vseh 2000 tako imenovanih vikendov, ki jih ima

mo na našem ozemlju. Mnogi lastniki teh vikendov, ki bi bili primerni tudi za stanovanjske prostore, so namreč doma izven našega območja, mnogi pa nimajo registriranih niti načrtov niti lokacije. Zato se zdaj skupaj z geodetsko službo trudimo, da bi od teh lastnikov dobili podatke. Za zdaj smo se dogovorili, da bomo na te stavbe obesili pomožne številke, hkrati z njimi pa tudi vprašalnik, katerega bodo poslali izpolnjenega nazaj k nam. Seveda bi bilo zaželeno, da lastnike vikendov o tem obvestijo tudi njihovi bližnji sosedje. Računamo, da bomo v teku enega meseca zbrali vse potrebne podatke.“

Seveda bodo sredstva množičnega obveščanja še veliko pisala o popisu, hkrati z njimi pa bomo tudi na straneh našega časnika posvečali precej prostora tej stvari. Tako se ni bati, da občani ne bi bili pravočasno obveščeni, kako naj se vedejo ob popisu.

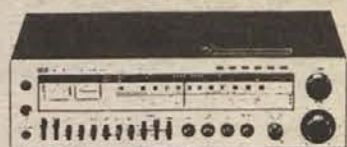


KAZALO JE ŽE, DA BO GRADNJA NAPREDOVALA — Trebanjski dom družbene zaščite je zaradi delnega izboljšanja vremena spet začel poganjati iz tal. Kot kažejo zadnje vremenske neprilike, pa se bo gradnja spet ustavila, tako da nikakor ni mogoče, da bi bila gradnja končana do konca marca, kot je bilo predvideno.



Iskra Commerce -
TOZD Zastopanje
tujih firm Ljubljana,
Celovška 122

predstavlja vrsto najsodobnejših barvnih televizijskih sprejemnikov
raznih velikosti in izvedb ter Hi-Fi stereo naprave



Obiščite našo trgo-
vino v Ljubljani
Celovška 122
Tel. 551-093,
553-377

RAZPISNA KOMISIJA MIZARSKEGA PODJE-
TJA „HRAST“ SENTLOVRENC NA PODLAGI 84.
ČL STATUTA ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA
DELA

objavlja

PROSTA DELA IN NALOGE

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA
- DIREKTORJA ORGANIZACIJE ZDRUŽENE-
GA DELA - REELEKCIJA.

Za opravljanje teh del in nalog morajo kandidati poleg
pogojev, določenih v 511. čl. Zakona o združenem delu,
izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo srednjo, višjo oz. visoko izobrazbo lesne,
organizacijske ali ekonomske stroke,
- da imajo 10 let prakse, od tega 5 let na vodilnih delovnih
mestih,
- da so moralno-politično neoporečni
- da bodo predložili program razvoja.

Ponudbe naj kandidati pošljejo Komisiji za imenovanja
Mizarskega podjetja „HRAST“ Sentlovrenc, v 14 dneh po
objavi.
O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh od dneva
razpisa.

134/8-81

„KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA SKUP-
NIH SLUŽB SIS OBČINE ČRNOMELJ

objavlja

prosta dela in naloge:

1. REFERENTA ZA VARSTVO DRUŽINE
2. REFERENTA ZA PLAN IN ANALIZE

Pogoj:

- pod 1.) višja šola za socialne delavce.
 - Prednost imajo kandidati s tečajem za predzakonsko sveto-
vanje.
 - pod 2.)
višja ali visoka šola ekonomske smeri.
- Prijave kandidatov z dokazilom o izpolnitvi pogoja sprejema-
mo v roku 15 dni po objavi.

146/9-81

OPEKARNA ZALOG • NOVO MESTO p.o.
TELEFON 21 403 22 291 POŠTNI PREDAL 10 TEK. RAČUN PRI SOK NOVO MESTO 52100-801-10082

OBJAVLJA
prosta dela in naloge

- 5 delavcev v proizvodnji opeke

Pogoji:

- NK delavec, starost do 40 let, primerno za moške in
ženske

Vsa dela in naloge so za nedoločen čas in z enomesečnim
poizkusnim rokom.

Prijave naj zainteresirani pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa.

141/9-81

SLOVENIJALES

- tovarna pohištva brežice

objavlja javno licitacijo

ZA PRODAJO TOVORNEGA VOZILA TAM 60
TS nosilnosti 2 tone

Licitacija bo dne 5. 3. 1981 ob 8. uri v prostorih tovarne.
Ogled vozila možen na dan licitacije od 6. ure dalje.
Licitacije se lahko udeležijo kupci, ki bodo do pričetka
licitacije položili pri blagajni jamstvo v višini 15.000,00 din.
139/9-81

Tovarna celuloze in papirja DJURO SALAJ Krško



TOZD VZDRŽEVANJE

objavlja

naslednja prosta dela oz. naloge:

1. STRUGARSKA OPRAVILA III. ALI II.
STOPNJE - za 4 delavce

Pogoji:

- dokončana poklicna šola
- 2 - 4 leta ustreznih delovnih izkušenj
- delo v dveh izmenah

2. MIZARSKA DELA - za 2 delavca

Pogoji:

- dokončana poklicna šola ustrezne smeri
- odslužen vojaški rok
- sposobnost za delo na višini

Vsa navedena dela oz. naloge so za nedoločen čas s polnim
delovnim časom.

Pismene prijave prejema kadrovska služba naše DO 15 dni po
objavi. Kandidati bodo pismeno obveščeni o izidu izbire v
roku 30 dni po izteku roka za sprejemanje prijav.

143/9-81

„ŽITO“ LJUBLJANA
TOZD PEKARNA IN SLAŠČICARNA
DOLENJSKA NOVO MESTO, LOČNA 21
KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA

objavlja prosta dela in naloge

1. VODENJE PROIZVODNJE PEKARSKIH IZDELKOV

Pogoji:

- višješolska izobrazba živilske tehnologije ali srednješolska
izobrazba kemijske smeri

2. VZDRŽEVANJE STROJEV IN NAPRAV

POGOJI:

- poklicna šola, smer električar

Rok za prijavo kandidatov je 15 dni po dnevu objave.
Prijavam morajo biti priložena dokazila o izpolnjevanju z
razpisom določenih pogojev.
Prednost pri izbiri imajo moški zaradi nočnega dela.

136/9-81

Komunalno in obrtno podjetje Brežice



razpisuje

javni natečaj za oddajo stavbnega zemljišča v stanovanjski soseski Trnje

Na javnem natečaju, ki bo v ponedeljek, 16. marca 1981,
ob 8. uri na sedežu KOP Brežice, se odda stavbno zemljišče v
stanovanjski soseski Trnje, na lokaciji št. 133, za gradnjo
vrstne hišice z garažo s pravico uporabe na parcelah št.
64/12, tr 194 m², št. 64/5 tr 172 m² in št. 64/11, tr. 80
m², v skupni izmeri 446 m² k. o. Trnje.

Odstokodnina za stavbno zemljišče znaša:
Vrednost zemljišča od 446 m² po din 61,00 je 27.206,00
din; sorazdelni stroški gradnje vodovodnega omrežja v kareju
„Kežman“ 9.224,40 din; prispevek za gradnjo kanala po
cesti B-B v znesku 10.000,00 din (od tega je čistilna
naprava 2.920,00 din); geodetska delitev zemljišča 1.742,00
din in vrednost zemljišča za ceste 4.605,00 din, v katerju
„Kežman“.

Uporabnik zemljišča trpi še naslednje stroške:
Prispevek za gradnjo ceste B-B, za gradnjo sekundarne
kanalizacije in za gradnjo Bohoričeve ceste ter del Kvedrove
ceste, nadalje prispevek za električno omrežje, za spre-
membo namena zemljišča in priključke na vodovod ter
kanalizacijo s stroški KOP in objavo natečaja v Dolenjskem
listu.

Za javni natečaj je treba vložiti pismeno ponudbo in
plačati varščino 5.000,00 din. Ponudba se vloži do 7. ure na
dan javnega natečaja. Ponudbi se vloži vprašalnik o stano-
vanjskih, delovnih in socialnih razmerah ponudnika. Stavbno
zemljišče se odda ponudniku, ki v največji meri izpolnjuje
pogoje razpisa. Podrobnejše informacije se dobe na sedežu
KOP Brežice.

138/9-81

„NOVOLES“, lesni kombinat
Novo mesto - Straža, n. sol. o.



Delavski svet
TOZD ŽAGA STRAŽA

razpisuje

prosta dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili
in odgovornostmi:

Vodja proizvodnje decimernice

pod naslednjimi pogoji:

- višja šola lesne smeri, 3 leta delovnih izkušenj ali z delom
pridobljene delovne zmožnosti za opravljanje teh del in
nalog, o rrganizacijske in vodstvene sposobnosti, moralno-politi-
tična neoporečnost

Kandidati naj pošljejo svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju
pogojev v 15 dneh po objavi na naslov:

„NOVOLES“, lesni kombinat
Kadrovsko-socialna služba

68351 Straža

O izbiri bomo kandidate obvestili najkasneje v 60 dneh po
poteku razpisnega roka.

131/8-81

K RAJEVNA SKUPNOST ŠENTRUPERT

razpisuje

honorarno delovno mesto

KNJIGOVODJE - KRAJEVNE SKUPNOSTI

Delovno mesto se razpisuje za nedoločen čas in z omejenim
delovnim časom.

Pogoji:

- srednja ekonomska šola;
- po možnosti delovne izkušnje;
- družbenopolitična neoporečnost.

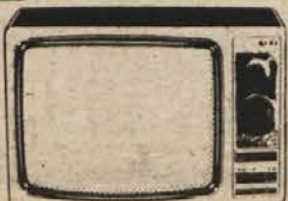
Ostali delovni pogoji in osební dohodek po dogovoru.

Interesanti naj pošljejo vloge na naslov: Krajevna skupnost
Šentrupert, 68232 Šentrupert.

129/8-81



Iskra Commerce -
TOZD Zastopanje
tujih firm Ljubljana,
Celovška 122



predstavlja vrsto najsodobnejših barvnih televizijskih sprejemnikov
raznih velikosti in izvedb ter Hi-Fi stereo naprave



Obiščite našo trgo-
vino v Ljubljani
Celovška 122
Tel. 551-093,
553-377

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

dp DOLENJSKI PROJEKTIVNI BIRO
NOVO MESTO, SOKOLSKA 1

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 26. februarja - Andrej Petek, 27. februarja - Gabrijel Sobota, 28. februarja - Roman Nedelja, 1. marca - Albin Ponedeljek, 2. marca - Janja Torek, 3. marca - Pust Sreda, 4. marca - Kazimir Četrtek, 5. marca - Janez

LUNINE MENE
27. februarja ob 2.14 - zadnji krajec

KINIO

BRESTANICA: 28. 2. in 1. 3. ameriški barvni film Kerri
BREŽICE: 27. in 28. 2. italijanski barvni film Rock'n'Roll. 1. in 2. 3. hongkonški barvni film Roka snrta. 3. in 4. 3. angleški barvni film Liubi Viljem.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

TAKOJ ZAPOSIM žensko v obrti za izdelke plastičnih mas v Sentejnerju. Naslov v upravi lista (768/81).
SPREMEM KV SLIKOPLESKARJA ter vajenca za izučitev slikopleskarske stroke. OD po dogovoru Brane Simončič, Gradenje 7, Smarješke Toplice.
1. 3. 1981 ZAPOSIM KV ELEKTROINSTALATERJA z znanjem popravila gospodinjstev aparatov, s končno elektro šolo, vozniškim izpitom B kategorije in oglašnim vojaškim rokom. IVAN PETRIČ, CB 46, METLIKA.

TAKOJ ZAPOSIMO mlado dekle za strežbo in delo v bifeju. Hrana in stanovanje v hiši, 2 dneva prosta v tednu, OD dober. Bife Tomaž Vehovec, Ljubljana-Polje 346, 61260 Ljubljana-Polje.

PROTI DOBREMU PLAČILU ISCEM žensko za 4x mesečno varstvo dveh večjih otrok na domu. Naslov v upravi lista (772/81).
ISCEM DELAVCA ZA AVTOLIČARSTVO. Franc Zupančič, Potok 35, Straža.

STANOVANJA

ISCEM SOBO s sanitarijami in možnostjo kuhanja. Naslov v upravi lista (763/81).
DEKLE-DIJAKINJA išče nepremljeno sobo v Novem mestu. Ponudbe pošljite pod šifro „REDEN PLACNIK“.
V SEVNICI ali bližnji okolici išče stanovanje mlada družina z enoletnim otrokom. Naslov dobite v kurilnici Stilleša.
STANOVANJE, dvosobno, opremljeno, z nekaj vrta in kmetijoj, takoj vseljivo, na lepem delu Novega mesta, prodam najboljšemu ponudniku. Naslov v upravi lista (771/81), tel. 21-983.

CRNOMELJ: 26. 2. ameriški film Demonsko seme. 27. 2. in 1. 3. hongkonški film Zmajev bes. 28. 2. in 1. 3. ameriški film Lasje. 2. 3. ameriški film Fantazija. 2. in 3. 3. francoski film Lopov. 5. 3. ameriški film Otroci zbora.

KOSTANJEVICA: 28. 2. ameriški film Svobodna žena. 1. 3. ameriški film Bruce Lee proti Supermanu. MIRNA: 28. 2. film Quadrophonija.

NOVO MESTO - KINO KRKA: Od 27. 2. do 1. 3. domači barvni film Delo za določeni čas. 2. in 3. 3. ameriški barvni film Sodoma in Gomora. 4. in 5. 3. ameriški barvni film Krč strahu.

NOVO MESTO - KINO JLA: Od 27. 2. do 1. 3. nemški film Pločevinasti boben.
SEVNICA: 27. 2. jugoslovanski film Vrnitev. 28. 2. in 1. 3. ameriški film Uboj v Amsterdamu.
RIBNICA: 28. 2. in 1. 3. angleški barvni film Špijon, ki me je ljubil.

SOLIDNIMA FANTOMA ODDAM

opremilno, centralno ogravano dvosobno stanovanje. Naslov v upravi lista (770/81).

Motorna vozila

PRODAM tovorni avto Mercedes 337/42 K registriran do leta 82. Eržen Anton, Velika Strmica 3, Trebelno.

ZASTAVO 430 K/76, registrirano do konca leta, ugodno prodam. Tel. 25-670.

R 4, letnik 1978, dobro ohranjen, prodam. Nežka Deželan, Kotarjeva 4, Novo mesto.

ZASTAVO 750, letnik 1977, prodam. Stjepan Golovrski, Brod 31, Novo mesto.

Z 101, letnik 1974, obnovljeno in razne dele za Z 101, prodam. Jože Agnič, Gotna vas 51 c, Novo mesto.

MERCEDES 1513 kiper, trambus, letnik 1970, motor generalno obnovljen, prodam. Stane Košček, Koštalova 30, Novo mesto. Tel. 23-426.

ZASTAVO 750, letnik 1980 in letnik 1974, generalno obnovljen, prodam. Tel. 21-140.

PRODAM Zastavo 750, letnik 1974, v dobrem stanju. Registracija do leta 1982. Vidmar, Mačkovec 9, pri Dvoru.

POCENI prodam Skoda L 110, letnik 1974, v voznem stanju, in moped TOMOS T 12. Mohorčič Franc, Žužemberk 63.

RENAULT 4, letnik 1974, prodam. Vinko Vidmar, Male Vodenice 10, Kostanjevica.

NSU 110 prodam. Informacije po tel. 25-185.

ZASTAVO 750, dobro ohranjeno, letnik 1978, prodam. Ogled v nedeljo, 1. 3. 1981, od 14. ure dalje. Dobravica 38, 68310 Sentejmerje.

Z 750 luxe, letnik 1976, prodam. Jože Krašovec, Žužemberk 106.

FIAT 850 prodam. Avsec, Dolž 46.

ZASTAVO 1300, rahlo karambolirano, levi blatnik, letnik 1973, prodam za 7.000 din. Albin Krajč, Pavlinov hrib, blok B 2, Trebnje.

ZASTAVO 1300 v nevoznem stanju in novejšo karoserijo za enak avto prodam. Ogled vsak dan po 15. uri. Karel Kmet, Gor. Sušice 37.

RENAULT 4, letnik 1979, ugodno prodam. Silvo Serceelj, Trdinova 5, Novo mesto, tel. (068) 21-405 od 6. do 14. ure.

FIAT 850 sport coupe, letnik 1971, prevoženih 31.000 km, prodam za 22.000 din. Prodajni tudi fiat 850 special, karoserija ima nov koš podne, prage, blatnike, masko itd. Dušan Žbogar, Semič 1.

MERCEDES 1413 kiper, dobro ohranjen, prodam. Tel. (068) 85-386.

MOTOR AP 4, letnik 1979, prodam. Boris Pene, Stefan 2, Trebnje.

FIAT 850, registriran do konca leta, prodam za 1,7 M. Srečko Kumer, Prečna 52, Novo mesto.

SPACKA, letnik 1975, prodam. Ogled po 15. uri. Branka Kobe, Diska 46, stan. 25/II, Novo mesto.

ZASTAVO 750 L, letnik 1978, prodam. Dragan Malič, Muzejska 9, Novo mesto.

F 750, letnik 1977, prodam. Ogled v popoldanskem času. Samo Verbič, C. herojev 38, Novo mesto.

MOTOR BMW, letnik 1954, prodam. Julij Malenšek, Podgrad 19, Novo mesto.

ZASTAVO 750, letnik 1977, nujno prodam. Dušan Gačnik, Potov vrh 53, Novo mesto.

WARTBURG karavan, letnik 1977, 60.000 km, ugodno prodam. Stanislav Gorenc, Družinska vas 52, Smarješke Toplice.

ZASTAVO 750, letnik, 1979, prodam. Tel. 84-953.

ZASTAVO 750, letnik 1979 ter R 4, letnik 1979, prodam. Tel. 24-730.

Kmetijski stroji

TRAKTOR URUSO C 335, letnik 1972, dobro ohranjen, prodam. Janez Agnič, Desinec 9, 68340 Črnomelj. Ogled možen vsak dan.

OBRAČALNIK AVTOMATIK, Italija, za BCS, prodam po ugodni ceni. Karol Grden, Dolga njiva 14, 68212 Velika Loka.

PRODAM odbr ohranjen traktor Ferguson IMT 533 z opravljenimi 3500 urami. Lažo Petretič, Jabilance 14, Kostanjevica/Krki.

PRODAM MLATILNICO z reto in trosili. Vinko Muhič, Češence 4, Mirna peč.

PRODAM

PRAŠICA, težkega 120 kg, prodam. Campa, Jelše 2, Mirna peč.

RABLJENO DNEVNO SOBO, prodam. Katica Ivanič, Cesta 4. julija 52, Krško, tel. 71-343.

TV COLOR GORENJE, ekran 67, dobro ohranjen, prodam za 1,8 M. Tel. (068) 22-022.

NOV KOMBINIRAN SKOBELENI STROJ Standard Osijek, zelo ugodno prodam. Naslov v upravi lista (769/81).

POPOLNOMA NOVO NERABLJENO SPALNICO, prodam za polovično ceno. Tel. 25-670.

PSE, nemške ovarje, prodam. Krhin, Ratež 18, Brusnice.

PRODAM trajno gorečo peč EMO, KUEPERSBUCH, 1,5 m³ kremenčevega peska za fasado, ter novo prikolico za osebni avto. Naslov v upravi lista. (838/81)

SPREDNJI LEVI BLATNIK (tovarniško nov) za spačka prodam. Te. 24-322 po 15. uri.

KULTIVATOR STANDARD-HONDA F 48 poceni prodam. Informacije na tel. 83-177 po 14. uri.

ZREBICO, staro 8 mesecev, primereno za šport, prodam. Franc Koželj, Loka 3, Sentejmerje.

SPORTNO KOLO z 10 prestavnimi prodam. Horvat, Zabja vas 3, Novo mesto.

ODLIČNO VINO, predelano iz starih sort grozdja, prodam. Simončič, Sentejmerje 65.

PRIKOLICO za osebni avto prodam. Ivana Roba 36, Novo mesto.

KOSTANJEVO KOLJE (obdelano) in kostanjeve stolpe za vinograd prodam. Plut, Brezova reber 5, Semič.

TRAJNO ZAREČO PEČ Plamen, malo rabljeno, prodam. Šmihel 44, Novo mesto.

OBVESTILO BRALCEM!

Obveščam stranke, da sta se naročniški in oglašni oddelek Dolenjskega lista te dni preselila iz dosegljivih prostorov v Ivanetičevih hiši na Glavnem trgu 5 v stare prostore na Glavnem trgu 3 (nad Mercatorjevo trgovino).

DVE BELI OBLEKI (7-8 let 12-14 let) prodam. Cesta brigad 10, Novo mesto.

GRABENO BARAKO 3 x 4 m in električno omarico, primerno za začetek gradnje, prodam. Trebnje, tel. (068) 83-553.

HRASTOVE PLOHE (5 in 8 cm) prodam. Tel. 21-102.

NOVO SPALNICO Matej, prodam. Darko Zupan, Sentejmerje 208.

4-DELNO ZASTEKLJENO OKNO z roletami prodam. Rudolf Kuhar, Mokronog 86, tel. 82-769.

RADIOCENTER GORENJE (gramofon - magnetofon - radio), ugodno prodam. Brane Murn, Podturn 65, Dol. Toplice.

POROČNO OBLEKO (nosečniško) št. 42 prodam. Dol. Toplice 66.

KUPIM

KUPIM ANGLEŠKI JEZIK 2000 S (ploščice). Tel. 21-747.

KUPIM opečni modelarski voltak 30 cm širine, monta in betonsko železo 8 mm. Ivan Hlebec, Dol. Leskovec c 6, Brestanica.

KUPIM ELEKTRIČNI APARAT za spajanje tračnih žag. Mizarstvo Bojan Ržek, Deskova vas 3, Stari trg ob Kolpi.

KUPIM TRAKTOR od 14-18 KM. Rudi Zupančič, Gor. Gradšče 26, Sentejmerje.

RABLJEN ŠIVALNI STROJ Singer ali Pfaff kupim. Marija Fabjan, Dol. Kamenje 16, Novo mesto.

TAKOJ KUPIM HIŠICO pod Gorjanci do Sentejmerja. Naslov v upravi lista (767/81).

POSEST

42 arov vinograda z zidanico in vodnjakom v Grčevju poceni prodam. Polovico vinograda je na terasah. Nace Brule, Gor. Kronovo 3, Otočec, tel. (068) 84-980.

VINOGRAD v Semicu nad tovarno Iskra v izmeri 12 arov, star 16 let, kvaliteten grozdje, prodam enemu ali dvema kupcem. Zemljiščel je primerno za vikend. Informacije po tel. (061) 322-259 od 17. do 19. ure ali v Semicu pri hišni št. 28.

VINOGRAD na Kiri-Mihovo prodam. Naslov v upravi lista (764/81).

GRADBENO PARCELO (40-50 arov) starega vinograda v lepem kraju prodam. Naslov v upravi lista (765/81).

TERASIRAN VINOGRAD, še nezasažen, z nekaj gozda in zidanico z električno nujno prodam. Okoliš Mokronog-Sentejmerje / Ponudbe pod šifro „DOSTOPNO“.

20 AROV ZEMLJISCA, primernega za vikend, na sončnem kraju na Bujniku v bližini Malkovca prodam. Iz Sevnice oddaljeno približno 13 km, iz Novega mesta okoli 60 km. Približno 5 arov parcele je preregolano, zgoraj prostor za postavitev vikenda. Dostop z vsakim prevoznim sredstvom, ob parceli cesta, voda in elektrika. Cena 60.000 din. Naslov v upravi lista (766/81).

STARO HIŠO na Malem Rigižu in nekaj vrta prodam. Alojz Ratelj, Meniška vas 43, Dol. Toplice.

VINOGRAD (20 a) primeren za vikend na Bizelskem, prodam. Tel. 22-844.

VINOGRAD v izmeri 9 arov, dostopen z vsakim vozilom in vinskih širambo, prodam. Ivan Lesjak, Zg. Mladetiče 3, 68295 Tržišče.

84 a TRAVNIKA za košnjo (seno, otava), prodam za 4.000 din. Jože Rajer, Loke 3, Straža.

VINOGRAD (opuščen) na Trški gori (15 arov), prodam. Naslov v upravi lista (773/81).

RAZNO

IZGUBIL SE JE PES ANGLEŠKI SETER, črnebele barve z dolgo dlako, po imenu BARO, na področju Otočca - Rateža. Najditelja psa prosimo, da ga proti nagradi 5.000 din zadrži in obvesti o tem POSTAJO MILICE V NOVEM MESTU.

PREKLICI

ANOTN BEVC z Belega griča, Mokronog, prepovedujem vsakršno sečnjo lesa v gozdu nad Pujledom, parcela št. 1611.

OBVEŠČAMO VSE, da nismo plačniki dolgov, ki jih je morebiti storil ALOJZ ŠKUFCA mlajši z Rebrji pri Žužemberku. Poleg tega opozarjamo, da je prodaja premičnin in nepremičnin neveljavna. Prosimo vse, posebno pa sovaščane, za razumevanje. Sestre in starši.

STANE MIKLAVČIČ, Majde Šilc 22, Novo mesto, preklicujem vse neresnične besede, ki sem jih izrekel zoper tov. Ireno MILA-NOVIČ in njenega sina, kakor tudi zoper Braneta Tričiča, oba Majde Šilc 22, Novo mesto. Zahvaljujem se jima, da sta odstopila od tožbe.

LADISLAV KODRIC z Brezja 12 prepovedujem širjenje lažnih vesti in vsakršno vožnjo po moji posesti MARTINU KODRICU z Brezja 11. Če tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

OBVESTILA

VODOVODNE INSTALACIJE MONTRAM in popravilam po ugodnih cenah. Material na zalogi. DRAGO VIRČ, Tomšičeva 11, 68210 Trebnje, tel. 83-594.

OD 10. MARČA DALJE bom prodajal JARČKE, odlične nesnice. Vilko Zore, Zg. Pimiče 116, Medvode, tel. (061) 612-369.

ELEKTROINSTALACIJE, napeljava in popravila vrši IVAN PETRIČ, CBE 46, Metlika. Material je na zalogi. Se priporočam!

NOVOST! Obveščam ceniene stranke, da izdelujem slike za potne liste, vozniška dovoljenja in osebne izkaznice. 4 slike dobite takoj. Cena je ugodna. Delovni čas ob ponedeljkih in petkih od 7. do 9. ure in od 15. do 20. ure. Priporočam se FOTOGRAF CVETKO TRAMTE, Breška vas 3, Bela cerkev!

OBVESTILA

DRAGEMU MOŽU IN OČETU FRANCU ŠINKOVCU iz Mokrega polja želi za 70. rojstni dan mnogo sreče, predvsem za zdravlje, žena Pepca, sinovi Franci in Jože z družinama, Silvo iz tujine ter Vida, Stanko in Ivan.

DRAGEMU MOŽU, OČETU in DEDKU FRANCU ŠINKOVCU iz Mokrega polja 19 vse najboljše ob 70-letnici življenja! Vsi njegovi, posebno pa vnuki Katja, Aljoša, Polonca in mali Marko.

OBVESTILA

DRAGEMU MOŽU IN OČETU FRANCU ŠINKOVCU iz Mokrega polja 19 vse najboljše ob 70-letnici življenja! Vsi njegovi, posebno pa vnuki Katja, Aljoša, Polonca in mali Marko.

PREDAVANJA IN SREČANJA

V domu JLA v Ribnici je bilo v februarju več športnih tekmovanj in srečanj, razen tega pa še običajna športna vadba in rekreacija. Bilo je tudi dvoje predavanj, in sicer „Pomen Titovega vojaškega dela“ in „Civilna zaštita in njene dejavnosti“. Predavala sta Stane Kromar in Guštin Vatovec.

M. G. - c

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DITC, tozd Časopis Dolenjski list, Novo mesto - USTANOVITELJ LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Niko Rihar.

UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Bojan Budja, Milan Markelj, Jože Primc, Drago Rustja, Jože Simčič, Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Zeleznik. Tehnični urednik Priloge: Dušan Lazar. Ekonomska propaganda: Janko Saje in Marko Klinc.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 10 din, letna naročnina 380 din, plačljiva vnaprej - Za delovne in družbene organizacije 760 din - Za inozemstvo 760 din ali 26 ameriških dolarjev oz. 50 DM (oz. ustrežna druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun 52100-620-170-32000-009-8-9 (Ljubljanska banka, Temeljna doljenjska banka Novo mesto).

OGLESI: 1 cm višine v enem stolpcu 180 din, 1 cm na določeni strani 200 din, 1 cm na srednji ali 2. strani 250 din, 1 cm na prvi strani 320 din. Vsak mali oglas do 10 besed 60 din, vsaka nadaljnja beseda 6 din - Za vse druge oglase velja do preklica cenik št. 11 od 1. 1. 1980 - Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100-603-30624 - Naslov uredništva: 68001 Novo mesto, Glavni trg 7, p. p. 33, telefon (068) 23-606 - Naslov uprave: Glavni trg 3, p. p. 33, tel. (068) 23-611 - Naslov ekonomske propagande in malih oglasov: Glavni trg 5, p. p. 33, telefon (068) 22-365 - Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo - Časopisni stavek, filmi in prelom DITC, tozd Časopis Dolenjski list, Novo mesto - Barvni film in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.



ZAHVALA


Kruta in neizprosna usoda nam je iztrgala iz naše sredine dragega moža, očeta, brata, starega ata in strica

STANETA KOBLERJA

iz Gotne vasi

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancom in vaščanom, ki ste se tako številno poslovili od njega, nam ustno ali pismeno izrazili sožalje in mu v slovo podarili cvetje. Posebej se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju nevrološkega in internega oddelka Splošne bolnice Novo mesto za skrb in nego. Prav tako se zahvaljujemo organizatorju pogreba Vinku Avscu, kolektivom in DPO, Občinski konferenci SZDL Novo mesto, krajevni konferenci SZDL Gotna vas, ZZB Novo mesto, KS Gotna vas, SAP TOZDKočevoje, OŠ „Suljeska“ Zavidoviči, Tkalnici Novoteks in KZ Krka - b lagovnica Zabja vas za podarjene vence. Zahvaljujemo se tudi pokojnikovim nekdanjim sodelavcem za podarjeni venec, zastopstvu brigade VDV, rezervnim starešinam za spremstvo na zadnji poti, obema govornikoma za besede slovesa ter pevcem, go d bi in gasilec. Vsem še enkrat hvala!

Zalujoči: vsi njegovi



ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta in starega očeta

PEPIJA JANKOVIČA-SABLJE

nosilca spomenice 1941, borca Gorjanskega bataljona, VOS in borca I. brigade VDV

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani v najtežjih trenutkih. Hvala vsem, ki so nam ustno in pismeno izrazili sožalje, darovali pokojniku toliko cvetja in ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Najlepša hvala družbenopolitičnim organ izkazanim za darovane vence in ZZB NOV Sentejmerje za organizacijo pogreba. Posebej se zahvaljujemo za nesebično pomoč in oporo: sosedom, soborcem, no silcem spomenice 1941 in rezervnim starešinam, ki so mu držali častno stražo. Prisrčna zahvala tov. Antonu Plutu in tov. Jožetu Pencu za poslovilne besede, go d bi, pevcem in enoti JLA za poslednje izkazane vojaške časti.

Zalujoči: sin Janez, hčerka Tatjana z družinama ter drugo sorodstvo

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 14. do 20. februarja so v brežiški porodnišnici rodile: Marinka Vončina iz Krškega - Tino, Darinka Macur s Senovega - Damjana, Angela Kostrevc iz Krškega - Stanka, Slavica Pavec iz Krivice - Francija, Elizabeta Kunej iz Osredka - Jano, Slavica Debeljak iz Harmnice - dečka, Danica Pantič iz Dol

Leskovca - Zeljka, Dragica Kolar iz Kraljevca - Bojana, Slavica ŕrjav s Cateža - Mitja, Irena Klenovšek iz Kladja - Jožeta, Višnja Hreščič iz Rud - Martino, Alenka Kranjc iz Sedma - Janjo, Branka Stupar iz Međsav - Tomislava, Viktorija Mešiček iz Velikega dola - deklico, Đurđa Golubič iz Dola - Sandro, Jožefa Kreačič iz Cundrovca - Matejo, Branka Murko iz Krškega - Mateja, Milena Petelinc s Se - Alenko, Vera Oršiček iz Orešja - Ivico. - Čestitamo!

JOŽE KOČEVAR - CEZAR

Leta neusmiljeno tečejo in redčijo vrste živih borcev naše Petnojste. Ko te spremljamo k zadnjemu počitku k Trem faram, se spominjamo, kako sva skupaj v Petnajsti prenašala vojne napore, kako si stal ob strani onemoglemu očetu, pa vseeno našel

moči, da sta z ženo Maričko podpirala OF, da si pomagal, kjer je bilo treba, vozil ranjence po stranskih poteh, bil z nami do zadnjega v Petnajsti. Kot tih in miren značaj si napore in zlo vojne prenašal potrpežljivo, kakor tudi trdo življenje samo. Kadar koli sem te pobral po zdravju, si le malo potožil... Poslavljamo se, Jože, z mislijo, da vsi pride mo na vrsto.

HINKO WILFAN

V SPOMIN

Dnevi minevajo, čas gre naprej, toda naše drage žene in mamice



MARIJE DRAGAN

z Brezja

ni več pri nas. Že leto dni jo krije zemlja, naš dom je prazen in pust, v naših srcih je neizprosna bolečina. Tvoj spomin živi v naših srcih, tvoja slika nas spremlja povsod.

Vsi tvoji

ZAHVALA

Ob bridki in nenadomestljivi izgubi našega dobrega očeta, starega očeta in praočeta, ki nas je zapustil v 87. letu starosti

ANTONA JUREČIČA

iz Bregov pri Leskovcu

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste sočustvovali z nami v tem težkem času, pokojnemu prinesli vence in cvetje ter ga spremili k njegovemu poslednjemu domu. Posebna hvala delavcem „Slovenijales“ - tovarne pohištva Trbovlje, SDK Trbovlje, Rudis Trbovlje, Aero Celje, LB TPB Krško, LB TPB ekspozitura Sevnica in Marijinim bolniškim sestram iz Ljubljane. Duhovniku se iskreno zahvaljujemo za lepo opravljeni obred in tople besede. Hvala tudi vsem, ki ste nam ustno ali pisмено izrazili sožalje.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Po dolgi in mučni bolezni nas je v 70. letu starosti za vedno zapustila naša draga mama, stara mama in varuhinja



HILDA LUKEŽIČ

iz Semeča 48/a

Toplo se zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje in pokojni darovali cvetje. Posebno zahvalo izrekamo osebu internega oddelka bolnišnice Novo mesto, kolektivu Iskre Semeč, sosedom iz Semeča in iz Kašče ter družinam Škrinjar, Švajger, Kobe, Brodarič, Simonič in Nežki Bezek za poslovilne besede ter župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: hčerki Marija z možem Božom, Pepca z možem Srečkom, vnukinji Dušanka in Božica, varovanke Agica, Vesna in Bojana

ZAHVALA

V 66. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, oče, stari oče

IVAN OBERČ

iz Osreč

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, sosedom za vso pomoč, za darovane vence, izrečeno sožalje in vsem, ki so pokojnika spremili na njegovi zadnji poti. Hvala delovni organizaciji Labod, LD Škocjan ter župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Minka, sinovi Ivan z družino, Mirko in Franci

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega moža, očeta, dedka, brata in strica



ALOJZA ŠTANGARJA

iz Velikega Vidma 6

se iskreno zahvaljujemo osebu ZD Trebnje za ves vlozeni trud in skrb pri zdravljenju, LD Velika Loka za toplo izrečene besede ob zadnjem slovesu in organizaciji pogreba, pevcem iz Sentlovenca, župniku za opravljeni obred ter vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki so nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter ga spremili na njegovi zadnji poti večnega počitka.

Vsi njegovi

Pomlad v vinograd bo prišla, čakala bo, da prideš ti, sedla bo na rosna tla, zajokala, ker tebe ni.

ZAHVALA

Ob mnogo prerani, boleči in nenadomestljivi izgubi dragega moža, očeta, sina in brata



JOŽETA BAJUKA

z Radovice 70

se iskreno zahvaljujemo vsem vaščanom Radovice, sorodnikom, sodelavcem tovarne Beti, prijateljem in znancem, ki ste v teh težkih dneh sočustvovali z nami, darovali cvetje ter spremili pokojnika na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi GD in KS Radovica, duhovniku ter pevkam za poslovilne besede in pesmi.

Žalujoci: žena, sinova Robi in Jožek, hčerka Irenca, mama, bratje in sestra ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče in stari ata



JOŽE LUPŠINA

iz Dolenje vasi 47, Artiče

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom in sosedom, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam nudili pomoč, darovali cvetje ter nam izrazili sožalje, govornikom za poslovilne besede in župniku za opravljeni obred. Zahvaljujemo se tudi kolektivom Jutranjke iz Brežic, Pionirja iz Krškega in Krke, tovarne zdravil iz Novega mesta, za podarjene vence.

Žalujoci: žena Cilka, hčerke Jožica, Marica in Zinka z družinami ter ostalo sorodstvo

Dolenja vas, Brežice, Novo mesto, 22. 2. 1981

ZAHVALA

Ob boleči in mnogo prezgodnji izgubi naše drage zlate žene, mame, sestre, tete in babice



ELCE MIHELIČ

se najiskrenejše zahvaljujemo vsem, ki so nam v času njene hude bolezni in njenih poslednjih trenutkih stali ob strani ter nas tolažili, njej pa lajšali trpljenje. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Moreli in dr. Janežu, vsemu zdravstvenemu osebu gastroenterološkega oddelka novomeške bolnišnice, tov. Zdenki Crnčič ter celotnemu kolektivu splošne bolnišnice Novo mesto. Naša zahvala gre prav tako tov. Mirku Benčinu za celotno poslovilne besede ob zadnjem slovesu na smihelskem pokopališču, prav tako pevcem in godbenikom, vsem darovalcem vencev in cvetja, sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so našo predrago nepozabno pokojnico v tolikšnem številu spremili na njeni zadnji poti. Vsem hvala!

Žalujoci: vsi njeni

Novo mesto, 22. februarja 1981

ZAHVALA

V 51. letu starosti nas je nenadoma zapustila naša draga žena, mati, teta in sestra



ANA ČEŠAREK

iz Dolenje vasi 46 pri Ribnici

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojno v tako velikem številu spremili na njeno zadnjo pot. Posebno zahvalo smo dolžni Cestnemu podjetju Novo mesto DSSS in tozdi vzdrževanje cest Kočevje, podjetju RIKO Ribnica, Mercator Ljubljana, pevskega zboru „Lončar“ Dolenja vas ter pevkam iz Prigorice in Dolenje vasi. Zahvaljujemo se tudi župniku iz Dolenje vasi in dekani iz Ribnice za opravljeni obred. Vsem skupaj še enkrat najlepša hvala!

Žalujoci: mož France, sin France, hčerka Andreja z družino, brat Jože, sestra Ivana in Marija z družinami ter ostalo sorodstvo

Dolenja vas, Ribnica, 15. 2. 1981

ZAHVALA

Zelo bomo pogrešali našega srčno dobrega in skrbnega moža, očeta in starega očeta

ADOLFA PUHKA

iz Gor. Suhorja 13 pri Vinici

Vsem, ki ste ga razumeli in imeli radi, prisrčna hvala. Iskreno zahvalo smo dolžni sorodnikom in vaščanom, prijateljem in znancem za pomoč, izraze sožalja, cvetje in spremstvo na zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo ZZB Vinica za izkazano čast in govorniku za ganljive besede slovesa od doma, ki ga je imel vse življenje tako zelo rad. Zahvaljujemo se delavcem skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik, predvsem nekdanjim delavcem kadrovske službe, Biotehniške fakultete V TOZD za gozdarstvo, Interesse skupnosti elektrogospodarstva SR Slovenije za izraze sožalja, spremstvo in darovano cvetje in vence. Hvala duhovniku za obred. Še enkrat vsem in vsakomur posebej prisrčna hvala!

Žena in otroci z družinami

Gor. Suhor, Ljubljana, februar 1981

ZAHVALA

Ob tragični izgubi našega dragega moža, očeta in brata

JANEZA LEVSTKA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti ter mu darovali vence in cvetje, posebno sorodnikom in znancem. Obenem se zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali in kakorkoli pomagali v težkih trenutkih ter nam izrazili sožalje. Iskrena hvala sosedom in prijateljem za nesebično pomoč, pevskega zboru Loški potok za zapete žalostinke in predsedniku KS za poslovilne besede v imenu družbenopolitičnih organizacij.

Žalujoci: žena Angela, sinova Valentin in Simeon, brat Karol in Tone z ženo, sestri Karla in Ivana z družinami in drugo sorodstvo

Loški potok, Kočevje, Vrbovac, Ljubljana

Kalvarija tovariša Trohe

„Administracija čimboli zmanjšati. Sposobne ljudi na odgovorna delovna mesta. Vsak naj opravlja poklic, za katerega se je izučil. Upokojenci z lepimi pokojniki naj zapuste honorarno delo, da se bodo lahko zaposlili mladi. Manj moramo govoriti in več delati, pa bi imeli Ameriko.“ To je le nekaj misli, ki nam jih je povedal 80-letni Ludvik Troha iz Kočevja.

Ludvik Troha, ki izhaja iz družine z 12 otroki, je do 18. leta trdo delal na domači kmetiji, nato je hodil štiri zime delat v hrvaške gozdove, leto in pol je delal v francoskih gozdovih, od leta 1926 do 1948 pa je delal predvsem v Kanadi, najprej v gozdovih, potem krajši čas v papirni industriji in drugod. „Delali smo v težkih pogojih. Nihče nam ni priskrbel v začetku niti barake. Delali smo od jutra do mraka. Dobivali smo slabo plačo, včasih pa še te ne, posebno med krizo leta 1933. Delavcem so tipali mišice, če so sposobni za delo. Ker so z nami delali kot živino, smo vedno bolj spoznavali, da brez organiziranega dela ni rešitve.“

Leta 1933 se je včlanil v sindikat gozdnih delavcev, ki se je takrat organiziral. Agitiral je za nove člane, že naslednje leto je zbiral prostovoljce in prispevke za Španijo, kjer je bila državljanska vojna. Leta 1940 je bil sprejet v takrat še ilegalno Komunistično partijo Kanade in leta 1943 v njeno legalno naslednico Progressivno delavsko stranko.

Čprav je imel le pet razredov osnovne šole, je bil od leta 1936 pomočnik urednika časopisa „Edi-

nost“, ki ga je izdajala Zveza kanadskih Slovencev, kasneje pa upravnik tega časopisa. Vrsto let je bil tudi glavni tajnik in blagajnik Zveze kanadskih Slovencev. Med vojno in po njej je zbiral pomoč za novo Jugoslavijo, kar je bilo še posebno težko, ker je bila v Kanadi jugoslovanska kraljeva družina, ki je delala propagando zase in mihajlovičevce. Zbrali so preko dva milijona kanadskih dolarjev pomoči in v Jugoslavijo poslali prvo ladjo moke.

Po vojni so v Kanado prihajali begunci iz Jugoslavije, iz Kanade pa so odhajali domov v Jugoslavijo izseljenci, med njimi kar preko 2.000 sindikalnih in partijskih aktivistov. Junija 1948 je krenil na pot tudi Troha. Jugoslovanske ladje, ki je peljala izseljence domov, delavci v ZDA niso hoteli nakladati, ker je prav takrat izbruhnil spor z Inform birojem. Za delo so poprili izseljenci – Jugoslovani. Ameriški oficir, ki je nadzoroval ladjo in je vse to videl, je dejal: „Država, ki ima take ljudi, ne more nikoli propasti!“

Tovariš Troha je delal nato še v Kočevju 12 let, nakar je bil upokojen. „Prva leta, tja do leta 1952, je bilo lepo. Složno smo delali, kadar in kolikor je bilo treba. Takrat smo bili vsi enaki, tovariši. Potem pa so se začele razlike...“ pravi tovariš Troha, ki je za svoje delo za domovino doma in v tujini prejel več odlikovanj, med njimi tudi red zaslug za narod s srebrno zvezdo in red bratstva in enotnosti z zlatim vencem.

JOŽE PRIMC



„KURENTOVA OBLAST“

Za dan norcev in pijačev, ki ga vsako leto pripravi šentjernejska „Kurentova oblast“, daje na znanje letošnji program V nedeljo dopoldan bo na Kurentovem trgu v Šentjerneju Kurentova poroka in radijska oddaja „Glas norcev“. Istega dne bo ob 13. uri program ponovljen na novomeškem Glavnem trgu. Šentjernejski občani ponujajo novomeškimi zijačom sodelovanje. S Stefanom vina bodo nagradili najboljšo laž, ki jo bo kdo od Novomeščanov napisano v pisemski ovojnici oddal govorniku na tribuni. V Šentjerneju bo veselo tudi na pustni torek, ko bo na sporedu kronika „kroničnih dogodkov“ in druge točke, v sredo pa bo pustno življenje zaključil Kurentov konec in sedmina.

Razstava tehnike

V domu JLA v Ribnici je bila od 10. do 17. februarja razstava društev tehnične kulture. Na njej so prikazali opremo in sredstva, ki jih uporabljajo pri svojem delu člani društva za raziskovanje jam, fotosekcije, radiokluba in kinološko društvo.

Razstava je bila prva take vrste v Ribnici, bila je zelo zanimiva in je privabila precej občanov. Društva, ki obstojajo že dolgo, so popestrila razstavo tudi z izrezki iz časopisov izpred 20 in več let, s katerimi so že takrat seznanjali občane s svojim delom. Društvo za raziskavo jam je prikazovalo tudi diapozitive o o svojih raziskovalnih akcijah.

Zanimanje za razstavo je bilo tolikšno, da jo bodo organizatorji – to je bila občinska konferenca ZSM Ribnica – gotovo pripravili spet prihodnje leto, zelo verjetno pa bo postala tradicionalna.



ZARADI MALOMARNOSTI LJUDI UMIRAJO RIBE – Manjši del rib iz prve luknje, ki so jo skopali v led ribi. Nekatere ribe so bile mrtve v vodi, druge pa celo vklebne v led. To je očitna posledica neodgovornega poseganja človeka v naravo. Podobno škodljivo pa je za vodni živelj tudi reguliranje potokov, tudi ribniške Bistrice, ki je običajno opravljeno tako, da spremene potok v hudoumik, v katerem se ribe ne morejo zadrževati. (Foto: Mohar)

Pomor rib v ribniški Bistrici

Smo za reguliranje potokov, če izboljšujejo kmetijske površine, smo pa proti vsem regulacijam, ki škodujejo vodnemu življu, pravijo ribniški ribiči

Poročali smo o nedavnem poginu rib v ribniški Bistrici, ki je nastal zato, ker Območna vodna skupnost Ljubljana-Sava ni upoštevala zahtev ribičev med deli na Bistrici v Ribnici in tudi po zaključku oz. prekinitvi teh del. Delavci vodne skupnosti so namreč pregradili Bistrico na dveh mestih, da bodo lahko dela izvajali čimboli na suhem. Po prekinitvi del zaradi zgodnje zime pa niso podrli jezov in omogočili normalnega pretoka vode.

Zaradi tega je bila voda v Bistrici nizka, da je potok med hudo zimo zamrznil do dna. Ponekod pa je bila struga sploh suha. Poginile so torej vse ribe, pa tudi plankton in druga ribja hrana. Prvi je že konec januarja opazil pogin lovec Justin Žibert. Takrat je bil na Bistrici še debel led. Prvič je lahko komisija ribiške družine Ribnica odšla ocenjevati škodo šele 9. februarja, pa še takrat ni mogla opraviti dela do konca, ker je bil potok od Brež do Goriče vasi popolnoma zamrznjen. Luknjo v led so izkopal lahko le pri enem tolmunu, kjer so našli okoli tisoč mrtvih

klenov in nad 500 postrvi. Ribniške komisije sta si škodo ogledala še predstavnik milice in občinske skupščine. Po nepopolnih prvih ocenah je škoda gotovo za preko

Onemogle živali

Jelenom zmrzujejo noge

Iz pogovorov kočevskih lovcev smo razbrali, da bo ta zima hudo prizadela in razredčila divjad. Samo en lovec je povedal, da je moral te dni ustreliti štiri mlade jelene, ki so bili že povsem onemogli in so jim zmrzile noge. Spet drugi so vsaj videli tudi iznemogle jelene in košute. V glavnem pa so si vsi složni, da bo to zimo preživela le najbolj zdrava, vzdržljiva in iznajdljiva divjad.

Lovci so v glavnem tudi enotni v oceni, da divjadi v gozdovih zdaj skoraj ni, ker je vsa pritisnila v dolino, kjer si pri kmetih, gospodarskih poslopih in po vrtovih išče hrano. Vse to pa seveda ni všeč kmetom, ki pravijo, da naj vsak skrbi za svoje, s čimer menijo: če je divjad stvar lovcev, naj jo oni tudi hranijo.

Kmetje na Kočevskem, ki je redko naseljeno, zato bolj občutljivo škodo, narejeno od divjadi, kot po drugih občinah Slovenije. Divjadi je namreč veliko, kmetov in kmetij pa malo, divjad pa lahko preživi le, če se nahranj. Ker krmišča, ki jih imajo lovci, ne zadostujejo, divjad vdira do kmetij in dela veliko škodo.

J. P.

Divjad preganja kmete

Jelenjad prihaja v naselja – Lovci divjad zagovarjajo, kmetje pa pravijo, naj raje poskrbe, da ne bo škodovala

Zaradi dolge zime in pomanjkanja hrane v gozdovih je lačna divjad na Kočevskem pritisnila v dolino do vasi in še stisnim redkim kmetom požrla vse, do česar je prišla.

Kmetje pa tudi lovci in drugi občani pripovedujejo, da vidijo ob belem dnevu blizu vasi – celo v neposredni okolici Kočevja – trope po 10, 15, 20, nekdo, ki je opazoval z daljnogledom, pa pravi, da celo po 100 jelenov. Franc Krajc iz Dolge vasi 46 pri Kočevju, ki redi 7 glav živine, je povedal, da je divjad še posebno navalila te dni. Z njo ima težave že vsa leta, saj se je prav zato pred 20 leti raje zaposlil v industriji. Njivo (15 arov) je ogradil z okoli 2,20 m visoko ograjo iz bodeče žice, ki zadrži divjad le poletni. Tudi električni pastir, ki so mu ga dali lovci, je pomagal le malo časa.

Lovci imajo v okolici vasi krmišča za divjad in jih tudi redno zalagajo s hrano in nadzorujejo. Franc Krajc pa pravi, da je na enem izmed krmišč videl tako slabo hrano, da ni čudno, če divjad raje išče hrano drugje. Meni tudi, da lovci še zdaleč ne plačajo kmetom vse škode, ki jo napravi divjad.

Tudi na trditve oz. prepričevanja lovcev, da devizni lovci puste pri nas milijarde dolarjev, ima tovariš Krajc pripombo: „Če imajo tolikšen dohodek, naj nakupijo dovolj hrane za divjad!“ Pa še eno pripombo ima: dokler bo lov šport ljudi z debelo denarnico, do takrat bo imela divjad tudi dovolj zagovornikov.

USTVARJALNOST KRAJANOV DVORA

V kulturnem domu na Dvoru so prizadevni mladinci pripravili zanimivo razstavo ročnih del krajanov in izdelkov umetniškega liva, katere so nekaj izdelali v tamkajšnji železarni. Razstavo so pripravili v počastitev slovenskega kulturnega praznika, nazvali pa so jo „Ustvarjalnost krajanov od nekdanj do danes.“

Občani so si razstavo z veseljem ogledali. Kot priča knjiga vtisov, jim je bila zvečina silno všeč. Mladim pa je še posebno drago to, kar je zapjal v knjigo vtisov Franc Setina: „Hvale vredno je, da se mladina živo zanima za zgodovino svojih krajev in ustvarjalnost svojih krajanov. Čestitamo!“

S. MRTIČ

HITREJŠI OD ZAKONA

V soboto ob 22.10 je možak vlomil v bencinsko črpalko v Trnju pri Brežicah. Takoj po vlamu je mimo pripeljal patrolja miličnikov. Fant se je pustil v dir in bil hitrejši od zakona.

Usta okoli glave

Kaj pripravlja Gradec za pustno nedeljo

„Gledalci bodo imeli od smeha usta okoli glave,“ trdi Rudolf Dim, gonilna sila Gradaških mačkov. 1. marca v Gradcu, v trgu med Metliko in Črnomljem, ne bo manjkalo zijač. Desetih zapored bo tamkaj pustni karneval. Kraj bo odet v mačje zastave, Gradec se bo spremenil v pristanišče, kajti vzli strokovnjaki gradaški so ugotovili, da plava trg na črnem zlatu. Dolga stoletja so ljudje mislili, da je v Gradcu glavna tekočina vino, zdaj nenadoma, glej, pa so vrtalci našli, reci in piši, NAF-TO. Zasebniki in družbeni sektorji že nekaj mesecev gradijo tankerje, ki bodo vozili nafto – kam drugam, kot v izvoz!

Kot kri dragocena tekočina bo bruhnila v znak natanko 1. marca ob 14. uri in trideset minut, in to pred izbuljenimi očmi zijač, ki bodo pridrla v Gradac iz Novega mesta, Kočevja, Črnomlja, Gribelj, Vinice, Dragatusa, Štrekljčevca, Metlike ter še iz vrste drugih belokranjskih in nebelokranjskih vele-mest.

Gradaški maček Jakše je izdelal za ta velepomembni dogodek značke, ki bodo napredaj, da gledalstvo ne bi pozabilo, kdaj je v Beli krajini pričurjalo na plano nafta, s pomočjo katere se bo deželica belih brez izveleka iz nezavistosti. Če tega niso zmogli tiskarski stroji, rjavčič v gradaškem gradu, nafti bo prav gotovo uspelo.

Gradaški mački imajo za ušesi še marsikatero, toda do pisca teh vrstic so bili nezaupljivi. „Pridi, pa boš videl,“ je zamijavkal eden od mačkov in si podmazal grlo z metliško črmino. Saj res: ta dan ne bošte v Gradcu niti žejni niti lačni!

T. G.

ŠPORTNI DAN ZA DELAVCE

22. februarja sta organizaciji združenega dela Novoteks in IMV iz Novega mesta organizirali pri Gospodinih na Gorjančih za svoje delavce športni dan. Organizatorji so imeli v načrtu tekmovanja v veleslalomu, smučarskih tekih in sankanju, vendar zaradi novega snega niso mogli izpeljati vsega. Kljub temu je omenjena športna prireditev, ki se je je udeležilo prek 60 tekmovalcev, po mnenju večine uspela.

KRŠKO KONČANE DELAVSKE ŠPORTNE IGRE 1980

Rezultati: mali nogomet 1. Pionir, rokomet 1. Kovinarska, odbojka (ženske) 1. LB, moški 1. Pionir, egljanje ženske 1. Imperial, moški 1. Celuloza, vlačenje vrvi (ženske) 1. Lisa Senovo, moški 1. SOP Krško, streljanje (ženske) 1. Hotel Sremič, posamezno 1. Vika Germ, moški 1. Elektro, posamezno 1. Oto Kastelic; šah 1. Celulozalkahla atletika (ženske) 1. Nuklearka, tek 60 m 1. Dragica Burja, 400 m 1. Anica Naraglav, skok v daljino D. Burja, met krogle Marija Vas; moški 1. Nuklearka, tek 100 m Martin Drašček, tek 35 let tek 100 m Marjan Levstek, tek 800 m 1. Franc Božič, tek 35 let 800 m M. Levstek, skok v daljino 1. Branko Kukovičič, tek 35 let Miro Martinčič, skok v višino B. Kukovičič, met krogle Kostja Virant, tek 35 let M. Martinčič, met diska K. Virant.

JOŽE PRIMC



SPET SEDEM MLADIH – Zabavna skupina „Sedem mladih“ z razvpitimi Lokicami in pevko Nado Knežević bo v športni dvorani v Novem mestu spet nastopila v sredo, 4. marca, ob 19.30. Organizatorji pričakujejo velik obisk zlasti še, ker bodo pri tem sodelovale sindikalne organizacije in ženskam omogočile obisk za dan žena.

J. P.

VLOMILSKA SMOLA

V ponedeljek je nekdo vlomil v hišo A lojza Pucja z Mestnih njiv v Novem mestu. Nepridiprav je poslopje, v katerem ni bilo nikogar, premetal, s seboj pa vzel daljnogled, 160 dolarjev, 2.000 din in nekaj zlatnine. Škupo škodo je bilo za 12.000 din.

Preiskovalci, ki jih je poklical lastnik, si niso ogledali samo hiše, ampak tudi bližnje okolico. In glej, v grmu nedaleč od poslopja so našli vse ukradene predmete!

JOŽE PRIMC



DIVJAD SE HRANI PRI KMETU – Franc Krajc nam je pokazal kozolec in drevje, kamor prihajajo na hrano jelene. Okoli njega je vse polno sledov. (Foto: Primc)